

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasuti átutazásokon 12 fill.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
ÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 706.

Kérjük azokat a tisztelt vidéki előfizetőket, kiknek előfizetése e hó 1-én lejárt, hogy előfizetésüket az illető postahivatalnál sziveskedjenek minél előbb megújítani, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne legyen

A nemzet félrevezetése.

Budapest, április 6.

Apponyi Albert öt nap alatt ma másodszor is kiállt a küzdőterre. Szombaton a jászberényi választóihoz nyílt levelet intézett, melyben beszámolt a koalíciós kormánynak majdnem négy évig tartott működéséről s a jelenlegi válság okairól, ma pedig a jászberényi választók ötven tagu küldöttségéhez intézett egy gyönyörű beszédet arról, hogy kik azok, akik a nemzetet félrevezetik. A függetlenségi párt-e, vagy pedig a Héderváry-kormány tagjai és uszályhordozói. A szombati nyílt levél s a mai beszéd kiegészítik egymást. A nyílt levél rámutatott arra, hogy a mostani válság nem egyéb, mint egyike azoknak, amelyek négyszáz év óta állandóan megismétlődnek s hogy ezen a 67-iki kiegyezés sem tudott gyökeresen segíteni, mert kétértelmű s mert a Grossoesterreich tovább is kedvenc eszméje maradt nagyon befolyásos köröknek; mai beszédében pedig azt mondja, hogy nem azok vezették le a

népet az egyenes útról, akik a nemzetet azon az úton vezették, amely szükségképpen céljainak megvalósítása felé vezet, hanem azok, akik mint a jelenlegi kormány, a népet nem vezetni, hanem hatalmi eszközökkel csak irányítani akarják. Mert nem lehet természetes állapota egy nemzetnek az, hogy ne legyen önálló gazdasági berendezése, hogy ne legyen önálló, nemzeti jellegű hadereje. Az egyenes út a nemzeti élet e szükségszerű kellékeinek megszerzése felé vezet és minden út, amely nem ide vezet, félreeső út.

Apponyi a szombati nyílt levelében a mostani kormányalakulás történetét szinte pragmatikusan mondja el, de ma ezt még tetézi azzal a nyílt váddal, hogy a jelenlegi kormány tagjai „udvari intrika” folytán jutottak a hatalom birtokába. Ezt jó és opportunus volt megmondani éppen a mostani pillanatban. Nemcsak azért, mert a kormány a vállalkozásának „belső igazságát” hirdeti, hanem azért, mert Magyarországon még nem volt rá eset, hogy egy lemondott miniszter ilyen nyíltan és ilyen határozottsággal mert volna rámutatni arra, hogy a bécsi udvar ellenséges álláspontot foglal el minden olyan kormánnyal szemben, mely a nemzetet nem engedi a jogaiból kiforgatni, hanem szükségképpen céljainak eléréséhez vezető szerepre vállalkozik. Eddig a lemondott miniszterek szépen meg-

huzódtak szerencsésebb utódaik háta mögött, ezzel is dokumentálni akarván, hogy csakis az udvar szolgálói, annak politikáját szolgálták miniszteri állásukban s azt akarják szolgálni a megváltozott viszonyok dacára is. A koalíciós kormány tagjai az elsők, akik a miniszteri bársonyszékből az ellenzéki padokra vonultak s ezzel megmutatták, hogy azt a politikát, melyet mint miniszterek követtek, nem hajlandók elárulni még akkor sem, ha e miatt az udvari kegy ellenük fordult. Ezek az urak pedig — mondta joggal Apponyi — akik a nemzetet az egyenes útra akarják visszavezetni, abban a pillanatban, midőn a hatalom eszközei nem állottak többé rendelkezésükre, elpárologtak, sehol sem voltak, saját eszméik, igazuk erejében nem bíztak, hanem csak akkor állanak ismét elő és akkor tolják föl magukat a nemzetnek, mikor egy udvari intrika folytán a hatalom birtokába jutottak.

Ez az oka annak is, hogy a Khuen-Héderváry kormány tulajdonképpen nem adott programot, mert egyedüli programja csakis az, hogy a nemzet és a király közt összhangot teremtsen. De nem a nemzet vágyainak kielégítésével, hanem a nemzeti törekvések letörésével, a nemzeti önállóság meggyújtásával. Ebben egyeznek a miniszterek, de minden más kérdésben áthágatlan válaszfalak emelkednek közöttük. Hogy nem kell gazdasági önállóság, önálló

A vörös hajó.

Írta: Falk Richárd.

(Utánnemzés tőle.)

A véletlen az utólrhetetlen történetirő, neki köszönhetem ezt az érdekes históriát. És egy angol, jellegzetesen tengerész szólásmódnak: nézd meg a kapitányt és ülj fel a hajójára.

Ez a példabeszéd eszreggett a fülemben, amikor az athéni déli-kikötő sáros koczkaköveit róva keresgéltem az egyiptomi hajót. A kranoszi dokknál négy kisebb-nagyobb hajót ringatott a tenger. Málhahordóm az „Imperial Russe” szálloda legénye felvilágosítása szerint, mind a négy, bár különböző utvonalon, de Egyiptomba visz. A jegyváltó irodában szemügyre vehettem a négy hajó kapitányait és rövid mustrálgatás után az öreg „Demeter” hajóra váltottam meg jegyemet.

Nem az angol példaszó értelmében váltogattam ki a „Demeter” kapitányát, mert nem valami Jules Verne-szerű vén tengeri fókát kerestem, akire életemet nyugodtan rábízhattam. Inkább érdekes külsejű, jelentőségteljes arezkifejezésű hajóparancsnokra vágytam, akivel megismerkedhetem és kellemes barátkozással rövidíthetem meg a végre is unalmassá váló tengeri utat.

Cypriani Alfonz, a receső bordáju „Demeter” kapitánya, minden tekintetben meg-

felelt várakozásaimnak. Udvarias előzékenységgel bánt velem, sőt a matrózok legnagyobb meglepetésére ebédező társul fogadott törökös kényelemmel berendezett mozgó szalonjában. Utazásunk harmadik napjár elmondtam neki, hogyan válogattam a kapitányok között. Nagyon nevetett és hálából megvallotta, hogy ő ugyan a legkedélyesebb a négy kapitány között, de viszont az ő hajója a legőcskébb valamennyi tengert szelő jármű között.

— Valahányszor utnak indulok ezzel az ódon faalkotmányúval, mindig úgy érzem magamat, mintha a temetkezési vállalat diszkocióján ülnek. És ha szerencsésen kikötőbe jutok vele, külön tengerészimát remegek az újabb csodáért, hogy nem fuladtam ötszázad magammal a Földközi-tengerbe. Vén csataló ez az én „Demeter”-em, bizonytalanabb, mint bármely léghajó. De a társaság füle mellett ereszti el a panaszaikat és még két évig munkában kell tartani, ha darabokban uszkáló is vele a tajtékokon.

— Szép kis biztatás, — mondtam neki és már banni kezdtem, hogy léprecsalt az a boldog közmondás. Még is csak okosabb lett volna a hajót megválogatni a kapitány helyett.

Cypriani megvigasztalt az ő sajátosan gumyos nevetésével. Megértettem vele, hogy ez mégis életkérdés. Annaira még nem tartunk, vigasztalt a kapitány; veszedelmes ugyan a vállalkozás, de életünk egyelőre biztonságban van a „Demeter” fedélzetén.

Ha nem ismertem volna tréfálkozó kedvét, senki sem tudott volna meggyőzni az ellenkezőjéről annak, hogy a kapitány öröme leli az ijesztgetésben. Pedig nagyon is igazat mondott, amiről sokkal előbb meggyőződtem, semmint gondoltam volna. A beszélgetésünket követő második napon ideges szaladgálást, suttogó beszédet vettem észre. Hol a tengerészek bujtak össze, hol meg a kormányos magyarázott a rumivástól rekedtes hangján a kapitánynak. Legnyugtalanabb volt a főgépész. A kormos arzu görög két segédjével vagy tizszer tette meg már az utat a gépházától fel a kapitányi emelvényig. Az utasok mítsem sejtettek, hanem amikor Cypriani kapitány mosolymentes ábrázattal jött vissza a csigalépcsőn, tisztában voltam vele, hogy komoly baj lehet. A vén „Demeter” megint előidézett valamit, csak hogy a társaság már elbocsássa végre szolgálatából.

— Nos, kapitány ur, meddig élünk még? — tudakoltam tőle, amidőn észrevételeimet közöltem.

— Nem komoly, csak kellemetlen a dollog. Leszakadt két gözdugattyu emelője. Kénytelen vagyok behajózni a kis Ricote-sziget kikötőjébe. Ott rendbehozzuk a hibát és egy napi késéssel folytatjuk az utazást.

A kapitány szépen, hangulatosan festette le a Ricote-sziget fekvését, a város természeti ékességeit. Már magas sem bántam, hogy megismerkedhetem az utirányban elő nem forduló, önkénytelen állomással. És valóban, Cypriani nem tulzott. A délszaki nő-

vámterület, önálló bank, önálló hadsereg, ebben nincs köztük nézeteltérés. De már a választói jog kérdésében minden miniszternek más az álláspontja. Székely Ferencz igazságügyminiszter, akit Apponyi ma „a kabinet naivájának” nevezett, az általános, titkos, egyenlő választói jogot hirdeti, Hieronymi pedig kijelenti, hogy az igazságügyminiszternek ezzel a követelésével „nem érdemes foglalkozni”, mert ez a kérdés „jelszavakkal el nem intézhető.” Erre még példa nem volt. Sem nálunk, sem másutt. Hogy egyik miniszter a másiktól ilyen nyilatkozatot tett volna, főleg ha olyan kardinális kérdésről van szó, minő most a választói jog reformjának kérdése. S Apponyi joggal mutatott rá arra, hogy Székely Ferencz minden jelenség szerint „kiosztott szerepet” játszott végig. Apponyi nem tért ki arra, hogy ennek a szereposztásnak tulajdonképpen mi a célja, de azért nyilvánvaló lehet a nemzet előtt. A kormány a választásokon többséget akar szerezni s Székely Ferencz feladata a kormány táborába vonzani azokat, akik a legradikálisabb választójogi reform megvalósítását remélik, Tisza István pedig a kormány aegisze alatt reakcionárius választói jogot hirdeti, hogy ez a tábor is támogathassa a kormányt. Ez a csuf, kétszínű játék nem is titokban folyik, hanem egészen nyíltan s Hieronymi éppen ezért mondotta tegnap, hogy a reform megvalósításának részleteiről „a választások előtt beszélni sem lehet.”

Apponyi beszédének egyik legfontosabb része az, melyben Hieronyminek azt a vádját utasította vissza, hogy a koalíciós kormány a gazdasági önállóság tekintetében semmit sem tudott kivinni. Tulajdonképpen teljesen felesleges volt ezzel a váddal komolyan foglalkozni, mert hisz a szerződéses forma, amelyet éppen a koalíciós kormány csikart ki Ausztriától, biztosította a

vénység riktó színeiben tündöklő sziget lelket megkapó látványt nyújtott és a pazar, vadonszerű övezetből élesen emelkedett ki a vakítóan fehér falu, terraszos tetejű házakból álló város. A kapitány minden zugát ismerte Ricotenak s évek előtt, mikor még a délolasz utvonulat járta, szívesen töltötte idejét a kedves kikötő-városkában.

Ő kalauzolt és lelkesen ismertette az egyes helyeket s mialatt vénhedt „Demeter”-ünk kalapálták a kovácsok. A sárga tengeri homokkal felszórt sétányokon megbámultuk a híres ricotei szépségeket, a nap melegében sütkérező f hérruhás asszonyokat és leányokat. Cypriani találónak mondta azt a kijelentésem, hogy a ricotei nők olyan egyformán szépek és olyan szépen egyformák, mintha valamelyik francia babagyáros műhelyéből kerültek volna ki.

Megnéztük a város nevezetességeit: régi görög szobrokat, egyéb műemlékeket, majd az amfiteátrum mögött lekerültünk a tengeri fürdő mellé, hogy aztán a sziklás parton visszafelé kanyarodva ebédhez jussunk az „András hercege” szállójának előkelő éttermében. Érdekes ut volt. Fent, a város felé, virágtömbök, illatos fák a fűpázsiton szimmetrikusan szétszórva és lent a habzó tenger, amint közeledő és megsemmisülő hullámai átölelik és mosogatják a sziklazátványokat. Azután eltűntek a kertészeti ültetések, sziklafalak alá értünk.

A kapitány valamit keresni látszott, nézett, kutatott, aztán megragadta kezemet és

nemzetközi gazdasági relációkban először Magyarország önálló jogalanyiságát. Erről Hieronymi, aki Németországgal 1904-ben megkötötte a vám- és kereskedelmi szerződést, nem is álmodott, a szabadelvű párt pedig harmincz évig tartó uralma alatt nem is törekedett. És Apponyitól szinte váratlanul éles volt az a megjegyzés, hogy mikor Hieronymi a közös vámterület alapján kötötte meg a vám- és kereskedelmi szerződést s mégis megvádolja a koalíciós kormányt, hogy a forgalmi területet nem akarta erőszakosan kettészakítani, ami az egész világgal vámháboruba keverte volna az országot, „menjen növendéknek valamely kereskedelmi iskolába, mintsem hogy kereskedelmi miniszter.”

Nem az ellenzéknek, hanem a kormánynak volna kötelessége programot adni, de a kormány tagjai ezt nem tették s e helyett a volt koalíciós kormány elleni piszkolódásban merülnek ki. De ezek nem tévesztik meg a nemzetet az iránt, hogy a koalíciós kormányzat Magyarország teljes állami önállóságának és függetlenségének harczosa volt, a Khuen-kormány pedig nemzeti munka alatt a nemzeti jogoktól való lemondás szükségét hirdeti.

Most már értjük.

Miért rajonganak egyszerre a sajtószabadságért?

Budapest, április 6.

Mikor a Khuen-kormány naivája (aminek Apponyi Albert Székely Ferencz igazságügyminisztert elkeresztelte) azzal lepte meg a magyar közönséget, hogy a szocialista és nemzetiségi sajtópöröket el akarja ejteni, mert ez a kormány jobban türi a kritikát s éppen azért több tisztelettel viseltetik a sajtószabadság iránt: nekünk ez a sajtószabadságnak tett heves szerelmi vallomás mindjárt fölöttébb gyanus volt. Ez a kormány szeretne valami szabadsággondó-

egy, évszázadok előtt legördülhetett, hatalmas sziklakoczkához vezetett. A tenger felé néző részén táblás véset volt rajta. A betűk aranyozása megkopott, alig tudtam kibetűzni: „Jules Harret, meghalt egy ötletért 1903-ban.” Ezt árulta el a véset.

— En többet is mondhatok önnek róla, — mondta menetközben a kapitány, mialatt folytattuk utunkat a város felé. Önt kétszeresen fogja érdekelni a történet, mert kollégájáról szól. — Ez a Jules Harret igen kedves, Franciaországból ideszakadt újságíró volt, a Ricote-sziget legelterjedtebb lapjának a szerkesztője. Nekem feledhetetlenül drága barátom. Bohém, könnyelmű, felületes, mint amennyire egy francia csak lehet és egy jó ötletért mindenét képes volt feláldozni. Végül önmagát is, amint a sziklába vésett pár soros emlékeztető elárulja. Harret meghalt egy ötletért. Kedvesen, finoman, mint az egy francia újságírótól telhetik.

Mindennek oka: a vörös hajó. Már évek óta feltűnt egy vörösre fényezett gőzhajó, mely évente néhányszor elvonult Ricote mellett. Sohasem kötött ki, rendszeren két-három ezer méternyi távolságban siklott tova. Mindig estefelé közeledett a szigethez, lámpáit egy-kettő kivételével eloltotta és eltűnt az éji sűrűkötetben. A szigetbeliek legendás titokzatossággal vették körül a vörös hajót, találgatták célját, utját, küldetését. Aztán elfelejtették, nem beszéltek róla, míg hosszabb időköz után ismét feltűnt karsu alakja a fodros tengeren.

latot hevesebben? És éppen a sajtó szabadságáért? Különös, nagyon különös.

Akkor a meglepő pertörések hírének hatása alatt így okoskodtunk:

Ez a kormány magához akarja hajlítani a nemzetiségeket, mint a horvátokat. Minthogy a nemzetiségek megengeszteléséhez nem a császártól és nem Ausztriától kell engedményeket kicsikarni, hanem csak Magyarországtól, hát mért volna a kormány tulságosan szűkkeblű? Mit is kívánnak a nemzetiségek egy kis támogatásért? Kedves bánásmódot? Tessék. El fogjuk ejteni a nemzetiségi izgatások miatt indított sajtópöröket. Ez csak eléggé kedves bánásmód! A kormány tehát a választások előtt megnyeri magának a nemzetiségek rokonszenvét s hogy a dolog ne legyen olyan feltűnő, törli majd egyuttal a szocialista sajtópöröket is. Legalább az utca is engesztelékenyebb lesz a választásoknál a kormány jelöltjei irányában.

Mi tehát akkor is nyomban megérez-tük, hogy a sajtószabadság iránt való hirtelen rajongásnak valami nagyon-nagyon reális alapja van. Tisztában voltunk vele, hogy ez a szerelem voltaképpen igen prózai érdek takarója.

Ma azonban föltétlenül hitelt érdemlő politikai forrásból olyan információt kaptunk, mely teljesen megvilágítja a kormány hirtelen sajtótiszteletének indító okát. Ez a forrásunk az igazságügyminisztériumba utal bennünket, ahol elég sokan tudják, hogy már a Wekerle-kormány idejében össze kellett egyszer állítani a nemzetiségi sajtópörök statisztikáját, a pörök tárgyát s azoknak a bírságoknak összegét, melyekkel a nemzetiségi pörökből kifolyóan a nemzetiségeket sujtották. Forrásunknak biztos tudomása van róla, hogy a Wekerle-kormány ezt a statisztikát nem ötletszerűen állította össze az igazságügyminisztériumban, hanem egy igen erélyes és vehemens felszólításra, mely a Belvedereből indult ki. A Wekerle-kormány idejében ugyanis a nemzetiségek egy panaszos memorandummal fordultak Ferencz Ferdinánd trónörököséhez, hogy a

Harret lapjában néha megemlékezett a vörös hajóról, de nem vette komolyan, mókátárgyat látott benne. Bár sohase irt volna róla.

En minden hónapban találkoztam vele. A délolasz járatoknál két napot kellett vesztegelnem Ricotében. Itt találkoztunk a délkeleti hajókkal és kicseréltük a postáinkat. Harret már a kikötőben leste postagőzösmet és rendszeren kellemes napokat töltöttünk együtt. Egy ízben, hat-hét év előtt szóba hoztam a vörös hajót, amelyről ő is ostoba legendákat irt a lapjába.

— Mit izgatod ezeket a jámbor görögöket. Hiszen magad is tudod, hogy a vörös hajó ártatlan ázsiai gőzös. Nem való a népet rejtelmes históriákkal butaságba keverni. Harret kaczagott.

— De mikor a ricotei nők annyira bomlanak a vörös hajóért.

Lovagiasan megvédtem Ricote szigetének búbajos fekete szemű nőit. Aranyos, bájos teremtesek. Egyedüli bűnük, hogy olyan szépek, de mind családi kötelességének él. A leány szülei körében nevelkedik, az asszony a főjének szenteli életét. Ne kételkedjünk tehát az erkölcsükben.

— Látszik, hogy évente tizenkétszer vagy közöttük, kötekedett Harret és hiába tettem tűzbe a kezemet Ricote leányaiért, Harret kinevetett, s amikor megunt a gunyolódást, azzal akarta elvágni a további vita utját, hogy tréfásan közbeszólt: ne beszéljünk többet róla.

soviniszta magyar kormány őket nemcsak szabad fejlődésükben akadályozza, de erőszakolt sajtópörökkel és horribilis pénzbírságok kirovásával anyagilag is meg akarja félemlíteni. A trónörökös e memorandum következtében módot talált megérteni a magyar kormányval, hogy az állítólag erőszakolt sajtópörök törlését föltétlenül elvárja. Ezért történt, hogy Wekerle utasítására az igazságügyminisztérium pontos és kimerítő statisztikát készített az utolsó esztendő elintézett és még elintézésre váró nemzetiségi sajtópöröiről, nemkülönben a kirótt pénzbírságok nagyságáról. E statisztika alapján és ismertetésével a Wekerle-kormány a trónörökösnek azt a felvilágosítást adta, hogy a nemzetiségi sajtópörök elintézése se jogi, se politikai szempontból nem volna igazolható.

A nemzetiségi sajtópörök törlése akkor nem is történt meg s talán ez is hozzájárult a trónörökös haragjának fokozásához. S ha Apponyi ma a jászberényi küldöttség előtt mondott beszédében, a nemzeti kormány bukásáról szólva, bizonyos udvari intrikára is ezélt, nincs kizárva, hogy a nemzetiségi memorandum akkori sorsa csakugyan megmozdította a magyarokkal ellenséges udvari befolyások aknamunkáját.

De ma már nem ez a fontos. Ma az a fontos, hogy információink utmutatása mellett bárki is világosan fölismerheti azt a forrást, ahonnan a Khuen-kormány sajtórajongása kiindult. Nyilvánvaló, hogy a kormányváltozás beálltával a trónörökös megismételte felhívását a nemzetiségi sajtópörök törlése iránt. A Khuen-kormány pedig nem okoskodott, nem habozott, nem statisztikázott, hanem arczesal a Belvedere napja felé fordulva, alázatosan mondotta: „amint parancsolni méltóztatik.” Ferenc Ferdinánd kívánta és a Khuen-kormány engedelmeskedett. Egyszerre törölte a nemzetiségi sajtópöröket és a kormány szombathelyi naivája heves szerelmi vallomást tett a sajtó szabadságának. De most már értjük és megértheti mindenki, hogy mért rajong ez a kormány egyszerre a sajtószabadságért.

— De igenis csak beszéljünk! — ellenkeztem én.

Harret a vállamra csapott.

— Ejha, talán menyasszonyod van a ricotei nők között, hogy olyan önfeláldozással kelsz a védelmükre.

— Azt nem, hanem nem szeretem, ha kaján kezekkel sárba tiporják ideáljaimat, — mondtam kissé ingerülten.

— Nem fogok veled összetűzni, kedves Cyprián, — mondta nyugodtan Jules és szokott modora szerint nadrágzsébeibe sülyesztette ökleit. Hanem be fogom neked bizonyítani: milyenek Ricote leányai és asszonyai.

— Hogyan?

— Majd meglátod!

Ez volt utolsó beszélgetésünk. Többé nem láttam viszont, de Harret bebizonyította a maga igazát. Volt egy ötlete és meghalt érte.

A lapjában újból kikezdte a vörös hajót és azt írta róla, hogy a legendás jármű nem hivatásos szállítóhajó, mint aminek eddig hitték, hanem magán tulajdon. Duszgazdag afrikai birtokosé, aki titokzatos utakat tesz hajóján, de neki, a jószímatu újságíróknak sikerült megtudnia, hogy a hajó azért jár-kél a rejtélyesség lobogója alatt, mert a tulajdonosa kalaudra jár. Itt-ott hirtelen lecsap egyik-másik szigetre és szép leányt rabol. Viszi magával haza, reá akasztja gyémántos kincseit — és aztán új nő után lát, befűteti hajóját és utra megy. A felsorolt okokból óvatosságra intette Ricote-sziget nőit, annál

A szerelmi vallomás nem annak szól, akihez intézték. Nem a sajtóért rajong a kormány, hanem az eljövendő nap előtt borul térdre.

Csendélet a kormánypárton.

— Dühöng az egyetértés. —

Apponyi megczáfolja a rágalmat.

Budapest, április 6.

Gróf Apponyi Albert a jászberényiek küldöttsége előtt nagyszabású beszédet mondott, melyben alaposan leszámolt azokkal a rágalmakkal, amiket a kormány tagjai uton-utfélen szórnak a koalíció és a koalíziós uralom ellen. Ebben a beszédben aposztrofálta így a Khuen-kormány igazságügyminiszterét:

— Székely Ferencz, a kormány naivája.

Nos: valószínű, hogy a volt koronaügyész, aki mialatt társai, az edzett politikusok a taktikázás, szécsürés-esavarás iskoláját járták, bírósági pályán hozza szokott, hogy a maga véleményét mondja és a maga véleményét döntőnek tekintse, csakugyan a naiva szerepét, fogja játszani a kormányon. Első nyilvános szereplése alkalmával már is sikerült neki az általános választói jog kérdésében szembe helyezkedni a kormány álláspontjával. Jobban szólva sikerült neki valami határozott dolgot mondani akkor, amidőn a kormány még tervszerű machinációval akarja tenyészteni e kérdés körül a homályt. Természetes, hogy a politikai ravaszágok sok fajta hájával megkent miniszterársak beszusak a Székely elszólása miatt, annál inkább, mert Székelyvel egyidejűleg Hieronymi is nyilatkozott az általános választói jog kérdésében s ezzel szembeállóvá lettek a kormányenunciációk közt levő eltérések. Egy újságíró ma hivatkozott Hieronymi Károly előtt, hogy milyen elentétek vannak az ő és a Székely nyilatkozata közt. Az újságíró beszámolója szerint erre Hieronymi ezt felelte:

— Kérem, amit az igazságügyi miniszter mondott, azal ne méltóztassanak foglalkozni. A választójog reformjának kérdésében az én

is inkább, mert a vörös hajó a napokban erre tart.

Harret újságzikke nagy feltűnést keltett, heteken át tárgyalták és a ricotei nők kettőzött óberséggel nézték a tengert, lesték a vörös hajót. Egyszerre hirtelen, de nem váratlan feltűnt a távolban a várt hajó vörös bordáival, kürtőiből szürke füstgomolyokat eresztett.

— Jön a vörös hajó! — suttogták leányok és asszonyok és a késő délután szanaszét oszolya a parton, legszebb ruhákba öltözve, koczérokadtak a közlő hajóval. Sötét szemekből egyöntetű vágyakozás villogott ki, mintha azt mondanák: vigy' el engem, rabolj el magaddal.

De a vörös hajó, mint máskor, ugy ezuttal is elsurant Ricote mellett és a csillagos éjszakáig várakozó hölgyek családottan duzzogva tértek haza.

Másnap egy kaczagás volt a Harret lapja. Megírta benne, hogy a leányrabló legendát csak ő találta ki. Meg akarta győzni a ricotei férjeket és apákat, hogy van okuk vigyázni az asszonyokra és leányokra. Hiszen ott kínáltak magukat csoportosan és egyenként a vörös hajónak a tengerparton...

És az ötlet meggyilkolta Harret-t. A görög nő nem tud megbocsátani. Másnap álarozos nők csapata megtámadta Harret-t, és azon a helyen, ahol emléke áll, a tengerbe dobták. Kár volt érte...

A kapitány megindultan ballagott melletttem a kikötő felé.

vasárnapi beszédem volt az, amely a miniszterelnök álláspontját is tartalmazta.

Szóval: „amit az igazságügyminiszter mondott, az badar fecsegés, én rám méltóztassanak hallgatni”. Ez az erélyes leintés és leki-csinylés erős föltűnést keltett ma politikai körökben, amire estére megjött az, aminek meg kellett érkeznie: a czáfolat. Szigorú kijelentése annak, hogy: „a hírlapíró részint olyanokat ad a miniszter szájába, amilyeneket nem mondott, részint teljesen ferditett irányt ad a mondottaknak.” A czáfolat szerint „az igazságügyminiszter szombathelyi beszédét a kereskedelmügyi miniszter sem nem bírálta, sem erről nem nyilatkozott”.

Legnyomatékosabb azonban az — s ez mutatja a czáfolat komolyságát, hogy félhivatalos rektifikáció szerint az igazságügyminiszter beszéde „alapelveiben szintén megfelel a miniszterelnök programjának”. Kivel ért hát egyet a miniszterelnök? Hieronymival, aki emmi áron sem akarta magát jelzőkhöz leszegezni. Vagy Székelyvel, aki nyiltan vallomást tett a szavazati jog általánossága és egyenlősége mellett, sőt annak a titkosságával is kaczerkódott?

A miniszteri nyilatkozatok közt levő disszenaneczia egy kihangzó akkordja annak a kemény harcznak, mely a kormány környezetében dul. Nagyobb baj azonban nem lesz belőle, mert a választói jogra vonatkozó állásfoglalás ez idő szerint nem jelent kabinetkérdést az egyes miniszterekre nézve. Lukács László pénzügyminiszter erre vonatkozólag ma konstatálta, hogy a választói reform megoldása akkor lesz aktuális, amikor a választások már — befejeződnek.

Szóval: ez a parlament, melynek hivatása lesz, hogy döntsön a választói reform kérdésében, üljön össze egy olyan választási kampány után, amelyikben a kormány jelöltjei egyáltalában nem nyilatkoznak a felől, hogy milyen reformot akarnak?

Ez lehet a kormánynak kellemes, alkotmányos eljárásnak azonban csak annyira alkotmányos, mint a kormány és ez a kormányzat mindenestül véve.

Mai híreink ezek:

A minisztertanács.

Amint ezt előre jeleztük, a kormány tagjai ma minisztertanácsot tartottak, melyről félhivatalosan azt jelzik, hogy ez „rendes heti miniszteri tanácskozás” volt, amelyet minden szerdai napon megtartanak. A tanácskozás jelentőségére azonban külső körülményekből lehet következtetni s ezek közé tartozik, hogy Lukács László pénzügyminiszter és Hazai Samu honvédelmi miniszter Bécsbe utaztak.

A minisztertanácsról a következő jelentéseket adták ki:

A kormány tagjai ma délelőtt tíz órakor a miniszterelnökségi palotában rendes heti minisztertanácsra gyűltek össze. A kabinet tagjai gróf Zichy János vallás- és közoktatásügyi miniszter kivételével, akit családi gyász tart távol, mind résztvettek a minisztertanácson. A jegyzőkönyvet báró Skerlecz Iván miniszteri tanácsos írta. A minisztertanács egy órákor ért véget. Lukács László pénzügyminiszter, aki délután Bécsbe utazott, előbb távozott el a tanácskozásról. A tanácskozásban résztvett Jeszenszky Sándor államtitkár is. A minisztertanács folyó ügyeket intézett el.

Lukács László és Hazai Samu miniszterek a mai nap folyamán tényleg fölutaztak Bécsbe. Lukács László pénzügyminiszter este hét órakor érkezett meg és a Magyar Házban szállt. A miniszter péntekig marad Bécsben. Holnap az osztrák miniszterekkel fog — félhivatalos kijelentés szerint — reszortkérdésekben tárgyalni, pénteken délelőtt tíz órakor pedig kihallgatáson jelenik meg a király előtt.

A miniszter pénteken délután utazik vissza Budapestre. Papp Elek pénzügyi államtitkár már ma délután Bécsbe érkezett, hogy Lukács László pénzügyminiszter tárgyalásait előkészítse. Hir szerint az államtitkár részt vett a költséncsoport záró-értekezletén is.

Hazai Samu az éjszakai vonattal utazott Bécsbe.

Ez a nagy jövés-menés jelzi, hogy a mai minisztertanácson fontosabb dolgok is szóba kerülhetnek, mint egyszerű rezortkérdések. Mert az, hogy a pénzügyminiszter és a honvédelmi miniszter utaztak föl Bécsbe, azt mutatja, hogy a kormányt főleg a pénz és a katonakérdés izgatja. Újjoncokra és újabb kölcsönökre van szükség s jó helyről eredő információk szerint éppen ez tette sürgősen szükségessé a miniszterek utazását.

Bécsi forrás a miniszterek utazásának célját így adja elő:

Lukács László pénzügyminiszter bécsi útjával alighanem a szeszadó, a petróleum- és gyufamonopólium behozatala van kapcsolatban. Az új szeszadóra vonatkozólag a magyar kormány annak a behozatalát szeptember elsején kívánja, mert az erre vonatkozó törvényjavaslatot a magyar országgyűlésen már elintézték. Ausztriában a javaslatot bizottság elé utasították és a dolog természetéből van, hogy itt, a magyar pénzügyminiszterrel szemben csak a parlamenti tárgyalásokra hivatkozhatnak, melyeknek a lefolyása, miután a politikai helyzet áll összefüggésben, bizonytalan. A petróleum-monopólium a nyersolaj árát, melyre a magyar finomítóknak szükségük van, megdrágítaná. Ami a gyufa-monopóliumot illeti, az erre vonatkozó etlőtanulmányokat még nem fejezték be. A magyar kormány eddig nem ismertette még hivatalosan az osztrák kormányval a gyufa-monopólium kérdésében elfoglalt álláspontját. É

Vagyonos jelöltek kerestetnek.

A jelentkező munka-párti jelöltek első, megdöbbentő tapasztalata, amikor a kormányhoz fordulnak, az, hogy anyagiakban nincsen támogatás. Jönnek szegények biztos reménységgel, hogy a bőség szaruja nyílik meg előttük s a kormány részéről a legridegebben összeesküött marok fogadja őket. Mindez azért, mert a kormány egyik tagjának, aki a választások előkészítésében döntő szerepet játszik, az az álláspontja, hogy ennek a választásnak még nem szabad sokba kerülnie. Hogy ha ez nem ütne ki úgy, ahogy remélik, akkor a másodiknak már igen. A számítás ez: Ugy lehet, hogy stréber gazdag emberek áldozatkészségéből s a hivatalos apparátus szigorú pressziójának a segítségével, ezuttal is össze lehet toborozni már egy olyan, amilyen többséget, amivel kormányozni lehet. Hogy ha ez sikerül, annál jobb. Ahoz, hogy a kormány az új parlamenttel nekivágjon a kormányzás viszontagságainak, szükséges, hogy a választásokból legalább kétszáz jelöltje kerüljön ki győztesen. Ilyen párttal a háta mögött reméli a kormány, hogy paktálva a horvátokkal és a nemzetiségiekkel, keresztüluszsa a fölbukkanó nehézségeket. Hogyha azonban ennyi diadalmas munkapárti sem kerül be az új Háza, a kormány azonnal kész a föloszlásra, s az új választásokra, melyeken már nem elégednek meg a vagyonos stréberék áldozatkészségével s a hatóságok pressziójával, hanem megnyitják a pénzes zacskók zsinórjait is.

A második választásra tehát vidámabbak és reményteljesebbek lesznek a jelöltek. Egyelőre azonban gazdag jelöltek kerestetnek! Hiteles, hivatalos pecsétet csak azok az ambiciózus képviselőkandidátusok kapnak, akik rizikóra is hajlandók. Sőt a bizalmas megbeszélések alkalmával egyenesen ezzel kezdik a tárgyalásokat:

— Mit hajlandó az ur maga áldozni?

A jelentkezők közül csak azokat fogad-

ják el, akik készek a választási költségeket fedezni, sőt nemcsak, hanem az egyes kerületekre megállapított költség felét azonnal és készpénzzel befizetik a kormánykasszába, hogy a kormány a maga bizalmi embereit a főispánok közvetítésével már is — támogathassa.

Ne tessék tehát csodálkozni rajta, hogy ha majd a hivatalos jelöltek listáján csupa bankár, tőkés és nagybirtokos neve szerepel, mintha nem is a mandátumért pályázók, de az ország virilistáinak a névlistáját kellene összeállítani.

Apponyi megfelel Kluenének.

Azokra a rendszeres, ferdítő rágalmakra, melyekkel a Kluen-kormány tagjai a koalíciós kormányzatot szokták illetni, ma alaposan megfelelt gróf Apponyi Albert. Alkalmul erre Apponyi azt használta fel, hogy a jászberényi választókerület ötven tagu küldöttsége jött fel ma Budapestre és felajánlotta gróf Apponyi Albertnek a kerület jelöltségét. Apponyi a küldöttséget a Kossuth-párt klubhelyiségében fogadta, ahol ez alkalommal megjelent a pártnak számos tagja is.

Battó János közjegyző üdvözölte Apponyit és kérte, hogy a jelöltséget elfogadja. Mindig megállták helyüket és remélik, hogy most is diadalra juttatják a zászlót.

Apponyi a jelöltséget elfogadva, hosszabb beszédben válaszolt. Kijelentette, hogy legközelebb Jászberényben programbeszédet mond, most csak a kormány köréből felhangzott vádakkal foglalkozik. Az újból felelevenített szabadelvű pártnak egy tagja azt mondta, hogy a félvezetett népet sikerült magunk köré sorakoztatni és hogy mostan ennek az újonnan feltámasztott szabadelvű pártnak feladata a félvezetett népet ismét visszavezetni az egyenes útra. Én azt tartom, hogy az egyenes ut az, amely a nemzet szükségképpen céljainak megvalósítása felé, az önálló gazdasági berendezés, önálló nemzeti jellegű haderő megszerzése felé vezet. Mi, akik állítólag félvezettük a nemzetet, akik a fényes választási győzelmet kivívtuk, nyitással határozott elveket, határozott irányban, a magunk erejére támaszkodva, a magunk eszméjében bizva, vívtuk meg a küzdelmet a hatalom összes eszközei ellen; ezek az urak pedig, akik a nemzetet állítólag az egyenes útra akarják visszavezetni, abban a pillanatban, midőn a hatalom eszközei nem állottak többé rendelkezésükre, elpárologtak, ahol sem voltak, saját eszméik, igazuk erejében nem bíztak, hanem csak akkor állanak ismét elő és akkor tolják föl magukat a nemzetnek egyenes útja felé vezetőivé, mikor egy udvari intrika folytán a hatalom birtokába jutottak. És ez sem volt nekik elég, mert akkor sem feleltek meg abbeli alkotmányos kötelességüknek, hogy midőn nem volt többségük a képviselőházban, rögtön iparkodnak maguknak választások útján többséget szerezni, hanem két nagy alkotmányserést követtek el, hogy idejük legyen a nemzet preparálására, a lelkek megpuhítására. Hát, aki az ilyen eljárás módját tartja magára nézve egyedül lehetőnek, az ne beszéljen az egyenes útról, mert ez egyáltalában nem vezetni, hanem hatalmi eszközökkel irányítani akarja a népet. (Lelkes éljenzés és taps.)

Vannak azonban kormánynyilatkozatok is, az igazságügyminiszteré és Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszteré. Az igazságügyminiszter ural, a kormánynak a szeretetreméltó naivjával nem szándékozom hosszabban foglalkozni. Ő mindent könnyűnek tart, azt tartja, hogy minden nehézkérdést meg lehet oldani, a legáltalánosabb, legegyszerűbb és legalább tanulmányozás stádiumában lévő legtitkosabb szavazati jog mellett a magyar nemzet erősségének biztosítékait megóvhatóknak tartja; arról hallgat mélységesen, hogy minő módon véli eszközölhetni, arról is mélységesen hallgat, hogy mivel kívánja eszközölni. Tisza Istvánnal egyetértőleg, vagy Héderváryval. Ha azonban ez a naivitás, amire szintén jelenség van, csak kiosztott szerep volna, akkor várok addig, míg megtalálom azt a tényezőt, aki az igazságügyminiszternek azt a szerepet kiosztotta és majd vele fogok leszámolni. (Élénk éljenzés.)

De annál több mondani valóm van Hieronymi Károly kööányai beszédére. Elmondja, hogy hát a koalíciós kormány a gazdasági önállóság tekintetében semmit sem tudott kivinni. Hát ez esodálatos nyilatkozat azok után, amiket mi a mi működésünkről számot adva, már nyilvánosságra hoztunk. Megesináltuk, hogy Magyarországot bevezettük, mint külön jogalanyt a nemzetközi szerződésekkébe, megesináltuk, hogy köztünk és Ausztria között a kiegyezésből eredő vitás kérdésekben válasz-

tott bíróság dönt, úgy mint két teljesen idegen állam közt, mindazt megesináltuk a közgazdasági önállóság érdekében. Hieronymi miniszter urnak, aki ilyenekről nem is álmodott, valamint hogy a szabadelvűpárt harmincz esztendei uralma alatt ilyeneket meg sem közelített, ez mind semmi.

De még azt is mondja Hieronymi miniszter ur, hogy aki igazán jónak látja, annak nem állhatnak utjában az idegen államokkal kötött szerződések, hogy megesinálja a külön vámterületet. Az megesinálja a külön vámterületet azok mellett is, hozzáteszi óvatosan, hogy legalább megpróbálja. Mikor Ausztria és Magyarország már együttesen megkötötték a szerződéseket Németországgal, Olaszországgal, Franciaországgal, az egész világgal, mint egységes vámterület, akkor hogy lehessen egyszerre ezt a forgalmi területet kettészakítani, a nélkül, hogy az ország az egész világgal vámháboruba keveredjék; aki ilyen gondolatokkal játszik és annak alappján vádol, ha ezt jóhiszeműleg teszi, inkább menjen növényeknek valamely kereskedelmi iskolába, mintsem hogy kereskedelmi miniszter legyen. (Hosszas lelkes éljenzés.)

És azután a végén megint foglalkozik a koalíciós kormányznak pénzügyi politikájával és azt mondja, hogy rettenetes: 365 millió többlete van a kiadásoknak, amely előállt a koalíciós kormányzat alatt és kiszámítja, hogy 21.000-el szaporodott az állami hivatalnokok — így fejezi ki magát — az állami hivatalnokok száma a koalíciós kormányzat alatt. Ami mindenekelőtt a személyi kiadások ezen szaporodását illeti, ezen 21.000 állami hivatalnok között van 200 és néhány ezer néptanító, számos polgári iskolai és középiskolai új tanár, nagyszámú körorvos és közegészségügyi tisztviselő, ebben benne van a esendőrségnek és a határrendőrségnek szaporítása, ezzel a számmal így dobálózni, mintha a népre rótt improduktív teher volna, holott ezek a nép kulturális, közegészségügyi és közbiztonsága szempontjából nevezetnek ki, nem jóhiszemű eljárás. Ki fogom mutatni, hogy a költségemelés kulturális, gazdasági s közgazdasági befektetésekre fordított. Ki fogom mutatni, hogy a szabadelvűpárt kormányzata alatt mennyivel emelkedtek a hadügyi kiadások és a mi hároméves kormányzatunk alatt alig 13 millióval többel, mint amennyivel a husáraknak, gabonaáraknak, szóval minden életnek megdrágulása szükségessé tette, hogy egyedül a népnevelés költsége 15 millió koronával emelkedett ezzel szemben és az egész kultusz-tárcza 51 millióról 90 millióra emelkedett.

Ezek a számok mutatják, hogy mi volt a koalíció pénzügyi politikája. Megfeszítettük az ország pénzügyi erejét, hogy a nemzetnek nyújtunk valamit és kulturáját, gazdaságát emeljük. (Lelkes éljenzés.) Mi igenis nem félvezettük, hanem az egyenes úton akarjuk a népet továbbra is vezetni arra az egyenes útra, amelynek végcélja: Magyarország teljes állami önállósága az függetlensége, mely egész életemen át vezércsillagom volt. Ha ezen az úton követni akarnak, rendelkezésükre állok.

Hosszas, lelkes éljenzéssel fogadták gróf Apponyi Albert beszédjét, aki azután a küldöttség tagjaival a pártkör társalgótermében élénk beszélgetésbe bocsátkozott.

Gróf Apponyi Albert jászberényi választóinak népes küldöttségét ma a Hungária-szállóban vilásláreggelire hívta meg. A reggelen Apponyi felköszöntőt mondott jászberényi választóira. Simon Ferenc gróf Apponyi Albertet köszöntötte fel holnap nevenapja alkalmából. Sághy Gyula a hű jászberényiekre mondott pohárköszöntőt.

Gróf Apponyi Albert május 5-én Jászberénybe utazik, hogy elmondja programbeszédjét.

Az aradiak Tiszánál.

Aradról ma délben kétszáz tagu küldöttség érkezett Budapestre, hogy az ottani munkapárt nevében a kerület képviselőjelöltségét gróf Tisza Istvánnak felajánlja.

Gróf Tisza István este hat órakor a Nemzeti Társaskörben fogadta a küldöttséget, melynek nevében Varjassy Árpád királyi tanácsos, tanfelügyelő az aradi mandátumot felajánlotta gróf Tiszának. Gróf Tisza István a jelöltséget elfogadta és kijelentette, hogy most hosszabb nyilatkozatokba, fejtegetésekbe nem bocsátkozhatik, de kötelességének ismeri, hogy megtegye ezt Arad város választókörzönsege előtt. Gróf Tisza ezután meghívta a küldöttséget esti hét órakor a Deli-vendéglőben adott lakomára.

A lakomán jelen volt Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter is.

Az első felköszöntőt gróf Tisza Istvánra Reinhardt Gyula kereskedő mondotta.

Gróf Tisza István válaszában ezeket mondta: Aki figyelemmel kísérté a magyar nemzet történel-

mét a 67-iki kiegyezés után, az lehetetlen, hogy megdöbbenve ne vegye észre ugyanennek a végzetes történelmi jelenségnek ismétlődését. És ennek köszönhetjük mindenképp, hogy ma nyílik alkalom a nemzet előtt tanulni a közel multnak eseményeiből, tanulságaiából, visszatérni a helyesebb utra, mielőtt még egy igazi nagy katasztrófának szenvedési zúdultak volna reánk. És most itt az alkalom a nemzet előtt levonni ezeket a tanulságokat. A hazafiai belátás csak akkor ér valamit, ha tette tudjuk azt váltani. Én ma már nyugodtan érzem magamat az iránt, hogy a magyar nemzet nagy közvéleménye kijozanodott sok illuziójából és helyesebben ismeri fel a nemzet valódi céljait, valódi érdekeit, az ezek felé vezető helyes utat. De ez nem elég, ha a gyakorlati élet utjain vinni akarjuk a nemzetet, nem elég helyes belátással rendelkezni. — Akaraterővel is kell bírunk, amely ezután ennek a helyes belátásnak konzekvenciáit le tudja vonni az élet munkájából, az élet szenvedéseiből és kellemetlen ségeiből. Ha ezt a tettek mezéjén érvényesíteni akaró törekvést látom én Arad város közönségében nyilvánulni, engedjék meg, hogy akkor, amikor ezért a hazáért névben mondok önöknek köszönetet, Arad város közönségére üritsem poharamat.

Gróf Tisza István beszéde után dr. Varjassy Lajos, az aradi kereskedelmi és iparkamara titkára a kormányt és annak jelenlévő tagját, Hieronymi Károlyt köszöntötte fel. A felköszöntőre Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter válaszolt:

Azt az időpontot, amelyben a jelenlegi kormány tagjai kénytelenek voltak az ügyek vezetését átvenni, nem mi magunk állapítottuk meg, de az események határozták meg. Mikor az események idefele fordultak, azoknak a vélekedése szerint és azoknak a hazafiai tanácsa szerint is, akik az időpontot talán korainak találták, kötelességük volt ezt a helyzet elfoglalni. Abban, hogy az intelligens elem érvényesüljön, a városoknak van a legnagyobb szerepe, és a mostani mozgalomban az a választókerület, amely engem választott meg, t. i. Igló városa fényes példát jár elöl, mert ott is a polgárságnak színe-java minden külső behatás nélkül saját jószántából ragadta meg az iniciatívát, lökést adva ezzel az egész ország közvéleményének. Egy olyan városban is, mint amilyen Arad, igen nagy szerepe van az intelligenciának a közvélemény irányításában. Arad város közönségére emelem poharamat és arra a sikerre, amely Tisza István nevével remélhetőleg fényes és az egész országra kiható lesz.

Több szónok után ismét gróf Tisza István szólalt fel és a többek közt a következőket mondotta:

Sokszor volt alkalmam a közel multban elmondani, hogy miért volt az, hogy a vezetés terhét elutasítottam magamtól. Tettem ezt azért, mert nem találtam még megértettnek az időt, mert azt gondoltam, hogy az ország érdeke azt kívánja, hogy türrünk és várjunk még tovább. De amelyik perczen akad férfiú, aki más nézetet van, de a mi politikánk zászlaját kezébe ragadta, és becsületes küzdelemben vitte előre, akkor nagyon természetesen, laboznom nem lehetett: az én helyem csak a küzdelem sorában lehetett.

Herczeg Ferencz mondott ezután szellemes pohárköszöntőt, amely után a társaság még a késő esti órákig együtt maradt.

Uj államtitkárok.

A hivatalos lap holnapi száma fogja hozni Rohonyi Gyulának az új igazságügyi államtitkárnak kinevezését. A királyi kizirat szövege ez:

Magyar igazságügyminiszterem előterjesztésére Rohonyi Gyula gyakorló ügyvédet államtitkárrá kinevezem. Kelt Bécsben, 1910. évi április hó 1-én. Ferencz József s. k., dr. Székely Ferencz s. k.

Kazy Józsefet, aki a földmívelésügyi minisztérium legidősebb miniszteri tanácsosa, a mai minisztertanács határozata szerint, földmívelésügyi államtitkárrá fogják kinevezni.

A kormány terve.

Ezt a kormányt Bécs küldte a nyakunkra, ennek a kormánynak igaz barátai csak Bécsben vannak. Magától értetődő tehát, hogy az osztrák osztrárvárosban mindig leghamarabb tudják azt, hogy mi a kormány terve, talán hamarabb, mintsem azt maga Khuen-Héderváry is tudná. Ezért érdekes egy bécsi újság cikke, mely a kormány programjára vonatkozólag a következőket írja:

A választójog reformjának a megvalósítása a kormány legfontosabb feladata. Ebben a kérdésben azonban a kormány tagjai között eltérők a felfogások. A választójog reformjának megvalósítása tulajdonképpen most még nem aktuális. Egyelőre más feladatok állanak előtérben, jelesül egy kompakt

67-es többség megteremtése és a parlament munkaképességének a biztosítása. Ha a kormány ezt a két kérdést megoldotta, akkor sem foghat a választójog reformjának megvalósításához, mert ezt nagy és széles munkaprogram előzi meg. Az új parlamentben elsősorban a felirati vita fog lezajlani, amely rendszerint hosszabb ideig tart. Ezt nyomában követi a költségvetési vita, amely, miután az új házszabály ereje megszűnt, szintén hetekre terjedhet. Ezután következnek a kereskedelmi szerződés, továbbá a bosnyák vita és az ujonczügyben várható hosszabb parlamenti tárgyalások. Oszre pedig egy második költségvetési vita és egy második ujonczvita elkerülhetetlen.

Ilyen körülmények között nem is lehet szó arról, hogy az első esztendőben a választójog reformjának a megvalósítására kerülhetne a sor. A jövő évben népszámlálás lesz és célszerűnek mutatkozik a népszámlálás főbb eredményeit bevárni, mielőtt a választójogi törvény szövegezéséhez fognáknak, mert a népszámlálás eredményét haszonnal értékesíthetik a választójogi törvény megalkotásakor. A Khuen-kabinet minden tagja megegyezett ebben a programban, amelyhez Tisza István is a legteljesebb mértékben hozzájárult.

Tiltakozás egy főispáni beiktatás ellen.

Nyitramegye hetedikén, csütörtökön tartja az új főispánt beiktató közgyűlést. A függetlenségi és 48-as párt hívei Deák János elnöke alatt értekezletet tartottak és egyhangulag a következő határozatban állapodtak meg:

Tekintettel arra, hogy gróf Khuen-Héderváry miniszterelnökké történt kinevezése alkotmányunk lényegével ellentétben áll és a minisztériumnak kormányon maradása törvényellenes és alkotmány-sértő, tekintettel továbbá arra, hogy a jelenlegi kormány összes ténykedései és így a főispáni kinevezések is törvényelleneseknek és alkotmány-sértőknek tartandók, tekintettel végül arra, hogy a függetlenségi és 48-as párt egy a kormányval, mint Szász József főispánnal szemben bizalmatlansággal viseltetik, mert őket a nemzeti önállóságra és függetlenségre irányuló törekvések letörésére kiküldötteknek tekintik, mindezeknél fogva a függetlenségi és 48-as párt hívei a folyó hó 7-iki beiktató közgyűlésen nem vesznek részt.

A bán nem vállal mandátumot.

Az eszéki Drau mai száma jelenti, hogy Tomasics bán épp úgy, mint annak idején Khuen-Héderváry gróf, nem vállal horvát tartománygyűlési mandátumot. Ennek következtében Ogulinban Šipus Nikola sziszeki nagykereskedőt kiáltották ki jelöltnek. Huszonhat tekintélyes varasdi polgárból álló küldöttség tisztelettel ma dr. Magdics tartománygyűlési alelnök vezetésével dr. Tomasics bánnál, akinek felajánlották Varasdi tartománygyűlési mandátumát. A bán szívesen megkösönte a megtisztelő bizalmat, a jelöltséget azonban visszautasította, hivatkozással arra, hogy súlyt helyez az egész többség bizalmára és nem akar a koalíciónak csak egyik csoportjához tartozni. Azt ajánlotta a bán a küldöttségnek, hogy a jelölést ajánlják fel Rochrauer egyetemi tanárnak. A küldöttség ezután Rochrauer tanárnál tisztelettel és felajánlotta neki a jelölést, amelyet az köszönettel elfogadott. Rochrauer a nemzeti párt tagja.

A horvát tartománygyűlés.

Zágrábban a horvát tartománygyűlés ma folytatta az indennitárról szóló vitát. A javaslat mellett szólal fel Roics Milán volt osztályfőnök, aki polenizál Zagorac fejtegetéseivel és amellett foglal állást, hogy a horvát-szerb koalíció realis politikát csináljon. Szóló ellene fordul a Zagorac által hangoztatott „El Magyarország!” jelszónak és azután részletesen bírálja a költségvetési provizóriumról szóló javaslatot. Szóló a tiszta jogpárt ismételtlen megszakítja közbeszólásaival. Beszéde további folyamán Roics kijelenti, hogy pártja meg szavazza az indennitást. Személyileg feltétlenül megbizik az osztályfőnökökben, politikailag azonban, tekintettel azok multjára, ezt nem állíthatja. Gróf Kulmer a többség nevében kijelenti, hogy Roics csak saját nevében szól. A koalíció nemcsak személyes, de politikai bizalommal is viseltetik a kormány irányában. Roics kijelenti, hogy félreértés történt. Ő is teljesen megbizik abban, hogy a kormány a koalícióval kötött paktumnak érvényt szerez. (Helyeslés a többségnél.) Starcevic Milán ezután a Frank-légió kihágási ügyében interpellál. Chavrak osztályfőnök megígéri, hogy tárgyalagos vizsgálatot indít.

Válaszát az interpelláló tudomásul veszi.

Obrisovic tiszta jogpárti a likai vasut ügyében interpellál. Magyarország most csak vicinális vasutakat akar építeni, ami az 1907. október 8-án Ausztria és Magyarország közt kötött egyezmény-nel ellenkezik. Felszólítja a kormányt, hogy ez ügyben forduljon az osztrák vasuti kormányhoz. Ezután további interpellációkat tárgyalnak, mire

az ülést berekesztik. A legközelebbi ülés csütörtökön lesz.

Paktum a horvátokkal.

A kormány minden tagadása dacára napról-napra merülnek föl jelenségek, amelyek bizonyáguil szolgálnak arra nézve, hogy a kormány csakugyan paktumot kötött a horvátokkal. A mai horvát tartománygyűlésen Roics nyíltan kifejezést adott annak a reményének, hogy a kormány be fogja tartani a paktumot. Egy másik hiradás pedig azt jelenti, hogy a kormány újabb pertörléssel keresi a magyar ellenes tulzók barátságát. A szerbiai bonyodalom idején történt, hogy Alexics Vladimir, pancsovai orvos egy nagyobb társaságban arról izgatott, hogy a magyarországi szerbeknek kötelessége segítségére menni szerb testvéreiknek. Az ügyesség e miatt perbe fogta Alexicset és az elsőfoku bíróság el is ítélte két hónapi államfogházra. Székely igazságügyi miniszter most törölte az Alexics elleni pert.

Ezek tények. Mi azonban készek vagyunk rá, hogy a kormány a tények dacára tovább tagad.

A román mozgolódás.

A román választási konferencia alkalmából összesereglett választók és küldöttek részben még ma is Nagyszebenben idöztek, jöllehet a konferencia ma nem tartott teljes ülést és csak a tegnap kiküldött harminczas bizottság tanácskozott a képviselőjelölések dolgában. Ma körülbelül harmincz kerületre nézve történt végleges megállapodás, a bizottság azonban holnapra teljesen elkészül a jelölésekkel és holnap már külön hivatalos kommunikében közölni is fogja az összes kerületekre nézve történt végleges megállapodásokat.

A románok új lapot indítanak a közelben. Budapest dr. Csathó Lajos brassói ügyvéd heti szemlet fog kiadni. Lugoson Casa cimzen szintén indul meg egy román nemzetiségi lap. Szamosujváron Concordia néven román bankot alapítottak, melynek 200 ezer korona alaptőkéje van. Margittán Lunkana néven szintén alapítanak bankot, melynek alaptőkéje 300 ezer korona. A román bank szövetsége most azon fáradozik, hogy egy nagy román biztosítóintézetet létesítsenek. A tervezők szerint a román pénzintézetek elvállalnák a biztosító intézet ügynökségeit.

A Kossuth-pártkör.

A 48-as függetlenségi Kossuth-párt Andrássy-uti klubhelyiségében ma este a párt tagjai igen nagy számban jártak fonn. A pártvezetőség tagjai közül jelen voltak Hotsy Pál ügyvezető alelnök, Tóth János és Barabás Béla alelnök. A párt tagjai az aktuális politikai kérdésekről folytattak élénk eszmecserét. Nagy visszatetszést keltett a párt tagjai körében az a makacosság, amellyel egy fővárosi lap fentartja azt az állítását, minthogyha a helybeli vasuti tarifák szabadsága az Ausztriával kötött vámszerződésben lett volna megállapítva és minthogyha azzal, mint vivmánnnyal Kossuth Ferencz valaha dicsekedett volna, holott köztudomásu dolog, hogy a helybeli tarifák szabadsága mindig létezett ugy Ausztriában, mint Magyarországon és meg sem is volt szüntethető, mert természetesen sem Magyarország, sem Ausztria nem mehetek volna bele abba, hogy egyik állam a másikat korlátozza helybeli tarifáinak megállapításában. Éppen ilyen visszatetszést keltett ugyanennek a lapnak a Budapest—München közt való közvetlen gyorsvonati összeköttetéséről szóló közleménye. Ez az összeköttetés, amennyiben az ausztriai vasutak érintetnek, szorosan menetrend-megállapítási kérdés, melybe köztudomásuag Magyarország épp oly kevéssé avatkozhatik bele, mint amennyire Ausztria nem avatkozhatik bele abba, hogy például milyen menetrendet állapít meg Magyarország a budapest—kolozsvári vonalon.

A Justh-párt.

A Justh-pártban ma az elnökség tagjai közül igen sokan voltak fenn. Állandó permanenciában volt az egész nap folyamán gróf Batthyány Tivadar elnöke alatt a választási végrehajtó bizottság, amely több kerület jelöltsége dolgában határozott. Nagyobb küldöttség járt fenn a pártkörben a vaáli

kerületből, amelynek képviselőjelöltségét Mérey Lajosnak ajánlották fel, aki azt elfogadta.

A Nemzeti Társaskör.

A Nemzeti Társaskörben ma már a kora esti órákban népes élet volt. Hat órakor az aradi munkapárt kétszáztagú küldöttsége jelent meg s főajánlotta Tisza István grófnak a kerület jelöltségét. A küldöttség fogadása után gróf Tisza az időközben a körbe érkezett Székely Ferencz igazságügyminiszterrel hosszabb tanácskozásra vonult vissza, a tanácskozás után pedig az aradi küldöttség tiszteletére adott lakomára ment el. A Társaskörben Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter is megjelent. Gróf Khuen-Héderváry miniszterelnök gyöngéltése miatt nem jelent meg a körben s ezért ma a végrehajtóbizottság sem ülésezett s holnap délelőtt a miniszterelnökségen tartást a miniszterelnök részvételével. A körben ma este jelent meg először Kazy József, a legközelebb kinevezendő földmivelségi államtitkár.

Zakariás és a brassói magyarok.

A brassói magyar kaszinóban Mikos Zsigmond főispán a kaszinó elnöke lemondott állásáról, aminek folytán Zakariás János volt képviselő kaszinóigazgató, hogy a békét megővje és a szakadást elkerülje szintén lemondott állásáról. A választmány mindkét lemondást egyforma elbánásban részesítette és egyszerűen tudomásul vette azokat, kimondva, hogy mindkét állás betöltése iránt csak a képviselő választások lezajlása után dönt, hogy ezáltal a politikának a kaszinóba való bevitelét megakadályozza.

Eger ostroma.

Az egri választókerületnek 150 tagú küldöttsége tisztelettel ma délután gróf Zichy János vallás- és közoktatásügyi miniszternél és felajánlotta neki a kerület mandátumát.

Gróf Zichy János vallás- és közoktatásügyi miniszter, aki a jelöltséget elfogadta, válaszában kifejtette, hogy az ábrándozásnak, a hiu vágyak kergetésének az ideje elmúlt és komoly, igazi munkához kell kezdenünk mindannyiunknak, akiknek lelkéhez van növe az ország anyagi és erkölcsi java. Az ábrándozás az élet megromlása és a munka az egyedüli eszköz, amelylyel ezt a szegény, sokat bánatott, sokat szenvedett országot a biztos fejlődés révpártjaiba vezethetjük. A nemzetnek és a királynak meg kell egymást érteni az 1867-ik évi 12-ik t.-cz. szellemében, Deák Ferencz koncepciója alapján, azon közjogi vonatkozás alapján, amelyen 1867 óta fejlődött az ország. Amikor Deák megalkotta a kiegyezést, elsősorban nemzetközi politikát csinált. A nemzetközi helyzet azóta hazánkra nézve csak még súlyosabb lett. A 67-es alap sértetlen fentartása tehát hazánk nemzetközi biztonságát és befolyását jelenti, egy olyan alapon, amely nem nyújt teljes függetlenséget.

Gróf Zichy János vallás- és közoktatásügyi miniszter ma este 8 órakor 150 terítékű vacsorát adott az egri küldöttség tiszteletére. A kormány részéről a kultuszminiszteren kívül gróf Serényi Béla jelent meg. Böhm Alajos egri prépostkanonok és dr. Petró József ügyvéd után gróf Zichy János vallás- és közoktatásügyi miniszter szólalt fel és ilyeneket mondott:

— Mi nem vagyunk a korona lakói, ahogy mondani szokták, hanem igenis, a nemzet szolgálói vagyunk. Teljes meggyőződéssel akarjuk szolgálni ezt a nemzetet, véres verejtékünkkel, fáradozásunkkal, még akkor is, hogyha — mondom — a hazafiatlanság vádjával illettetünk és elismerés számunkra nem terem. Én meg vagyok győződve, hogy Magyarországon csak az a politikus szolgálhatja igazán a hazát, aki bátran szembe tud nézni a népszerűtlenséggel is.

... Ezt valóban mindenki elhitte neki is, a kormánynak is.

Ehhez részünkről csak annyi hozzáfűzni valónk van, hogy a múlt vasárnap, amikor a pécsi választónk is meg, a pécsi mandátumot fogja meg-lotta fel a miniszternek, akkor ő a jelölést azzal a kijelentéssel fogadta el, hogy őt Pécs városához erkölcsi kötelekék fűzik s ennek kíván eleget tenni a mandátum elvállalásával. Ezzel gróf Zichy János urbi et orbi kijelentette, hogy elsősorban a pécsi mandátumra reflektál és ha netán több helyen választónk is meg, a pécsi mandátumot fogja megtartani. Hiszen ezt gróf Zichy Gyula, a pécsi püspök is így óhajtja. Egerhez azonban nem fűzi a minisztert semmi erkölcsi kötelekék. Mit keres

tehát Egerben? Ha csak — mint azt az egri küldöttségnek mondotta — programjának azt a részét nem akarja kifejteni az egriek előtt, amely „reszorijával áll közelebbi vonatkozásban”. Ezért azonban kár Egerbe fáradsni, mert programjának ezt a részét mi már részletesen kifejtettük és rámutatunk arra, hogy gróf Zichy egri jelölésével egy papi panama áll szoros kapcsolatban: egy gyöngye kezű koadjutor kinevezése az erősebbi Samassa József egri érsek mellé, aki a nemzeti kérdésekből inkább ki tudja majd küszöbölni az „érzelmi momentumot”, mint Samassa. A koadjutor kinevezése a kultuszminiszter részortjába tartozik. Zichy János programja tehát világos és érthető az egriek számára. De felesleges gróf Zichy Jánosnak lemennie Egerbe, már annál fogva is, mert ott keresnivalója igazán nincs. Szederkényi Nándor, a Kossuth-pártnak ez az illusztris tagja és Eger város függetlenségi-párti képviselőjelöltje osztatlanul bírja Eger város hazafias közönségének bizalmát és ezt a polgárságot épp oly erős erkölcsi kötelekék fűzik Szederkényi Nándorhoz, mint gróf Zichy Jánost — Pécs városához.

Választási mozgalmak.

Budapesten a II. kerületi munkapárt ügyvezető pártelnökének, Wladár Tivadarnak aláírásával ma a következő falragasz jelent meg: Tisztelt polgártársak! Köztudomásra adjuk, hogy dr. Lendéi Adolf jelöltségéhez mindenképpen ragaszkodunk, még a „hivatalos”-nak kiáltott jelöléssel szemben is. Lendéi nem fog visszalépni, sem pedig vidéki kerületben jelöltséget vállalni, amint azt hamisan hirdetik róla. Legközelebb tiltakozó nagygyűlést fogunk tartani az utólagos jelölés ellen.

A VII. kerületi Eötvös-párt végrehajtó-bizottsága ma délután ülést tartott, melyen elhatározta, hogy vasárnap délelőtt 11 órakor a Zuglóban Herrnhuth János vendéglőjében nagygyűlést tart. Az értekezlet iránt az érdeklődés igen nagy, mert tudvalévő, hogy az Eötvös-párt programjába vette a Zugló városrész minden irányban való előmozdítását. A nagygyűlésen Eötvös Károly is megjelenik és kifejti programját.

A Ferencvárosban ma este alakult meg Tolnay Lajos elnöklésével a nemzeti munkapárt. Hír szerint Jakabffy Ferencz építész, a belügyi államtitkár testvérbátyját akarják jelölni. Egy másik csoport 67-es pártönkivüli képviselőt akar jelölni.

A dédési kerületben Hebrony József volt képviselő újra fellép Kossuth-párti programmal. Ellenjelöltje Borbély Lajos munkapárti.

Privigyén Brestyánszky Kálmán volt képviselő néppárti programmal újból jelölték.

A körömczibányai munkapárt több tagból álló küldöttsége dr. Előd Tibor vezetése alatt a hó 10-én tiszteleg Lukács László pénzügyminiszternél, hogy neki a képviselőjelöltséget felajánlja. Vízgy Ferenc volt Justh-párti képviselő április 10-én tartja programbeszédét.

Szeged II. kerületének nagyobb küldöttsége tiszteleg szombaton Kelemen Béla volt szegedi főispánnál, hogy neki a jelöltséget felajánlja. Kelemen a jelöltséget elfogadta s eszerint a szegedi II. kerületben két Kossuth-párti képviselőjelölt fog küzdeni a mandátumért, mert a kerület volt képviselője, Becsey Károly szintén fellép.

Korponán Rudnay Béla volt főkapitány programbeszédet mondott, amelyben a munkapárt hívének vallotta magát. Rudnay Béla programbeszédében az általános választói jog mellett foglalt állást, holott köztudomású, hogy a fővárosban éven át ő volt az, aki a szocialistáknak választójogi gyűléseit rendőrkardokkal verette szét.

A paksi választókerület jelöltjeinek száma a mai nappal szaporodott. Baumgarten Sándor közalapítványi igazgató tudatta, hogy munkapárti programmal fellép. A függetlenségi Kossuth-párthoz Kossuth Ferencz táviratot intézett, hogy a kerületben okvetlenül állít jelöltet. E szerint a paksi választókerületben őt jelölt fog a mandátumért küzdeni és pedig Mádi-Kovács János Justh-párti, Niefergall Nándor munkapárti, Baumgarten Sándor munkapárti és Baránszky keresztényszocialista. A Kossuth-párt jelöltje még ismeretlen.

A margittai kerület volt képviselője, Szatmári Mór vasárnap mondott beszámolót a kerület nagyobb községeiben. Mindenütt nagy lelkesedéssel fogadták s bandériummal kísérték egyik községből a másikba. A beszámoló után a polgárság egyhangú bizalmat szavazott népszerű képviselőjének s újra felajánlotta neki a jelöltséget.

Esztergom város kereskedőinek és iparosainak nagyobb küldöttsége tiszteleg ma délelőtt a kereskedelmi minisztériumban Mészlányi Pál főispán vezetésével Kálmán Gusztáv államtitkárnál, hogy őt a jelöltség elvállalására fölkerje. Az államtitkár

a jelöltséget elfogadta. Kálmán államtitkár Zsolnán is fellép.

Miskolcson gróf Serényi Béla földmivelségi miniszter, akit legközelebb küldöttség kér föl a képviselőjelöltség elfogadására, hétfőn mondja el programbeszédét.

Liptószentmiklóson Bella Mátyás tót nemzetiséggel szemben a munkapárt Zsilinszky Mihály volt államtitkárt jelölte.

Nagykanizsán gróf Zichy Aladár volt miniszter néppárti képviselőjelölttel szemben a Justh-párt Vizlendvay Sándor dusnoki földbirtokost jelölte.

Justh Gyula körutja. Justh Gyula ma a kora reggeli órákban utazott el Szabadkáról Lovászy Márton, Mádi-Kovács János, Fernbach Péter volt képviselők, Fernbach Károly volt főispán kíséretében. Nagy ünneppésséggel fogadták Moholon és Adán, a magyarkemzsi kerület két legfontosabb pontján, ahol függetlenségi gyűléseket tartottak. Justh Gyula délután Zentára utazott, ahol Lovászy Andor, a kerület képviselője tartotta meg beszámoló és programbeszédét. Justh itt is beszélt és újból proklamálta a Justh-párt és a szerbek között létesült paktumot.

Kérjük előfizetőinket és olvasóinkat, hogy kerületükben a választási mozgalmakról bennünket kimerítően és időről-időre értesíteni sziveskedjenek.

Zászlók, jelvények Linhartnál, Hunyadi-utca.

Budapest, április 6.

A Vasutas-Szövetség elnökválsága. Az Országos Vasutas Szövetség központi vezetősége annak daczára, hogy gróf Balthyány Tivadar, a szövetség ezidőszerinti elnöke csak feltételeesen mondott le elnöki tisztéről, ma jelölő értekezletet tartott és elhatározta, hogy az április hó 10—11-én megtartandó vasutas gyűlésen Tolnay Lajos volt államvasuti elnökgazdát fogja ajánlani az elnökségre. Tolnay megválasztása érdekében körlevelet is bocsátott ki a központ az összes vidéki kerületek elnökeihez, amelyben azt is tudatta velük, hogy a központ már küldöttségileg fel is ajánlotta Tolnaynak az elnökséget, aki azt elfogadta.

Uj bosnyák törvények. A szerajevói „Törvény és Rendeleti Közlöny” a közeli választásokra való tekintettel Bosznia-Hercegovinára vonatkozó igen fontos törvényeket tesz közzé, azzal a záradékkal, hogy e törvények a közzététellel egyidejűleg életbe lépnek. Ezek a törvények a politikai jogok elvesztéséről szóló novella; a választási visszaélésekről szóló törvény; a levél-titok védelméről szóló eddig érvényben volt törvény kiegészítése; a katonai bírások illetékességének korlátozása; a kivételes állapot idején foganatosítandó rendszabályok, mely az alkotmányt az az intézkedését, hogy az országos kormány háboru esetére vagy az esetben, ha hadi vállalatok megindítása közvetlenül küszöbön áll, ha zavarok ütnek ki vagy ha felségérettő vagy a közbiztonságot veszélyeztető üzemek harapóznak el, — az alkotmányt fel-függesztheti.

KÜLFÖLD.

A bécsi keresztényszocialisták polgármester-jelölése. A bécsi keresztényszocialista polgári klub ma tartotta meg a polgármesteri jelölő gyűlést. A szavazás titkos volt és 106 leadott szavazat esett dr. Neumayer első alpolgármesterre 114 szavazat közül. Dr. Popper két szavazatot kapott, Gessmann volt miniszter 1 szavazatot, három szavazócédula pedig üres volt. Ilyen körülmények között szinte bizonyos, hogy az április 22-én tartandó polgármesterválasztáson Neumayer többséget fog kapni és ő lesz Bécs város polgármestere. A szavazás előtt felolvasták Weiskirchner levelet, amelyben a kereskedelmi miniszter hangsúlyozza, hogy a keresztényszocialista párt érdekében áll, hogy ő megmaradjon a kormány kebelében és kéri pártfeleit, hogy ne válasszák meg őt Lueger közvetlen utódául, ha ellenben később egy alakulnak a viszonyok és szükségesnek mutatkozik, szives készséggel fog megfelelni a felszólítás-

nak, amelyet a keresztényszocialista községi párt 114 aláírással ellátott felhívásban hozzá intézett.

Neumayer alpolgármester a szavazás után megköszöntö a kitüntető bizalmat s azt fejtegette, hogy a gyors tempót a közigazgatás menetében ezentul be nem lehet tartani, mert a főfeladat a községi üzemek konszolidálásán kell hogy legyen. A szavazás előtt izgalmas jelenetek játszódtak le. Kunschak városi tanácsos ugyanis szót kért és hovesen megtámadta Hrabá városi tanácsost, aki korrupcióval gyanúsította meg a keresztényszocialista községi pártot, de nevetek nem mert említeni. Felszólította Hrabát, hogy nevezze meg a vétkeket és álljon elő a bizonyítékokkal, mert ha ezt nem teszi, a polgári pártnak nincs ellene más megtorlása, minthogy kizárja kebeléből. Hasonlóképpen szólottak mások is és Hrabát elhalmozták szidalmakkal. Hrabá nagy láрма közepette szólalt föl s újból megvádolta Bielohlaveket és Azmant. Olyan nagy lett erre a zaj, hogy föl kellett függeszteni az ülést s a szünet után újból felszólították Hrabát, hogy nevezze meg nyíltan azokat, akik megvesztegették magukat. Hrabá most azt válaszolta, hogy a párt küldjön ki vizsgálóbizottságot s az előtt be fogja bizonyítani vádjait. A polgári klub egyhangu határozattal kizárta kebeléből Hrabát, Bielohlaveket és Axmann becsületsértési pört indítanak ellene, ugyszintén a polgári klub és az országgyűlési keresztényszocialista párt is megindítja a törvényes eljárást rágalmozás címén.

Wessely városi tanácsos, a polgári klub elnöke felolvasta a dalmáciai szolgálati uton levő Weisskirchner kereskedelmi miniszter levelét, amelyben megemlékezik a bécsi község azon felszólításáról, hogy foglalja el a polgármesteri állást. Újból kijelenti, hogy kész Lueger polgármester végrendeleti kívánalmának megfelelni, pártterdek azonban megkívánják, hogy egyelőre továbbra megmaradjon a kormányban és ezen érdekek súlyos sérelme nélkül nem hagyhatja ott állását. Arra kéri tehát a klubot, hogy egyelőre válasznak más személyiséget, akinek őszinte, becsületes támogatását ígéri. A klub elhatározta, hogy Hrabá városi tanácsos ellen becsületsértési vádat emeljen. Hrabát a polgári klubból kizárták.

Péter király Konstantinápolyban. Péter király konstantinápolyi tartózkodását szombat reggelig hosszabbította meg, ami a szultánt nagyon megörvendeztette. Athosba a király tengeren utazik a szultán Erdogrud nevű jachtján. Ma délelőtt a király hosszabb látogatást tett Jzedin trónörökös-nél és ebből az alkalomból lofényképeztették magukat.

Tegnap a király audiencián fogadta az angol orosz, francia, olasz és osztrák-magyar nagykövetet, valamint a román, görög, bolgár, svéd és belga követet. A szerb követség ebédjén a szultán a Karagyevics-rendet viselte, Péter király az Osmanje rendet. A szultán palotájában adott ebéd a szultán rendeletére és a szerb király kívánására török nemzeti dalokat játszott a zenekar. Rendkívül jó benyomást gyakorolt az a hír, hogy Szerbiában Sándor trónörökös, aki a királyt tavallétében helyettesíti, valamennyi szerb fogságban szilárd muzulmánok megkegyelmezett. A tegnapi nap folyamán Csarikov orosz követet meglátogatták Papis miniszterelnök és Milovnovics külügyminiszter, akik hosszas beszélgetést folytattak az orosz követtel. A török lapok rendkívül meleg hangon írják Péter királyról. A tömeg is az utcákon mindenütt nagyon lelkes hangulatban fogadja a királyt és zajos ovációkkal tüntet mellette. Péter király elragadtatással nyilatkozott a konstantinápolyi fogadtatás bensőségéről. A szultán a király kísérete tagjainak magas rendjeleket adományozott. Ma a király az ökümeniai patriárkát és a ezinodus tagjait fogadta. Azután megtekintette Konstantinápoly nevezetességeit. Este a szultán palotájában diszbed volt.

Péter király jelen volt a kamara ülésén. Délután fogadta az ökümeniai patriárkát, akinek a Karagyevics-rend nagykeresztjét adományozta. Este tiszteletére diszbed volt, amelyen a szultán,

a trónörökös, Péter király kísérete, a nagykövetek, követek és miniszterek vettek részt.

Az albán lázadás. Üszkübi táviratok jelentik, hogy az albánok lázadása következtében Ószerbia északi vidékein nagyon válságos a helyzet. Az albánok az ország minden tájáról összecsoportulnak, hogy szembeszálljanak a török csapatokkal. Tegnap a szerb-török határon egész nap dörögtek az ágyuk.

Az angol guillotin-rezolúció. Az angol alsóház ülésén Asquith miniszterelnök tegnap nyújtotta be az ugynevezett guillotin-rezolúciót, amely a vétő-rezolúciókra vonatkozó vitát öt napra korlátozza. Bejelentette a miniszterelnök, hogy a vétő-rezolúciók elfogadása után, azok alapján billt fognak benyújtani a háznak. Az ellenzék kérdésére Asquith azt válaszolja, hogy a kormány nem fogja a billt mindenáron keresztülröszakolni. Asquith ezután ismétli korábbi nyilatkozatát, amely szerint a kormány nem szándékozik céltalanul és meddő munkát végezni. Az ellenzék szónoka panaszkodik amiatt, hogy a kormány az ugynevezett guillotin azzal igazolja, hogy e resolúciók ideiglenes jellegűek, a lordok elé azonban úgy kívánja terjeszteni e resolúciókat, mint hogyha az alsóház szilárd és állandó felfogását tüntetnék fel. Asquith továbbá bejelentette, hogy a kormány e hó 18-án guillotin-rezolúciót fog előterjeszteni a legutóbbi évi költségvetés tekintetében és hogy azután egy második költségvetési provizóriummal fog a parlament elé állani. Reméli, hogy a ház később tavaszi szünetre elnapolhatja üléseit. Asquith legutóbbi nyilatkozata arra látszik utalni, hogy a válság nem fog május vége, vagy június eleje előtt beállni. A guillotin-határozatot 217 szavazattal 133 ellen elfogadták.

A finn országgyűlés. Helsingforsban nagy izgalommal várták az országgyűlés mai megnyitását. A képviselőház terme és a karzat zsúfolva van. A többi között jelen volt az angol és a svéd konzul is. A finn törvényhozásra vonatkozó törvényjavaslat vitájában Irje, Mjakin, Danielson, Kalmar, Vrede és Schybergson a fő szónokok. Schybergson kifejti, hogy régebben vezérkar-i tisztek dolgoztak ki hasonló törvényjavaslatokat, jelenleg azonban politikai jogászok végzik ezt. A javaslatok hiányaiért nem lehet egyenesen a minisztertanács elnökét okolni. Ennek jobban meg kell választania segédeit. Kallio kifejti, hogy e javaslat Finnországban soha sem fog törvényerőre emelkedni. A tartománygyűlés kigynolását jelenti, ha véleményt kérnek tőle oly kérdésben, amelyet Oroszországban döntenek el.

A francia hadügyminiszter lemondása. A francia szenátusban történt legutóbbi incidensek következtében Brun hadügyminiszter állása megrendült. Azok a szemrehányások, hogy a légihajóflotta elhanyagolásával előidézte annak inferioritását, most a szükséges költségek megszavazása után sem szüntek meg és az ellenzék ezt a körülményt annyira kihasználja, hogy az esetleg a választások eredményére is befolyással lehet. A hadügyminiszter tudatában van nehéz helyzetének és úgy látszik, hajlandó visszalépni. Briand miniszterelnökkel folytatott tegnapi tanácskozásának az eredménye valószínűleg az, hogy a miniszterelnök elfogadta a hadügyminiszter lemondását. A hadügyminiszteri tárczát valószínűleg egy másik tábornok fogja elvállalni, Brun tábornok pedig Páris katonai kormányzója lesz.

Délamerikai államok háborúja. Most már több mint valószínű, hogy már legközelebb kitör a háború, egyfelől Chile, Ecuador és Kolumbia, másfelől pedig Peru között. A perui hadsereget már mozgósították. Azok a támadások, melyeket Guayaquilban a perui, Limában pedig az equadori konzulátus ellen intéztek, nagyon komoly természetűek. Washingtonban számítanak rá, hogy az ellenségeskedés már a legközelebbi napokban kitör. A konfliktust határvillongások idézték elő.

A perui konzul Callauba utazott. A perui érdekek védelmével az Egyesült-Államok konzulját bízták meg.

EGYHÁZAK.

A református konvent.

Budapest, április 6.

A magyarországi református egyház egyetemes konventje ma, szerdán délelőtt folytatta tanácskozásait báró Bánffy Dezső és Antal Gábor püspök elnöklete alatt.

Miután jegyző a tegnapi ülés jegyzőkönyvét felolvasta és a konvent azt hiteltesítette, Sass Béla az egyetemes tanügyi bizottság részéről tett jelentést, mely szerint az iskolákban jelenleg 3031 tanító és tanítónő működik. A tanítónő- és tanítóképző intézetekről szóló jelentés kapcsán több intézkedés történt. A hét tanítóképző intézetben az elmúlt évben 800 nővérdék tanult és 202 jelölt tette le a képesítőt, többen pedig egyéb szakképesítést nyertek. A konvent felhívta az egyházkerületeket, utasítsák az iskolázási elnököket és lelkészeket, hogy minden államosítási mozgalomról jelentést tegyenek a kerületi elnökségnek. A tiszántúli egyházkerület javaslatára a tanítóképzés vizsgák összevonása tárgyában a konvent felterjesztést intéz a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez. Az ifjusági egyetemes ügyében az egyházkerületek felhívattak jelentéstételre, a dunántúli kerület pedig e tárgy szabályzatának megküldésére. A dunamelléki kerület javaslata alapján ugyancsak felszólították a kerületeket, hogy az egyetemes népiskolai országos tantervre vonatkozólag az általuk készített szabályzatokat mutassák be s az egyetemes tanügyi bizottság utasított, hogy ezekről a szabályokról annak idején a konventnek jelentést tegyen. Dr. Baksa Lajos konventi előadó javaslatára a tandíjkárpótlás megállapítása ügyében eljáró bizottságba a püspökök küldettek ki. Dokus Ernő a konventi székház építési tárgyában kiküldött bizottság kimerítő jelentését mutatta be, melyet a konvent tudomásul vett. Dr. Benedek Zolt az országos református lelkészi nyugdíj- és özvegy-árva gyámintézet végrehajtó bizottsága részéről referált. Jelentése szerint az intézet életbeléptetési munkálatai már teljesen befejeződtek. Délután a konventi rendes fegyelmi bíróság ül össze.

A jelentés kapcsán bemutatták az ág. hitv. ev. testvéregyház átiratát, amelyben arról panaszkodik, hogy az evangélikus vallású özvegyeket kizárták a nyugdíj élvezetéből. Az előadó kifejtette, hogy ez a panasz félreértésen alapult, egyáltalán határozati javaslatot nyújtott be, amelyben kimondandónak vélte, hogy az evangélikus vallású özvegyek is jogosultak a nyugdíjra. A javaslatot egyhangulag elfogadták. Dóczi Imre mutatta be ezután a református gimnáziumokról szóló jelentését. Feltűnő volt, hogy a nagyenyedi és máramaroszigeti gimnáziumokból évről-évre sok tanuló marad. A konvent felhívta ezeket az intézeteket, hogy tegyenek jelentést a kimaradások okairól.

A sárospataki theologia számádsairól Dóczi Imre terjesztett elő jelentést. Ismertes, hogy a theológiát többen megfámadták amiatt, hogy vagyongazdálkodása nagyon rendetlen, sőt állítólag tökéhiány és vagyonevlonás is történt volna. A konvent tavaly Benedek Sándor, Sogor Endre és Pünkösdy Pál tagokat küldötte ki a theologia vagyoni viszonyainak megvizsgálására. Ez a bizottság most hosszu jelentésben számolt be a vizsgálat eredményéről. Jelentésében koncedálja, hogy a vagyongazdálkodás zavaros és rendetlen volt, de tökéhiányról, avagy vagyonevlonásról szó sem lehet. Kétségtelen, hogy az intézetnek vagyongazdálkodásra és számvelőre van szüksége. A konvent dr. Nagy Dezső felszólalása után elhatározta, hogy a jelentést nyilatkozattétel végett beküldi a tiszántúli egyházkerületnek. A tanácskozást holnap folytatják.

(Zoványit elmozdították.) Ismeretes, hogy a református dunamelléki egyházkerület delegált bírósága a nagy port felvert Zoványi-ügyben a múlt év őszén egyhangulag felmentő ítéletet hozott. A fegyelmi ügy előzménye az volt, hogy Zoványi Jenő a sárospataki református theológián, amelynek tanára volt, előadásában és írásaiban lesújtó kritikát mondott Kálvin személyéről. Ma tárgyalta ezt az ügyet a konventi bíróság második fokon báró Bánffy Dezső elnöklésével. Előadóként Kenessey Béla erdélyi püspök szerepelt. Az ítélet az általános várakozás ellenére marasztaló volt. Zoványi Jenőt a bíróság a hithűség vétségében és lelkesi esküjének megszegésében vétkesnek találta és theológiai tanári hivatalától fél-nyugdíjjal való elmozdításra ítélte. Az ítéletet szavazattöbbséggel hozták meg.

Mycolisin.

— Doyen tanár szenzációja. —

Azok a betegek, akik mellett csüggedten és tehetetlenül állott meg az orvostudomány, ma újabb reménnyel nézhetnek az élet s az egészség lehetőségei elé. Az egészségesek társadalmának szomorú kivertjei, akik lehorgasztott fejjel, a lelkükből felbugó halálérzéssel imbolyogtak a világban, ma friss életreménnyel emelhetik fel a fejüket, s a mosolyt, melyet az élet igazságtalansága már-már az ajkukra fagyasztott, ma feldobbanó szívvel küldhetik az ébredő tavasz felé.

Monakóból, ahol fizio-terapeutikai kongresszusra gyűltek össze az orvosok, érkezik hozzánk a hír a Doyen tanár szenzációs felfedezéséről. Nem kevesebbről van szó, mint hogy a világhírű sebész-tanár olyan anyagot talált fel, melylyel egy csapásra megszüntetheti a légző- és emésztőszervek, valamint a bőr mindennemű megbetegedését. Ezenkívül kijelentette a tudós tanár, hogy felfedezésével a rákos képződményeket jéformán a csirájában tudja megölni.

Első pillanatban, a hírek inkább informáló, mint bizonyító formájában természetesen lehetetlen a felfedezés higgadt mérlegelése. Ma még csak arról az érzésről beszélhetünk, melyet ez a hír bennünk kelt s ez az érzés: a remény. Bizalmunk az orvosi tudományban, mely modern munkájával el-elüzi szépségünket, hagyományos hitünket a lehetetlenségben. A modern tudományok mai haladása nem ismer lehetetlenséget s ha a legújabb felfedezés híre nem is elégitené ki várakozásunkat, még mindig megmarad a remény, igen a remény, hogy a valóra válás már nem sokáig várta magát. De jogos reményt kelthet bennünk Doyen tanár személye is, akit a budapesti kongresszuson kifejtett munkássága óta mint a világ egyik leggeniálisabb orvosát ismerünk és tudjuk róla, hogy mint a sebész-technika művelője, elévülhetetlen érdemeket szerzett magának.

Tulságos optimizmussal természetesen ezt a hírt sem szabad fogadnunk, mint általában semmi olyat, ami arra hivatott, hogy évszázados ábrándokat váltson valóra és generációkat adjon vissza az életnek, melyekről keserűséggel bár, de örök időktől fogva lemondott az emberiség. Az a vékony remény-szál, mely a végleges lemondástól elválasztotta az embereket, ma erős fonállá vastagodott s ennél többet, ebben a pillanatban igazán nem lehet konstataálni. Hiszen arról van szó, hogy Doyen tanár felfedezése az emberiség legveszedelmesebb és legáltalánosabb betegségeit, a tüdővést és a rákot szünteti meg, amit pedig a gyakorlat szentesítése s a tudományos körök ellenőrzése nélkül senkinek sem áll módjában megállapítani.

Mycolisin-nek nevezi Doyen tanár azt az anyagot, melylyel a légző- és emésztő-szervek, valamint a bőrbetegségeket véli megszüntethetni és, amint azt a szenzációs eredményű kongresszuson kijelentette, az elektro-coagulatio által akarja a rákos képződményeket előltni. A felfedezés ügyében egy fővárosi újságíró ma felkereste a magyar tudományos világ egyik legkiválóbb szakteknintőjét, akiknek éppen ezekben a kérdésekben európai neve van. A tudós tanár némi szépséggel fogadja a hírt és nagyérdékű utmutatást adott a hír értékének megvizsgálásához.

— A Doyen tanár mycolisin-jéről már volt szó, de ilyen határozott formában a tudományos világ elő még nem bocsátotta állításait. Az elnevezésből is azt kell látni, hogy Doyen a rák mibenlétét szintén a gomba-teóriával magyarázza. Mycos gombát jelent, lysis pedig oldódást. Tudni kell ugyanis, hogy a rák mibenlétével azért nincsen tisztában a tudomány, mert eddig még senkinek sem sikerült megmagyarázni a rák lényegét: a határtalan növekedési hajlamot, amely keresztül minden szöveten s ami éppen az emberi szervezetre való veszedelmességét jelenti. Eddig kétféle magyarázat van róla, az egyik, hogy gombaképződés, a másik fölfogás szerint pedig maga a rák parazita-telep. Ha ez az utóbbi fönnállhatna, úgy meg lenne oldva a rejtély, de ennek összes többi tulajdonságai ellentmondanak.

— Ami most már Doyen állítását illeti, csak állit és nem magyarázza meg a titkot, az én né-

zetem szerint tehát a legnagyobb föntartással kell fogadnunk minden hírt, amely ilyenformán jelentkezik tudományos kérdésekben. Doyen tanár kétségenkívül a legzeniálisabb emberek egyike. Mint sebész, mint a sebész-technika művelője megbecsülhetetlen szolgálatot tett az orvostudománynak. Hogy mást ne említsék: az ő vérzésállító csipeszei, csontfűrészei bámulatosak. De mint kutató tudós, kissé gyorsan hívő. A tételeket, amikből kiindul, nemcsak kiindulási pontnak veszi, hanem el is fogadja valóságnak. Ezért van az, hogy eddigi ilyenmű felfedezései, mint például a Kankroid is, nem váltak be.

— Ami pedig a rákképleteknek magasfoku elektro hatásokkal való kezelését illeti, ezzel már mások is foglalkoztak. Bizonyos győgyeredményeket, enyhüléseket bizonyos esetekben tudtak is elérni, de tudományos fölismerést nem produkáltak.

— Ismétlem: vigyázni kell, mert a szenvedő emberiség fájdalmait reménységeken fölfokozott csalódásokkal súlyosbitani nem lehet ezéja a tudomány. Előbb a dolgokat megismerni kell, megmagyarázni és azután kiállani vele.

Természetes, hogy lényegileg többi orvostekintélyeink sem nyilatkozhattak a felfedezésről mélyrehatóan.

Báró Müller Kálmán kijelentette, hogy a mycolisint nem ismeri. Ilyen szerről orvos csak akkor mondhat véleményt, ha a szert és annak hatásait közvetlen tapasztalatból ismeri. Doyen eddig még csak arról beszélt, hogy sikerült valamit fel-találnia, de ennél többet senki sem tud róla.

Báró Korányi Sándor orvostanár is hasonló nyilatkozatot tett. A felfedezésnek csak híre van még. Majd ha itt lesz, s tudni fogjuk, hogy mi-csoda tulajdonképpen, összetételében és hatásában, akkor majd mondhatunk róla véleményt is.

Hogy maga a mycolisin, ez az univerzális csodaszer, alkalmas fegyver lesz-e a betegségek elleni harc megvívására, az majd csak akkor fog elválni, ha a híres Doyen szerének tudományos leírását, adatait rendelkezésére bocsátja az orvosi tudomány.

Maga Doyen tanár így nyilatkozik felfedezéséről a *Matin*-ben:

— Már 1900-ban folytatott kutatásaim során megállapítottam a metódust, mely ma lehetővé teszi, hogy csaknem minden infektívbetegséget megakadályozzok és azokat gyógyítani tudjam. Therapiát szereztem, melyet „mycolisin”-nek neveztem el, kolloid összetételű és azzal a különös sajátsággal bír, hogy a mikrobákat és toxinokat gyorsan felbomlasztja. Éppen ezért tanulmányozása fölötté nehéz. Felfedezésem alapján az egész gyógyszerészeti tudományt felforgatja, mert a mycolisin egyetlen alkotórésze sem ismeretes eddig sem a gyógyszerész, sem az orvos előtt. Az utolsó orvosi kongresszus előtt Budapesten, ahol a világ majdnem minden kuturnemzetének orvosi együtt voltak, 1909-ben a következő kijelentést tettem:

— Az orvosi világ és az egész emberiség részére hozom: 1. a mycolisint, mely egy csapásra megszünteti a légzőszervek, az emésztőszervek és a bőr betegségeinek legnagyobb részét. 2. az electro-coagulatio által való eltűnését a rákos képleteknek.

Többet és bizonyosabbat ebben a pillanatban nem lehet tudni erről az — ugye lehet — szenzációs felfedezésről. Akik eddig túlzottan jóhiszeműek és optimisták, azoknak jusson eszükbe, hogy éppen Doyen tanárnak a rákbeoltás terén tett felfedezését néhány év előtt a sebészek érthetetlennek jelentették ki. Akik pedig túlzottan pessimisták, figyelmüket *Semmelweis*-re hívjuk fel. A gyermekágyi láz szérumában évtizedekig sem akartak hinni. Ebben az esetben is a legjobb, ha a gyakorlati alkalmazás eredményeit megvárjuk. Határozott irányba terelni az értékelést ma még lehetetlen.

TÁVIRATOK.

A kereskedelmi tárgyalások Szerbiával.

Belgrád, április 6. A pénzügyminiszteriumban ma *Forgyách*, osztrák-magyar követ, *Pecsu* és *Draskovics* miniszterek és *Jovanovics* főkonzul részvételével előkészítő tárgyalás volt az Ausztria-Magyarország és Szerbia között kötendő kereskedelmi szerződés dolgában.

Az orosz ujonczkontingens.

Pétervár, április 6. A honvédelmi bizottság elfogadta az 1910. évi ujonczkontingensről szóló törvényjavaslatot, amely az ujonczok számát 456.535 főben állapítja meg.

A német birodalmi kancellár czáfolata.

Berlin, április 6. Vonatközússal arra, hogy kétkednek azon czáfolatokban, amelyek *Bethmann-Hollweg* birodalmi kancellárnak a Ruskoje Slovo római tudósítójával, *Goldsteinnal* folytatott állítólagos beszélgetésére vonatkoznak, a Norddeutsche Allgemeine Zeitung újból megállapítja, hogy a birodalmi kancellár sem *Goldsteinnal*, sem más újságírókkal nem folytatott politikai tartalmú beszélgetéseket.

Kamatlábemelés.

Amsterdam, április 6. A németalföldi bank a kamatlábát 4%-ról 5%-ra emelte fel.

Nemzeti szociáldemokrata párt Romániában.

Bukarest, április 6. Az ujonan alakult szociáldemokrata párt április 12-re Bukarestbe kongresszust hívott össze, mely a kamarai választások ügyével fog foglalkozni. A párt husz kerületben szándékozik külön jelölteket felállítani.

Esik az eső.

Egy vizes ember nedves felöltőben, esuromvíz esernyővel, átázott puha kaleppal besiet a kávéházba, kőrösztülvérgődik az embereken és úgy ahogy van, letelepszik egy mogorva urhoz. Ezt az urat meghajlással köszönti s eközben a kalapjáról a víz lecsurog a száraz emberre, ezután hozzátámasztja nedves esernyőjét, végül a kabátjáról lecsurgat egy kis esővizet a másik kávéjába.

A nedves ember: Oh pardon... csak úgy besiettem... oppardon...

A száraz ember: (mérgeesen pillant föl az újságjából.)

A nedves ember: Nagyszerű kis eső, aranyakat ér. Olyan jó kis meleg eső, amitől majd úgy bujik ki a földből az élet, hogy öröm lesz nézni.

A másik ember: (vasvilla szemekkel néz a szomszédjára.) Öröm lesz...

A nedves ember: Egy hétig kellene az ilyen jó kis csurgás és lesz is kérem...

A száraz ember (rekedten): Ugy?

A nedves ember (nagy buzgalommal): Megnéztem az Erzsébet-téri karomtért, reggel telefonáltam a metrológiai intézetbe, megnéztem a külföldről érkezett jelentéseket... Három hétig fog esni az eső...

A száraz ember (idegesen): De...

A nedves ember: Erre nekem biztos jeleim vannak. A jobb lábam már napok óta fáj... ez pedig esőt jelent... Az egyik szemem állandóan karikákat lát...

A száraz ember (azzal a határozott szándékkal, hogy a másikba belerug): Melyik?

A nedves ember: A bal... Ha a balszemem karikákat lát, akkor három hétig esik az eső... A jobb karomban is van egy barométer... Csupa biztos és eszhatatlan műszer...

A száraz ember (dühötől remegve): Én már tíz lapban néztem az időrovatot...

A nedves ember: Ne tessék... Ebben én kompetens vagyok... finoman, melegen, áldást-hozóan három hétig fog zuhogni ez a jó kis nedv... A kukoriczára finom, a buza, uram, úgy fog gyarapodni, hogy csuda, a rozs hizik, a szőlőre is jó, a luczernára is jó, a répára is jó...

A száraz ember (fogait összeszorítva): De...

A nedves ember: A legelőre is jó, a káposztára is jó, a salátára is jó...

A száraz ember (lecsapja az újságot): Hallja, hol vannak a maga birtokai?

A nedves ember: Schol... Én remekíróként kereskedem...

A száraz ember: Akkor mi a fenének traktál engem egy félóra óta esővel... A vesémet akarja szedegetni?... A májamat akarja tépni?...

Elmenjen innen, míg szépen beszélök... Mit frocliz engem ezzel az esővel?

A nedves ember (ijedten elhúzódik): Nem frocliz. A lábamba szur, a szemem karikázik. Három hétig biztosan esik.

A száraz ember (fogja a Fliegende Blaettert): Takarodni, takarodni, rongyos... mars... mars, mert én mindenre el vagyok szánva, mert én nyári vendéglős vagyok.

A nedves ember: Akkor, fiatal ur, vegyen részletre egy Petőfit, mert unatkozni fog, fiatal ur, (az ajtóból) három hétig nem lesz dolga (kigurik az utcára. A nagy üveglakon keresztül mutatja, hogy a lába fáj, a szemé karikázik, a karja is fáj. A fekete felhőkből pedig egyre szakad az eső).

Ray.

Előfizetési felhívás.

Választások előtt felozlatott parlament mellett nagy és fontos szerepe van az olyan független és radikális sajtó-organumnak, mint az „Egyetértés“, amely negyvenöt éven át törhetlen bajnoka volt Magyarországnak önállóságának.

Az „Egyetértés“ politikai és külföldi hírszolgálatát elsősorban a legközelebbben adja a napi eseményeket. Vezető-cikkeit a legkiválóbb publicisták írják, szépirodalmi dolgozatait a magyar litteratura jelesei szolgáltatják.

Az „Egyetértés“ olvasói hetenkint teljesen díjtalanul kapják az „Egyetértés Vasárnapját“, mely a külföldi és hazai aktualitásokat hű fényképfelvételekben mutatja be. Ezenkívül a magyar család számára szórakoztató és háztartási tanulságos cikkeket közöl. Az „Egyetértés“ előfizetési ára:

Egy hónapra	2 kor. 40 fill.
Negyedévre	7 kor. — fill.
Félévre	14 kor. — fill.
Egész évre	28 kor. — fill.

UJDONSÁGOK.

NAPIREND. Naptár: csütörtök, április 7. — Róm. kath.: Epifán p. vértanu. — Prot.: Almos. — Görög-orosz: márcz. 25. Gyümölcsoltó Boldogasszony. — Zsidó: Vead. 27. — A nap két reggel 5 óra 30 perczkor, nyugszik este 6 óra 35 perczkor. — A hold két éjjel 4 óra 50 perczkor, nyugszik délután 3 óra 21 perczkor.

Az igazságügyminiszter fogad délel 12 órákor. Aganckiallítás a Vigadóban. Nyitva 10—4-ig. Belépődíj 1 korona. — Bélyegkiállítás a telefon központban. Nyitva 9—1-ig és 3—5-ig. Belépődíj nincs. — A Petőfi Ház (ereklyemuzeum) Bajza-utca 21. szám. Nyitva naponta 10—2-ig. Belépődíj 1 korona, keddi napokon ingyenes. — A Müesarnok tavaszi tárlata. Nyitva 9—6-ig és 7—11-ig. Este katonazene. Belépődíj 1 korona. — A Nemzeti Szalon tavaszi kiállítása. Nyitva 9—6-ig. Belépődíj 1 korona. — A Képzőművészeti Főiskola kiállítása a Könyves Kálmán szalonjában. Nyitva 9—7-ig. Belépődíj 40 fillér. — A Művészház kiállítása. Nyitva 10—8-ig. Belépődíj 1 korona. — A Házipari Szövetség állandó vásárja (Kigyó-tér 1.) Nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — Az Uránia kiállítása (Kigyó-tér.) Nyitva egész nap. Belépődíj nincs.

Nyitvalevő muzeumok: A Nemzeti Múzeum állat-tára 9—2-ig. — A Szépművészeti Múzeum 10—2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum 10—1-ig. — Az Iparművészeti Múzeum 9—1-ig. — A Földtani Intézet Muzeuma 10—1-ig. — A Széchényi Múzeum 10—12-ig. — Az Aquincumi Múzeum egész nap. — A Technológiai Ipar-múzeum 9—1-ig. — A Ráth György Múzeum 10—4-ig. — Az Erzsébet Múzeum 9-től fél 1-ig és 3—4-ig.

Nyitvalevő könyvtárak: A Nemzeti Múzeum könyvtára 9—4-ig. — Az Akadémia könyvtára 3—7-ig. — Az Egyetemi Könyvtár 9—12-ig és 3—8-ig. — A Fővárosi Könyvtár 9—2-ig. — A Kereskedelmi Múzeum könyvtára 9—2-ig. — A pedagógiai könyvtár és tanszerkiállítás 9—12-ig és 3—6-ig.

— **Királyunk és a német császár.** Berliki tudósítónk távirata szerint udvari körökben meczáfolják azt a hírt, hogy Vilmos császár augusztus 18-án Ischlben lesz, gratulálni Ferencz József királynak. Vilmos császár elfogadta Frigyes főherceget meghívását a szeptemberben tartandó vadászatokra s ugyanakkor fogja meglátogatni Ferencz József királyt, de már nem Ischlben, hanem valószínűleg Bécsben. Az is mese, hogy gróf Zepelin léghajón megy Ischlbe bemutatni Ferencz József királynak a kormányozható német katonai léghajót.

— **Kossuth Ferencz állapota.** Kossuth Ferencz, a negyvennyolcz éves függetlenségi Kossuth-párt nagyevü elnöke, bár gyöngékedése az ágyhoz köti, szorgalmasan dolgozik. Állapotában határozott javulás állott be és fájdalmai csökkentek. Naponta kétszer meglátogatja őt háziorvosa, báró dr. Müller Kálmán főrendiházi tag, aki még mindig teljes nyugalmat rendel a betegnek. A rendelkezésnek Kossuth azonban csak a délutánra vonatkozólag tesz eleget, mert az egész délelőttöt választási ügyeknek és pártja ügyeinek szenteli.

— **Roosevelt Bécsben.** A király, mint ismeretes, a hónap tizenhatodikán a Hofburgban kihallgatáson fogadja Rooseveltet. Aznap este a schönbrunni kastélyban diner lesz Roosevelt tiszteletére. Bécsben Roosevelt minden valószínűség szerint a „Hotel Krantz“-ban fog lakni.

— **Uj nemesek.** A király Jámorffy Kálmán nyugállományú czimzetes altábornagynak, valamint törvényes utódainak a magyar nemességet az „Óhegy“ előnévvel díjmentesen adományozta, továbbá Susich Károly karánsebesi, dr. Susich István körösbányái közjegyzőnek és eltűnt testvérük: Susich László kiskoru leszármazóinak régi magyar nemességét kegyelemből megerősítette és nekik, valamint törvényes utódainak a „Horvátbécsei“ előnevet és a bemutatott czimert adományozta.

— **Faure Felix özvegye és a Steinheil-pör.** Párisból jelentik nekünk, hogy a Steinheil-pörnek szomorú utójátéka van. Emlékeztet, hogy a végtagyalás folyamán sok szó esett Faure Felix volt köztársasági elnökről, aki meghitt ismeretségben állott Steinheilnével és a tanuk leplezetlenül elmondták, hogy mikor Faure-t szélütés érte, Steinheilné elmenekült az Elyseéből. Ez a leplezés olyan rémitő hatással volt Faure Felix özvegyére, hogy buskomor lett. Gondos ápolás után némileg javult az állapota. De most megint erőt vett rajta a melancholia, sőt egészen megtérbolyodott. Faure özvegyét Páris közelében egy nyaralóba vitték s ott állandó felügyelet alatt van.

— **Grósz tanár itthon.** Dr. Grósz Emil egyetemi tanár külföldi útjáról hazaérkezett és az I. számú egyetemi szemklinika vezetését átvette.

— **Gróf Zichy Aladár gyásza.** A volt király személye körüli minisztert súlyos csapás érte: feleség gróf Zichy Aladárné, született gróf Hunyadi Henriette csillagkeresztés és palotahölgy harmincznyolczéves korában ma reggel két órákor meghalt az Üllői-uti 1. számú klinikán. A fiatalon elhunyt grófnő hirtelen halála általános megdöbbenést keltett. A grófnőt hosszabb időn át kínzó betegség gyötörte. Másfél évvel ezelőtt az István uti szanatóriumban keresett enyhülést, ahonnan hosszabb kezelés után látszólag gyógyultan távozott. A betegsége újra visszatért és kénytelen volt magát fájdalmas operáció alá vetni, amelyet a megkínzott gyenge szervezet nem tudott elviselni. A műtétet a legnagyobb gondossággal Bársony István tanár hajtotta végre. A grófnő az éjjel folyamán még eszméletlen volt, de hajnal felé megkezdődött a haláltusa, amely hét órákor véget vetett a grófnő fiatal életének. Halálós ágyánál állott férje gróf Zichy Aladár és két gyermekük, a tizenöt éves Livia és a tizennégy éves Mária. Gróf Zichy Aladár holttestét a klinikáról ma délután hat órákor átszállították a Szezitivszky-tér 2. szám alatt levő Zichy-palotába, ahol felravatalozták. Holnap délután fél négy órákor beszentelik s elszállítják a fejmérgyei Vajtára a családi sírboltba. Az elhunyt gróf Hunyadi Imrének s radványi György Feliczia grófnőnek volt a leánya s 1893-ban kelt egybe gróf Zichy Aladárral. Halálával gyászába borította a Zichy, Hunyadi és György grófi családokat.

— **Beteg-e az angol király?** Napok óta hírojár, hogy Edvard angol király, aki jelenleg Biarritzban tartózkodik, gyengélkedik. A sorok közt olvasni lehetett, hogy nem pusztá gyengélkedésről van szó. Azonban félhivatalosan úgy adták elő a dolgot, mintha a király gyöngékedése csak könnyű és muló természetű volna. Most erre vonatkozóan Londonból ezeket közlik: A „Daily News“ biarritzi tudósítója Edvard király egészségéről a következőket jelenti: Nem akarok riasztó hatást tenni, de tiltakoznom kell az angol újságok és táviró-ügynökségek optimista tudósításai ellen, amelyeket a király egészségéről küldenek. Hivatalosan vagy félhivatalosan azt jelentették néhány héttel ezelőtt, hogy a király idejvet, mivel a vasuti kocsiiban nyitott ablak mellett ült, meghűlt. Nem tudom, ez a hír mennyiben igaz, de az bizonyos, hogy a királynak erős influenza-rohama volt és e miatt sokáig szobájában volt kénytelen maradni. Az is bizonyos, hogy a király betegségéből még nem épült föl. Lépése nem ruganyos és a levegőváltozás nem tett jót neki. Nehézkesen jár és nagyon fáradtnak látszik. Az ember sokkal öregebbnek hinné, mint amilyenek éveinél fogva lenni kellene. Szinte önkénytelenül fölveti azt a kérdést, vajjon a nyers tengerilevegő nem tulságosan erős-e neki.

— **Hüttel Tivadar temetése.** Hüttel Tivadar, a tegnapelőtt elhunyt porcellángyáros temetése ma délután fél 4 órákor ment végbe a Kereskedelmi Akadémia díszterméből igen nagy részvét mellett. Kiinn az utcán a Kereskedelmi Akadémia növendékei álltak tanáraik felügyelete alatt sorfalat, de azért az esős idő dacára is akadt bőven dolguk a rendőröknek, akik Szeszler Hugó kapitány és Peterzen felügyelő vezetése alatt vonultak ki nagy számmal. A megjelent gyászoló közönség soraiban a társadalmi, pénzügyi és kereskedelmi világnak sok kitünőségei között ott voltak: Vörös László v. b. t. t. volt miniszter, Szte-rényi József v. b. t. t. volt államtitkár, Fülepp Kálmán főpolgármester, Boda Dezső dr. főkapitány, Bárczy István dr. polgármester, bot-fai Hűvös József udvari tanácsos elnökigazgató, Alpár Ignác, Mencsik Ferencz a munkásbiztosító alelnöke, Frischmann S. Frigyes, báró gelsei Guttmann Vilmos, Dezsényi Gyula, Szirmai Oszkár, Fellner Henrik igazgatók és sokan mások. Igen sok egyesület, kör, testület és cég képviseltette magát s a többek közt ott voltak: A kereskedelmi kamara részéről: Thék Endre udv. tan. alelnök és Kreicsy Rezső titkár; Liebstein Zsigmond igazgató és a kamara egész tisztikara; a Magyar Kereskedelmi Csarnok részéről: harasztói Jellinek Henrik udvari tanácsos elnök és dr. Schreyer Jakab főtitkár; a tőzsde részéről: Simon Jakab alelnök; a Kereskedelmi Múzeum részéről Kovács Gyula igazgató, Bálint Imre aligazgató; az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés részéről Fürst Bertalan és Kunz József alelnökök; a Budapesti Kereskedelmi Testület részéről lovag Falk Zsigmond alelnök; az Országos Iparegyesület részéről: Gelléri Mór igazgató; a Fővárosi Kereskedők Egyesülete részéről: Sigmund Gusztáv alelnök; a Gyárparosok Országos Szövetsége részéről: Hege-dius Loránd igazgató; a Gabonakereskedők Szövetsége részéről Strasser Alfréd elnök, a Pesti Lloyd társulat részéről Székely F. és Kohner A. alelnökök, a Magyar Üveg- és Porcellánkereskedők Országos Egyesületének küldöttsége Bolváry Zahn Dénes vezetése alatt; a Ferencz József kereskedelmi körház küldöttsége Bartha és Friedmann főorvosok és Fodor Ferencz igazgató vezetése alatt és még igen sokan mások. A beszentelés igen nagy segédlettel Kovács Kálmán lipótvárosi plébános végezte, azután bucsubeszédet következtek, melyeknek során Thék Endre a kereskedelmi és iparkamara, Sigmund Gusztáv a Fővárosi Kereskedők Egyesülete, Szup-pán Vilmos a Kereskedelmi Akadémia nevében bucsuzott a halottól, majd az enterprise huszárjai kivitték a koporsót a hatfogatu diszhintóra, amelyen a kerepesi-uti temetőbe szállították, ahol újabb beszentelés és bucsubeszédet után örök nyugalomra helyezték Hüttel Tivadar holttestét.

— **Natalia beteg.** Natalia szerbiai exkirályné Zürichben aggasztóan megbetegedett. Éppen átutazóban érkezett Zürichbe, mert Oroszországba készült. Az exkirályné a jövő hónapban tölti be ötvenedik évét.

— **Eitel Frigyes Jeruzsálemben.** Eitel Frigyes porosz herceg nejével ma délután Jaffából Jeruzsálembé érkezett. Fogadásukra a pályaudvaron megjelent a német konzul, valamint a német kolónia. A zászlókkal diszitett városban a lakosság a hercegi párt lelkes fogadtatásban részesítette.

— **Uj főispáni titkár.** A belügyminiszter dr. Regényi Gábor szabadkai lakost a belügyminisztériumhoz fizetés nélküli segédfogalmazóvá nevezte ki és főispáni titkári minőségben Szabadka sz. kir. város főispánja mellé rendelte ki.

— **Peary első nagy kudarcza.** Cook annyira szegyelte magát, hogy — mint ösmeretes — megszökött. Peary azonban, úgy látszik, nem oly szemérmes. Nem akar ugyan bizonyítani, de nem is hisznek neki. Most érte, mint egy Newyorkból érkezett távirat jelenti, az első nagy kudarcz. A „Civic Forum“ tudományos társaság arra vállalkozott, hogy a déli államokban Pearyt felolvasókörútra viszi. Peary a felolvasásokat meg is kezdte, de félbe kellett a körutat szakítania, mert a közönség a legesekélyebb érdeklődést sem mutatta, sőt Pearyt fagyasztó hidegséggel fogadta: Atlantában pedig Brown, Georgia állam kormányzója nem is fogadta Pearyt. Általában meg vannak győződve arról, hogy Peary csakugy, mint Cook, hazudott és éppen olyan kevéssé volt az északi sarkon, mint az.

— **Széchenyi emlékezete.** Festetich Géza, a fővárosi tanügyi osztály vezetője elrendelte, hogy e hónap 8-ikán, Széchenyi István gróf halálának ötvenedik évfordulóján az összes fővárosi iskolákban az előadások szüneteljenek. Minden iskolában Széchenyi emlékünnepelet rendeznek és a felsőbb iskolák növendékei az ünnepség után Széchenyi szobrához vonulnak és azt megkoszorúzzák. — A Széchenyi-emlékünnepele országos bizottsága ezúton kéri föl a főváros háztulajdonosait, hogy április 8-án, gróf Széchenyi István halála félszázados évfordulóján, házaikra nemzeti lobogót tűzzenek ki s a főváros ily módon is ünnepelje a legnagyobb magyar emlékezetét. Különösen kéri a bizottság a Ferencz József-tér környéke lakóit, hogy szombaton, mikor a Széchenyi-szobor ünnepies megkoszorúzása lesz, mikor is Rákosi Jenő főrendiházi tag mondja az ünnepi beszédet, ablakaikat is díszítsék föl. Gróf Széchenyi István halálának ötvenedik évfordulóján a királyi József-müegyetem ünnepség keretében rója le kegyeletét. Az ünnepség egyik programpontja lesz gróf Széchenyi István budapesti szobrának megkoszorúzása, április hó 8-án délelőtt 11 órakor. A tanári kar nevében dr. Rényi József, az ifjuság nevében Pivnyi Aladár IV. éves mérnök hallgató tartanak beszédet és helyeznek egy-egy koszort a szobor talpatára. Ebből az alkalomból K. Jónás Ödön, a müegyetem prorektora ma felhívást intézett a müegyetem ifjuságához az ünnepségen való részvétel tárgyában. — A Budapesti II. ker. Állami Elemi Tanító- és Nevelőnőképzőintézet április hó 8-án délelőtt 10 órakor Széchenyi-emlékünnepelet tart.

— **A Vatikán újabb kellemetlensége.** A Vatikánt, melyet tudvalevően kinosan érintett a legutóbbi Roosevelt nevével kapcsolatos affér, újabb kellemetlenség érte. Az örök városban ugyanis meghalt Braziliának vatikáni követe, akinek temetését a szentszék nagy pompával akarta megtartani, amelyen részt vett volna a pápa képviselője is. Ámde a végrendelet felbontásakor kintúnt, hogy a követ megtiltja az egyházi temetést s azonfelül elrendeli holttestének elégetését. Ezzel az egész szertartást feleslegessé tette.

— **Ötvenéves jubileum.** Szép ünneplésben részesítették Hülle Oswaldot, a Pester Lloyd első korrektorát abból az alkalomból, hogy betöltötte nyomdász-működésének ötven éves évfordulóját. Az ünneplésben részt vett a Pester Lloyd szerkesztője Singer Zsigmond főszerkesztő vezetésével, a lap kiadóhivatali és nyomdai személyzete, továbbá az összes nyomdai szakegyesületek képviselői, akik az érdemes jubilánst elhalmozták üdvözléseikkel és ajándékaikkal.

— **Czárán Zoltán állapota.** Czárán Zoltán állapotában a javulás állandó. Ma már egész délelőtt eszméletén volt és a feleségével beszélgetett. A kezelő orvosok tanácskozást tartottak a betegágya mellett, amelyen báró Korányi Frigyes, dr. Bartha Gábor egyetemi tanárok, dr. Cseresznyés és dr. Fiala kezelőorvosok vettek részt. Tüzetesen megvizsgálták Czáránt és megállapították, hogy minden veszedelmesen túl van s három-négy nap múlva be fogják szállíthatni fővárosi lakásába.

— **Czionistavezér Budapesten.** Dr. Oppenheimer Ferencz tanár, berlini szociológus, a czionista-mozgalom egyik vezetőembere, április vége felé Budapestre jön s itt előadást fog tartani. Oppenheimer jelenleg Palesztinában tartózkodik, hogy ott a zsidóknak szövetségi alapon való letelepítésére az előkészítő munkálatokat megtegye. Ennek kivitele céljából egy zsidó nemzeti alap finanszírozásáról is folytat tárgyalásokat.

— **Fővárosi kiküldöttek Fiumében.** A haditengerészet vezetősége meghívta a fővárost a „Zrinyi“ csatahajó vízrebocsátási ünnepélyére. Az ünnepélyen a fővárost dr. Vaszilievics János alpolgármester, dr. Bódy Tivadar tanácsos, Földváry Antal főjegyző, dr. Havass Rezső és dr. Preyer Hugó törvényhatósági bizottsági tagok fogják képviselni.

— **A francia tengerészek sztrájkja.** Nagy gondot okoz a francia kormányoknak a tengerészek sztrájkja. Az ellentétek mind sürűbben fordulnak elő; a fegyelmezetlenség növekedik. Most már gyakoriak a letartóztatások is, amelyek természetesen azt eredményezik, hogy a zavar csak növekedik. Egy ma érkezett párisi távirat jelenti: A franciaországi hajógazdák központi bizottságának elnöke Briand miniszterelnökhöz levelet intézett, melyben megállapítja, hogy a törvény megengedi, hogy a hajólegénység negyedrészre külföldi legyen. A bejegyzett tengerészek panasza eszerint jogosulatlan. A levél számos esetet hoz föl a francia kereskedelmi flotta legénysége körében uralkodó fegyelmezetlenségre. A hajógazdák biznak benne, hogy a kormány meg fogja tenni a szükséges intézkedéseket, hogy a fegyelmezetlenség növekedő veszedelmével szembe szálljon és nyomatékosan segídekzni fog, hogy a hajók fedélzetén a tekintély tisztelben részesüljön. A lapok jelentik, hogy a marseillei üzleti világban aggódnak amiatt, hogy a kereskedelmi tengerészet legénységének sztrájkja hosszabb ideig fog tartani. A teherrakodópartokon már összetorlódtak a szállítmányok. Sok árut az eső miatt a teljes elromlás fenyeget. A főpostai épületben az összes helyiségek tele vannak levélzsákokkal, amelyeket nem lehetett továbbítani. Éjjel incidenseket idézett elő a Cheron alállantitkár sürgetésére elhatározott terv, hogy a Compagnie Transatlantique a „Moise“-gőzessel elinduljon a szállítmányok egy részével. A legénységnek és az utasoknak a sztrájkolóktól való megvédése érdekében Cheron elrendelte, hogy az összes szabad rendőrök a kikötőben készenlében legyenek. Amidőn éjjel egy órakor a „Moise“-gőz horgonyát föl akarták szedni, a legénység kijelentette, hogy csatlakozik a sztrájkolókhöz. Cheron fenyegette őket, hogy mindnyájukat letartóztatja. Egy fűtőt le is tartóztattak. A matrózok ekkor úgy tettek, mintha engedelmessé válnának, de nyomban jelentette a kapitány, hogy a legénység semmiféle munkát nem akar végezni. Miután a kazántűz megszüntése veszedelmes lehetett és az utasok a legénység magatartására való tekintettel nagyon aggódtak, Cheron megparancsolta, hogy a „Moise“-gőz ne induljon el. Hat matrózt az alállantitkár rendelkezésére tartóztattak. Az összes testületek a kormányhoz fordultak azzal a kérelemmel, hogy energikus intézkedéseket tegyen a sztrájk leküzdésére. — Toulonból hat torpedóuzó Marseillebe indult, ahol valószínűleg azt az utasítást fogják kapni, hogy Franciaország és Algír között ellássák a postaszolgálatot. A haditengerészethez tartozó nagyobb számú legénységet Marseillebe fogják küldeni, hogy szükség esetén kiegészítsék az indulásra készen álló postagőzök legénységét. — Marseilleben a tengerészeti bíróság elítelte a Mouloya-gőz tiz fűtőjét, akik megszöktek és vonakodtak önként megjelenni a bíróság előtt. Mindegyiküket tiz napi fogházra ítélték. A vádlottak legnagyobb részét kijelentették, hogy a szindikátus parancsára és veréstől való félelemből hagyták el a hajót. — Marseilleből este jelentik, hogy az Oriflamme torpedóuzó délután két órakor a levélpostával Tunisba indult.

— **Erdőégés.** A szatmárnémeti város tulajdonát képező erdő, mint egy távirat jelenti, lángokban áll. Több mérföldnyi területen hirtelen tört ki a tűzvész. A városi tűzoltóság Monus Lajos tűzfelügyelő vezetésével, számos readórral és Leber Antal városi főerdészszel a veszedelem helyére ment. A tűz rohamosan terjed. A kár már odig is oriai.

— **Válik-e Toselliné? Válik? . . . Nem válik? . . .** Az a kérdés foglalkoztatja most a botránykrónika kedvelőit. A tegnapi nap folyamán megczáfolták Toselliné válási híreit. Ma pedig egy római távirat ezeket jelenti: A „Messagero“ firenzei értesülése szerint az a hír, hogy Toselliné férjétől válni akar, minden tagadás ellenére igaz. Toselliné ügyvédje, Koszelszki, rá tudta venni Tosellit, hogy a válásba beleegyezzen.

Rómából jelentik nekünk, hogy Toselliné ügyvédje megerősíti azt a hírt, hogy az egykori szász trónörökös nő végleg szakított zongoramester férjével. A házastársak eleinte kölcsönösen megállapodtak, hogy felbontják frigyüket, amely az olasz törvények értelmében amugy is törvénytelen volt, minthogy Londonban kötötték meg a házasságot. Toselliné kötelezte magát, hogy ebből a házasságból született gyermekéről ő fog gondoskodni, viszont Toselli megígérte, hogy volt feleségének havonként néhány száz lira tartásdíjat fog juttatni. Ez az egyezés Toselli és a volt trónörökös nő ügyvédje között közjegyző előtt jött létre. Toselliné azonban be sem várta azt és gyermekével Rapalloba utazott. Ugy látszik, Toselli később meggondolta a dolgot, mert felesége után utazott, de az asszony ügyvédje ennek neszt vette és értesítette Tosellinét, aki erre férje elől Montreuxbe szökött. Toselli ide is követte nejét s mindenképen rá akarja bírni, hogy álljon el a válástól, de Toselliné hallani sem akar róla.

— **A legkisebb repülőgép.** Ma délután nyílt meg a régi Müegyetem könyvtártermében Santos Dumont „Demoiselle“ nevű repülőgépe kiállítása, amelyet már az első napon nagyszámú érdeklődő közönség tekintett meg. A repülőgép az „Automobil“ és a „Nemzeti Sport“ szerkesztőségének tulajdona és résztvesz a nyári nemzetközi aviatika-versenyben, amely tudvalevőleg Budapesten lesz. A repülőgépet néhány napig megszemlélheti az érdeklődő közönség.

— **Ökörítő.** Dr. Képegy László csegeri főszolgabíró intézkedésére az ökörítői katasztrófa súlyosabb sebesültjeit ma beszállították a szatmári kórházba. A szatmári mentők ma két nőt és öt férfit hoztak be, akik a kezükön, fejükön és hátukon vannak súlyosan összeégve. Rozsály község bírójának egész családja a katasztrófa áldozata lett, kedden bánatában öngyilkosságot követett el. — Az Amerikai Magyar Népszava kétezer koronát gyűjtött az ökörítői szerencsétlenül járt hátramaradottjai javára s a pénzt elküldötte a belügyminisztériumnak. — A református konvent az ökörítői katasztrófanál szerencsétlenül járt református családok fölsegítésére ötszáz koronát szavazott meg, amelyet báró Bánffy Dezső elnök nyomban átutalt a szatmármegyei alispáni hivatalhoz. — Az ingatlan-ügynökök egyesülete ma tartott választmányi ülésén elhatározta, hogy az ökörítői szerencsétlenek hozzátartozói javára a szatmármegyei alispán kezéhez ötven koronát küld.

— **Tífusz-riadalom.** A szünni nem akaró kitűzött tífuszjárványnak ma az utcán akadt áldozata. A Gergely-utca 12. számú háza előtt összeesett Varga Eszter 52 éves napszámosnő. A kiütéses tífusz jelei mutatkoztak rajta. A Szt Gellért-kórházba vitték.

— **Rabló katonatisztek.** Pétervárról jelentik, hogy ott tegnap éjjel letartóztattak két katonatisztet: Verescsagin és Aronov hadnagyokat, akik egy ékszerészt becsaltak egy általuk bérelt lakásba és huszezer rubel értékű ékszert akartak tőle elrabolni. A rablóátadást csak a véletlen húsította meg. Mindkét katonatiszt egy kelet-szibériai ezredben szolgál és álnéven tartózkodtak Péterváron. A lakásukon tartott házkutatás alkalmával bírszjakra erősített vasgolyót találtak, amelyeket gyakran használnak a gonosztevők áldozataik elkábitására. A két tiszt a letartóztatás után beismerő vallomást tett.

— **Házasság.** Tillemann J. H. fővárosi kereskedő leányát, Jennyt e hó 10-én d. u. fél 1 órakor vezeti oltárhoz Arvai Armin nagykereskedő Budapesten a Dohány-utca izraelita templomban.

Grosz Albert, a Grosz Ödön cég beltagja, eljegyezte Periusz Mariskát Szobrról.

Dr. Gerevich Zoltán miniszteri segédfogalmazó április 5-én a kassai domban házasságot kötött Ladányi Ibolykával.

— **Nászajándékok.** jegygyűrűk legelőnyösebben Polgár Kálmán műorás ékszerterében, Budapest, VII., Erzsébet-körút 29. számú házban, április 6-án, Nagy képes album-árjegyzék bérmentve küldetik.

— **A tolvaj állomásfőnök.** Pétervárról táviratozzák nekünk: Rövid távirat hirt adott Bergmann vasuti állomásfőnök letartóztatásáról, aki rendszeresen lopkodta a vasuti kocsiokban az utasokat. Erről az esetről most a következő részleteket jelentik Gacsinábról: Bergmann egy kis állomásnak a főnöke a pétervár-gacsinai vasutvonalon. Az utóbbi időben sűrűn előfordult, hogy az utasokat ezen az utvonalon meglopják, de a vizsgálat sohasem járt eredményre, míg nem most sikerült kézrekeríteni a tettést Bergmann állomásfőnök személyében. Feltűnt ugyanis, hogy mikor a vonat erre a kis állomásra beérkezett, Bergmann mindig személyesen revideálta az egyes kupékat. Tegnap történt, hogy egy dúsgazdag földbirtokosnő ennek az állomásnak elhagyása után észrevette, hogy kis készletkijárási táskájával együtt eltűnt. A gacsinai állomásról titkosrendőrök mentek Bergmann állomásfőnök lakására s átkutatták mindent. Rejtékhelyeken több készletkijárási táskát találtak, de az ékszerekkel telt doboz nem került elő. Ekkor aztán megmozdították az állomásfőnököt és megtalálták ruhájában varrva az ékszereket is. Bergmann töredelmesen bevallotta, hogy a vagyonosoknak látszó utasokat kloroformmal elkábította és meglöpte.

— **Ki felelős a tejhamisításért?** A földművelésügyi miniszter a fővárosba érkezett leiratában kifogásolja, hogy a székesfővárosi hatóságok tejhamisítási kihágások esetén csak a forgalombahoz, illetőleg, ha a kereskedő a felelősséget a termelőre hárítja, csak a jogilag felelős termelő ellen indítják meg az eljárásokat, míg ellenben a tej további forgalomba hozójára, valamint a hamisítást tényleg elkövető egyén megállapítására a vizsgálatot nem terjesztik ki. Elrendeli tehát, hogy a jövőben a székesfővárosi elsőfokú hatóságok ítélethozatal előtt keressék meg a termelő helye szerint illetékes elsőfokú hatóságot aziránt, hogy a tejtermelésben résztvettek kihallgatásával, esetleg helyszíni vizsgálattal állapítsa meg, történt-e ott hamisítás és ki követte azt el, s csak ezen vizsgálat eredménye alapján határozzanak.

— **Az Országos Ügyvédi Gyám- és Nyugdíjintézet** április 17-én, vasárnap délelőtt tíz órakor tartja közgyűlését az Ügyvédi kamara dísztermében, (V., Szemere-utca 10.).

— **A Magyar Történelmi Társulat** e hó 4-én, csütörtökön, délután 5 órakor a Magyar Tudományos Akadémia első emeleti üléstermében a nagy Wesselényi halálának hatvanadik évfordulója (április 21) alkalmából ülést tart, amelyen az ünnepi beszédet dr. Váczu János választmányi tag fogja mondani „báró Wesselényi Miklós ifjúkora” czímen.

— **Szerencsétlenség a Vezuv kötélvasutján.** Párját ritkító szerencsétlenség történt, mint egy Rómából érkezett távirat jelenti, tegnap a Vezuv kötélvasutján. Kocsija, mely nem volt megfékezve, a vasut alsó végéről a meredek falon lezuhant a pályaudvar előtt levő térre. Éppen akkor igyekezett felkelni egy villamosvasuti kocsis. A két kocsi összeütközése borzasztó volt. A villamosvasut lezuhant mélységbe és darabokra tört. Utasai közül egy meghalt és többen veszedelmesen megsérültek. A halott a párisi Grand Hotel Continental tulajdonosa. Felesége, akinek mind a két lába eltört, oly súlyos belső sérüléseket szenvedett, hogy aligha marad életben.

— **Színházégetés.** Oeynhausben a színház reggel 8 óra óta lángban áll és már részben leégett. A legutóbbi jelentések szerint a színházi terem egészen megsemmisült, míg a színpad és az előcsarnok megmenthető volt. A tüzet rövidzárlat okozta.

— **Felesége miatt a halálba.** A orosz családi élet szott fegyvert Illés Antal huszonhétéves asztalossegéd kezébe. Ma este kiment a Kerepesi-temetőbe és egy félreeső hantton föbelőtte magát. Ugy akadnak esőtől ázott holttestére, melyet a bonctani intézetbe szállítottak. Az öngyilkos zsebében levelet találtak. Megírta, hogy a felesége miatt keres nyugodalmat a halálban és kéri a rendőrséget, hogy „azt az ördögi lelki asszonyt” ne bocsássák a temetésére.

— **A ridikül-rabló.** Tegnap este a Gellért-rakparton Rapst Irén szabónő hazafelé igyekezett. A Rudas-fürdő tájékán egy 18—20 éves körüli suhanos sompolygott mellé és kikapta a kezéből a ridikült, azután futásnak eredt. A járőrök üldözésbe vették a suhanost, de az a sötétben eltűnt. A ridikülben 30 korona volt.

— **Az Egyetemi Természettudományi Szövetség** e hó 9-én, szombaton este hat órakor az egyetemi földrajzi intézet IV. számú tantermében felolvasó ülést tart, amelyen Várad László a Szövetség rendes tagja a rovarok lelki életéről tart majd előadást. Az ülésen vendégeket szívesen lát az egyesület.

— **A sikkasztó rángatózik.** A sikkasztó nem csak sikkaszt, hanem rángatózik is. Tudniillik sikkasztója válogatja. A napokban írunk Angelus Dezsőről, a sikkasztó szállítóról, aki pénzt tartalmazó ajánlott levelek eltűntetése után megszökött. Most adták ki ellene a köröző levelet, e szerint Angelus személyleírása az, hogy örödi születésű, 30 éves, izraelita vallású, nő, magyarul és németül beszél, termete közepes, testalkata gyenge, arca hosszú, sovány, arcszíne sápadt, haja őszes barna, homloka magas, bajusza dus, szöke. Uriasan öltözködik. Jobb keze rövidebb és ha megfog vele valamit, behajlik. Nyakán kétoldalt forradásos sebhely van, melyeket magas gallérral takar. Vállait rángatóztatja. — Ha tehát valaki rángatózik, az csak Angelus lehet. A személyleírás szerint ha valamit megfog, behajlik a keze. De ugy látszik, ha valamit megfog, azt aztán alaposan megfogja. El nem ereszt. Ez történt az elsikkasztott ajánlott levelekkel is.

— **Csaló könyöradamánygyűjtő.** A kabáttolvajlasi szezon véget ért, most következik a csalók évadja. Panaszt merült fel az iránt, hogy a fővárosban ujabban egy züllött külsejű egyén a siketnémák körmozgásait intézetének gyűjtőivel egy idő óta könyöradamányokat gyűjt az intézet számára. Az intézet igazgatója, Várad Zsigmond, kijelenti, hogy sem ő, sem az intézet felügyelőbizottsága senkit sem bízott meg gyűjtéssel és kéri, hogy a szélhámost a rendőrhatalóságnak adják át.

— **Öngyilkos főszolgabíró.** Az aradmegyei Nagyhalmágyon öngyilkosságot követett el Csukay Sándor nyugalmazott radnai főszolgabíró. Végénél, a járásbírónál lakott és amikor a község határában rendes sétáját végezte, leült az utra és késsel a hasát és a nyakát fölhasította. A szerencsétlen ember haldoklik.

— **Gyújtogató vasaló.** Buba Ignác gyári munkás két és fél éves leánya, Erzsébet a Gyömrői-ut 105. számú házban tüzes vasaló mellett játszott. A kikapott szikrától a ruhája lángot fogott, mitől a gyermek súlyosan összeégett. A Fehérkereszt gyermek-kórházba vitték.

— **Akit a robogó vonatból dobtak ki.** Szörnyű sors ért utol — mint Berlinből táviratozzák — egy lókereskedőt, aki tegnap egy Berlin felé robogó vonaton utazott. Lovát vásárolni ment a szomszéd községbe. Együtt utazott két barátjával, akivel szökváltásba elegyedett. A szökváltásból — úgy látszik — tettelegesség lett. A két ember megragadta a lókereskedőt s az ablakon át a robogó vonatból kihajították. A szerencsétlen ember a vonat kerekei alá került, amelyek kezét-lábát levágták. Munkások akadtak rá a vasut mentén. Ezek a legközelebbi vonatra föltették. Így szállították Berlinbe. A kórházban rövid időre eszméletre tért és elmondta, mi történt vele. Zsebében negyvenezer márká volt. A két merénylőt letartóztatták.

— **Leégett gabonarakár.** A fővárossal szomszédos Monor községben az elmúlt éjjel nagy tüzvész volt. Leégett egy nagy gabonarakár, mely az ottani központi hitelszövetkezet tulajdona volt. A tűz nagy gyorsasággal terjedt a száraz fagerendákon s nemsokára belekapott a gabonába. Hasztalan erőlködött a tüztöltés. A tűznél keletkezett zavart növelte az, hogy a tüztöltők egyik fecskendője utközben felborult és megrongálódott. Nem tudták többé használni. Hajnali négy óra tájban már mindenki tudta, hogy a raktárban felhalmozott ötven vagon gabona menthetetlen. Ma délelőtt a szomszédos községekből: Üllőről és Írsáról is megérkezett a tüztöltés, amelynek munkája most már csak arra való volt, hogy a tüzet lokalizálja. A gabona még délután két órakor is égett. Azt hiszik, hogy a tüzet gyújtogatás okozta. A kár körülbelül százezer korona.

— **Összeesett az éhségtől.** Tegnap délután a Stefánia-ut 28. számú ház előtt Márton Lajos 22 éves napszámos összeesett. A mentők megállapították, hogy Márton éhség következtében esett össze. Márton elmondta, hogy már napok óta nem evett. A szerencsétlen embert a Bethesda-kórházban ápolják.

— **Hajóösszeütközés a Dunán.** Egyes lapoknak azon hírével szemben, mintha a tegnap délután történt hajóösszeütközésnél megsérült „Zimony” gőzös a Duna-Gőzhajózási Társaságnak személyszállító hajója lett volna, a Duna-Gőzhajózási Társaság részéről azon értesítést kaptuk, hogy a „Zimony” vontató gőzös és nem személyszállító. Másrészt az összeütközést a Budapesti-Csavargózós Vállalat utasokkal közlekedő „Hableány” nevű személyszállító gőzöse idézte elő, amely a kitérni igyekvő „Zimony” elejének nekiment és azt kilyukasztotta. A vizsgálat folyik.

— **Halálozás.** Baróthy Ferencz, a temesmegyei lippai járás főszolgabírája, megyebizottsági tag, vasárnap éjjel rövid szenvedés után 55 éves korában elhunyt. Sándor Kálmán nyugalmazott táblabíró, lapszerkesztő, több humanus egyesület elnöke ma reggel Marosvásárhelyen meghalt. Az elhunytban Sándor János volt államtitkár bányáját gyászolja. Sándor Kálmán elhunytja alkalmából az egész vármegyében és a városban általános a részvétel. Az elhunytat pénteken temetik a maroscsapói családi sírboltba. Gróf Tisza István és Sándor János holnap délelőtt 10 órakor érkeznek Marosvásárhelyre, hogy részt vegyenek a temetésen.

Dr. Kelemen Árpád ügyvéd 27 éves korában elhunyt Budapesten.

Borsits Stefánia, Borsits Ignác kassai postafőtiszt leánya Kassán meghalt.

Neumann Bözsike e hó 5-én éjjel hosszas és kínos szenvedés után 4 éves korában elhunyt Budapesten.

Vadász Ágoston mészalkalmi román. kath. lelkész, városi képviselőtestületi tag 51 éves korában meghalt. Az elhunyt általános tisztelet és szeretetnek örvendett.

Heinrich Artur, Heinrich Mór erdőbirtokos fia, huszonháromeves korában Kapronczán meghalt.

Frank Márk tekintélyes gazda 90 éves korában Nagyrippedyben tegnap elhunyt. Temetése ma ment végbe nagy részvét mellett. Dr. Frank József főrabbi edesapját gyászolja az elhunytban.

— **Beketow-cirkusz.** Az első műsor jóságá mellett bizonyít azon körülmány, hogy a közönség a cirkuszt állandóan jól látogatta. E hó 7-én, csütörtökön délután 4 órakor lesz a második családi előadás. Az első családi előadást az izraelita fiárvaház és a katolikus munkásotthon 400 növendéke, csupa apró gyermek, ingyen nézte meg. A csütörtök délutáni előadáson, az estivel teljesen azonos műsort mutatnak be, a helyárák pedig felnőttek s gyermekek részére is, felére vannak szállítva Marloff, a csont nélküli ember, a leg-tornászok, ikarjai játékosok, a medve mint műlovar, a bohócok nagyon tetszenek, óriási sikere van Romanoffnak, a csodálatos fejszámolóknak.

— **A Steinhart-Mulatóban** április elseje óta nemzetközi női birokversenyek folynak a közönség szokatlanul élénk érdeklődése mellett, akik a mérkőzések egyes érdekesebb fázisait visszafajított lélekzettel lesik. Frenetikussá tapsviharban törve ki, ha egy kedvencez veszedelmes helyzetből kimenekül. A mérkőzések teljesen nyílt jellegűek, úgy, hogy még nagyon kétséges, ki lesz közülök az első. Az már kétségtelen, hogy kiváló klassziszt képvisel Van der Staaten kisasszony, Hollandia bajnoka, aki már is a közönség kedvence lett, annak dacára, hogy eddig naponta mérkőzött és még eddig le nem győzött. Kitérnek még közülök: Jackson, Amerika bajnoka kifejtett technikájával, Reichenburg és Schönburg ügyességükkel, Nelson és Mirquet, akik nagy testi erejükkel imponálnak. A mérkőzések 15-ig tartanak és a szenzációs áprilisi műsor keretében bonyolítottatnak le.

x Ha öszül a haja, használja a Stella-vizet. Ára 2 K. Kapható egyedül Zoltán B. gyógytárában, Budapest, V., Szabadság-tér.

x Szép a bajusz Hajdusági pedróval.

x Fodor-féle vívőterem a Koronaherceg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívőterme. Különös gond fordítottak a gyermektorna- és vívásra.

x Bob hashajtó a legkellemebb. 10 fillér.

Gyors segítséget minden betegnek,
 kít csuzos, köszvényes, rheumatikus fájdalmak gyötörnek csak a sok ezer esetben kipróbált

MENFOR

hoz, melynek óriási hatóereje orvosi körökben is feltűnést okozott. Ez egy zsírtalan, száraz kenőcs, melylyel nem kell sokat bajlódni; az ember egyszerűen bedörzsöli a fájdalmas testrészt, a beteg izmokat, inakat és a fájdalom meglepően gyorsan megszűnik

Egy nagy tubus 2 korona, kis tubus . . . 1 korona.
 3 nagy tubus rendelésnél frankó szállítás.
 Rendelendő 28384

GLÜCK REZSŐ gyógyszer-tárában
 Budapest, Rákóczi-tér 2. sz.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

Faust.

— Reprise a Nemzeti Színházban. —

A színházat is, a színház iránt érdeklődő közönséget is régóta foglalkoztatja már a „Faust” reprise-je. A közelmúlt eseményei végre is jogszimmet adtak a Nemzeti Színháznak arra, hogy publikum érdeklődését a maga számára lefoglalja. Mert voltak ugyan az újabb regime-nek balsikerei bőven. De tagadhatlan, hogy voltak sikerei is. Az igazságos bírálat nem zárkozhatik el a „Szentivánéji álom” és a „Vadkacsa” sikerei elől. Különösen a „Szentivánéji álom” reprise-je volt az, amelyben a rendezőség bizonyítékot adott tudásáról és képességéről. Akkor volt néhány új, jó és meglepő gondolata a rendezőségnek. És noha az ábrázoló művészek nem mindenben álltak feladatuk magaslatán, a közönség mégis tödult a színházba és gyönyörködött is.

Az egyik, a gyakorlati rendezésben jártas egyéniség állítása szerint az előadás kitünősége mindig arányban áll a rendezés tökéletességével. Ebben a kijelentésben van valami, ami az igazságot fejezi ki. Ha a rendezés pusztán a külsőségekre szorítkozik, ha nem másból áll, mint abból, hogy a diszletek a kellő helyen legyenek, tetszetősnek lássanak, akkor persze magára az előadásra kevés befolyást fog gyakorolni. De ha a rendezés gondja és munkája kiterjed a játékra is, akkor a külsőségek és az előadás tartalma szép összhangba jut; egyik kiegészíti a másikat és kölcsönösen támogatja egymást.

S miután ez valóban így van, a Nemzeti Színházat a „Faust” mai reprise-je alkalmából meglehetősen mulasztás terheli. Mert az előadás a gyöngék, a halványak, hogy ne mondjam: a teljesen szintelenek közé tartozik. Az egyes szereplők játéka, előadási modora nem interpretálta a nagy Goethét. Legalább nem úgy, nem azzal az erővel, nem azzal a mélységgel és intenzivitással, amint azt a magas színvonalon álló színház szereplőitől (egyes kivételekkel) elvárni lehetne, akik tisztában vannak azzal, hogy nagy, talán a legnagyobb feladat előtt állnak, mely ábrázoló művészek adatott.

Hajlandó vagyok az előadás e szintelen voltát a rendezőség mulasztásának tulajdonítani. A rendezőség ez esetben egyoldalú munkát végzett. Vigyázott arra, hogy a diszletek kifogástalanok legyenek, kellő perspektivákat nyújtsanak, hogy bizonyos mértékben illúziót keltsenek; de hogy egyszersmind az előadás is megfelelően a legmagasabb követeléseknek, arra a gondja már nem terjedt ki.

Az egyes szereplők játékára még visszatérek. Itt csak azt említem föl, hogy a rendezőségnek még a külsőségekre vonatkozólag sem voltak oly gondolatai, amelyek rendkívülieknek volnának nevezhetők. A mi a leleményt illeti, abban jóval mögötte maradt a „Szentivánéji álom”-nak.

Úgy látszik ambícióját abban merítette ki, hogy a „Walpurgies-éj” kivételével (melynek színrehozatala legyőzhetetlen akadályokba ütközik) Goethe tragédiájának minden jelenete elvonuljon a színpadon. Ambíciónak ez sok is, kevés is. Sok volna, ha minden árnyalat és hangulat kifejezésre jutna a színpadon, azzal a közvetlenséggel, mely Goethe hatalmas költészetében benne van. Kevés azért, mert a darab tagoltságánál és szaggatottságánál fogva az előadás a végsőkig kimeríti és elfárasztja a publikumot. Némely jelenést és képet hátran el lehetett volna hagyni. Ez talán némi hiányt jelentett volna. De az előadás tempóját okvetlenül gyorsítja; magát az előadást kerekébbé teszi és nem is meríti ki a publikumot.

De az ugynevezett nagy képek, melyek a Fauston végig vonulnak, hiányában voltak kül-

sőségek dolgában a rendkívülieknek. Szép volt az első kép, a három arkalangyallal. Sikertült a boszorkányműhely képe. Legalább annyiban sikerült, hogy a képzelethez szólt. De már a templomjelenés egy nagy részének hatását az eleitől végig tartó teljes homály lerontotta. Csak hallani lehetett az artikulált hangokat és a pompás illúziót keltő templomi zenét és éneket. Ez kétségtelenül szép, fölemelő és hatalmas volt. Ellenben látni alig lehetett valamit; legkevésbé pedig az arczjátékot. A husvéti jelenet, Faust hatalmas monológjával, sablonos volt. Az Auerbach-pinczéjének rendezése semmi különösöt nem nyújtott. A zárókép, Margit börtöne pedig egy ketrecből állt. Fölteszük, hogy ezt maga a színház sem fogja a rendezés remekének mondani.

A többi diszlet csak a halványságával tünt ki. Sablonos kulisza-tologatásnál egyéb nem volt. A nagyszerű kerti jelenet rendezése is szegényes, minden lelemény nélkül való.

Igy tehát a külső hatás egyáltalában nem mondható sem rendkívülinek, sem meglepőnek.

Az előadás gyöngéiről általánosságban már szóltam. A czimszerep *Odry* kezében volt. Tagadhatlan, hogy egyes jelenetei sikerültek, de játéka a maga egészében nem tudott illúziót kelteni. Faustnak vannak jelenetei, mint mindjárt az első, amelyek egészen kontemplatív jellegűek. A csöndes és mély elmerülést, a gondolatokban való elmélyedést fejezik ki. Egyetlen tulhangozó szó, mely ebből a nagy monológból kihangszik, már alkalmas arra, hogy a hallgatót a gondolatok világából kiragadjon és a pusztán hangra terelje figyelmét. A szenvedélyt *Odry* ezekben a jelenetekben is szavalattal akarta kifejezésre juttatni, amivel azt az eredményt érte el, hogy az illúziót megromította. A legesőndesebb és legmélyebben járó jeleneteket is szinte ideges kitérésekkel szavaltta el. Hogy a mély gondolatok és poétikus árnyalatok ebben a tulhangozó interpretálásban tönkre mentek, azon semmi csodálni való nincs. Egész játéka egyforma diapazonban volt, ami előadását egyhangúvá, fárasztóvá tette.

Pethes ábrázolta Mephistót. Neki már nagyobb sikere volt, noha távol állt attól, hogy eszményi Mephisto legyen. De volt vér és erő a játékában és jobban fejezte ki a csodás árnyalatokat és rettenetes igazságokat, amelyek szerepének lényegéhez tartoznak. O is abba a hibába esett, hogy a nagy erőt hangosabb szóval akarta kifejezésre juttatni. Némely jelenetet is elkiabált. De azért volt valami játékában, ami közel állt Mephistóhoz: ahoz a nagy Mephistóhoz, mely Goethe hatalmas fantáziájában született meg.

Művészi és nagystilű volt *Várad* Aranka Margitja. Ez a Margit érintette a fantáziát és a szívet. Játékában minden árnyalat, s a nőiségnek minden poézise kifejezésre jutott a hangulatokkal együtt, amelyek kifejezéseiben Goethe oly kimeríthetetlen gazdag volt. Ez a színésznő, aki hirtelen fejlődött és vált erős művésznővé, tudja, mi az egyszerűség és tudja, mily csodás varázs van abban, ha a színésznő egyszerű tud maradni, akárhogyan csúhítja is valami a szertelenségre. Az önmagát fékezni, mindent megérteni és átérzeni tudó, tudatos művésznő játéka volt ez. E mellett organumának zengzetessége, tiszta hangja és Jeczens gesztusai mély hatást tettek a közönségre. Pedig mire első ízben jelent meg a színpadon, a publikum már félig-meddig el volt esigázva.

A többi szerep nem volt nagy, de e kis szerepek sem voltak legszerencsésebben elosztva. *Somlay* Bálintja kissé bágyadt volt; *Nagy* Ibolya Márhája egy árnyalattal hangosabb kelleténél; egyebekben azonban Nagy Ibolyának sikere volt. *Gál* azonban egyetlen jelenetben — egy öreg parasztot ábrázolt — minden illúziót kielégített. Egy-egy jelenetben jó hatással játszottak *Mészáros* Alajos, *Molnár* Rózi és *Hajdu*, *Jászay* Marinak szín-

tén csak egyetlen jelenése volt. Ő ábrázolta a gonosz lelkiösmeretet. De ezt a jelenetet hatalmasra tette. Egyebekben a színház majdnem minden tagja statisztált.

A közönség hangulata általában nem volt kedvezőtlen. Figyelemmel kísérte a darabot, olyannal, mint amilyen Goethe művét a világ minden művelt közönsége fogadni szokta. Tapsolt is, mikor a függöny legördült, különösen az elején. Előfordult az is, hogy nyílt színen hangzott fel a taps. Később már a fáradtság vett erőt a publikumon és ebben az arányban gyöngébbek lettek az elismerés megnyilatkozásai. De frenetikusnak sehol sem volt modható a taps, kivéve, amikor az *Várad* Arankának szólt.

Timár Szaniszló.

(*) Az Operaházban holnap, csütörtökön kettes vendégfellépéssel a filharmonikusok özevgy- és árvasegítő-egyesülete javára Puccini *Tosca*-ját adják. A czimszerepet *Labia* Mária, Scarpiát pedig *Feinhals* Frigyes fogja énekelni. Mario Lunardi lesz, a többi szerepben *Várad* Margit (a pásztorfiu), *Kornay* (Angelotti), *Hegedüs* (sekrestyés), *Kertész* Ödön (Spoleto), *Kárpáth* (Sciarrone) és *Ney Bernát* (a börtönőr) működnek közre. A dalmű után a Magyar táncgyuleg című ballet kerül színre *Pallai* Anna és *Brada* Ede fellépésével. Az előadást *Szikla* Adolf karmester vezényli, a dalművet *Alszevgy* Kálmán főrendező, a balletet pedig *Smeraldi* helyettes balletmester rendez. (Rendkívüli bérletszűnet IV. szám, felemelt külön helyárák.) — Pénteken olósó helyáru előadás keretében a *Romeó és Juliát* ismétlik meg *Sándor* Erzi, dr. *Székelyhid*y, *Ambrus*né, *Valent*, *Takáti*, *Venczell*, *Szemere*, *Kertész* Ödön, *Kornay*, *Pichler* és *Ney* B. közreműködésével. (Bérletszűnet 17. sz.)

(*) A Nemzeti Színházból. Holnap, csütörtökön másodszer kerül színre új formájában Goethe *Faustja* a Nemzeti Színházban, ahol még péntekre, vasárnapra és a jövő hétfőre ki van tűzve. Minden alkalommal *Odry*, *Pethes* és *Várad* Aranka játssza a három főszerepet. A *Faust*-előadás kivételesen hét órákor kezdődnek. Szombaton tíz órakor előadását éri meg az „Amihez minde asszony” ért című vígjáték. Vasárnap délután a „Sári bíró” kerül színre *Blaha* Lujzával a fő nő szerepben.

(*) A „Chantecler” első előadása. A Port-Saint-Martin színház tagjai holnap, csütörtökön kezdik meg „Chantecler”-rel, *Rostand* világhírű új darabjával 3 estére tervezett vendégjátékukat a Magyar Színházban. Az előadás mindig 8 órákor kezdődik.

(*) A Kisfaludy-Társaság felolvasóülése. M. délután tartotta a Kisfaludy-társaság rendezes havi felolvasóülését a Magyar Tudományos Akadémia leti üléstermében *Beöthy* Zsolt elnök vezetésével. Az elnök rövid megnyitó beszéde után *Vargha* Gyula főtitkár folyó ügyekről tett jelentést. Ezután *Sebestyén* Gyula, a Nemzeti Múzeum igazgató-őre lépett a felolvasó asztalhoz, hogy „Volt-e naiv eposzunk?” címen székfoglaló értekezését bemutassa. Ma volt az első alkalom egyébként, hogy a társasági új ügyrendje értelmében köteles a székfoglaló — a párisi akadémikusok módjára — előjáról rövid emlékbeszédet mondani. Dr. *Sebestyén* Szana Tamás helyére választotta meg a társaság és így az előadó mindenekelőtt méltatta a derék író munkásságát. *Beöthy* Zsolt elnök ezután melegen üdvözölte dr. *Sebestyént*, mint a társaság új tagját. Majd *Somló* Sándor rendezes tag mutatott be „Esti képek” címen három gyönyörű lírikus verset. Utolsónak *Pekár* Gyula olvasta fel „A nászfej” című szép novelláját. A felolvasó ülés után zárt ülést tartott a társaság, amelyen elhatározták, hogy a jövő évi nagygyűlést *Gyulai* Pál emlékének fogják szentelni. Az ülés előtt a Shakespeare-bizottság tartott értekezletet.

(*) *Mahler* a berlini nagy operában. Bejárta a lapokat az a hír, hogy *Mahler* Gusztáv nem tér vissza Amerikába. Ez a hír, ebben az alakban, nem fedti teljesen a valóságot. *Mahler* ugyan szerződést kötött a most épülő berlini nagy opera igazgatóságával, amelynek értelmében az év több hónapján át Berlinben fogja a Wagner-operákat dirigálni, de a mellett a newyorki állását is megtartja. Itt említjük meg, hogy *Neumann* Angelót, a berlini nagy opera igazgatóját, szerződése 1912-ig a prágai német színházhoz köti, de remélik, hogy új állását már 1911. július 1-én elfoglalhatja. *Neumann* Angelo prágai utódának, bécsi művészkörökben, *Mader* Raoult tartják.

Reggelizés előtt fél pohár
SCHMIDTHAUER-féle

használatra valódi áldás gyomorhajosoknak és székeszorulásban szenvedőknek

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot
2-3 óra alatt teljesen
rendbe hozza.

Kis üveg 40 fillér,
nagy üveg 80 fillér.

(*) Magyarország és a külföld. Kossuth Ferenc volt kereskedelemügyi miniszter egyik nagyon is méltánylandó hazafias feladatául tüzte ki, a külföldi folyóiratokkal összeköttetésbe lépni és a hazai viszonyainkról elterjedt hamis véleményt tárgyilagosan megírt szakcikkeik által eloszlatni. E törekvés üdvös hatása külföldszerte örvendően mutatkozott. Most ebben az ügyben fontos lépés történt. Egy magát megnevezni nem akaró lajkfia hatalmas összeget bocsátott a Magyar Tudományos Akadémia rendelkezésére, hogy annak kamataiból külföldi egyetemeken olyan tanszékek állíttassanak fel, ahol a magyar nyelv és irodalom, valamint a magyar történelem és közjogi ismeretével foglalkoznak. Amennyiben ez nehézségekbe ütköznék — mondja az alapítólevél — adassanak ki a kamatokból idegen nyelvű munkák, melyek ugyanazt a célt szolgálják. Az Akadémia elnöksége a legmelegebb hálával fogadta a nagylelkű adakozókat, ki nevét titokban kívánja tartani, ezt a nagylelkű nemességre való ajánlatát és pártolóját fogja azt az Akadémia legközelebbi ülése elé terjeszteni.

FŐVÁROS.

(*) Az omnibusz megváltása. A főváros a legújabb megváltó. Mindent meg akar váltani és természetesen legtöbbszörre alig jut túl az akarásnál. Mostanában addig akarta megváltani a villamos vasutakat, amíg, ha a hír igaz, az omnibuszt fogja megváltani. Jó öreg omnibusz, kései maradványa agg delizánsznak, melyen még ükőregapáink bonyolították le a viláfgörgalmat, vajjon mit akar kezdeni vele ifjú és modern, állítólag az ujkorral rohanó fővárosunk? Hogy ez a patriarchális intézmény üzlétnék nem üzlét, ezt maga a vállalat bizonyíthatja, mely eddig csak úgy tudott jövedelmezni kimutatni, hogy alkalmazottait a legminimálisabb összegekkel fizette. A hallatlan borralvaló rendszer ellen a főváros közgyűlésein is többször felszóltak, de hiába. A morális felháborodás még soha sem fokozta az üzlet-jövedelmeket. A társaság természetesen szívesen látja a megváltást, mert a szerződés olyan kedvezményt biztosít a számára, amint az üzlet soha meg nem hoz. A szerződés szerint ugyanis a főváros köteles a koncesszió lejártáig elmaradt hasznót a társaságnak megfizetni. Az üzleti haszon az utolsó öt év tiszta jövedelmének az átlaga, levonva a befektetett összeg négy százalékát. A haszon öt százaléknál nagyobb nem lehet. Miután a társaság tíz százalékos hasznót mutat ki, a szerződésnek ez a kikötése azt jelenti, hogy a főváros busásan megfizeti az átvett ingóságokat és ingatlanokat és ráadásul fizet még 3750 részvény után 16 esztendőre 596.000 korona elmaradt hasznót. Szóval a vállalat jóformán minden ellenszolgáltatás nélkül jut ehhez az összeghez, melyet a főváros az ablakon dob ki. Ha még megdöbbenünk, hogy ez az összeg adófillérekkel összegyűlt közpénz, talán a főváros is megdöbbenhetné, mielőtt egy meddő üzleti vállalkozásba ölné.

(*) A kiütéses tifusz. A sajtó erélyes felszólása a tisztii főorvosi hivatal intézkedése ellen, mely ezentúl a tifuszbetegnek nevét és lakását elhallgatni rendelte, nem volt eredménytelen. A tisztii főorvosi hivatal ezt az intézkedését lényeges részben visszavonta és ezzel természetesen nem a sajtónak, hanem a közegészségügynek tett szolgálatot. Dr. Magyarevits Mladen egyébként intézkedéséről így nyilatkozott egy fővárosi újságról:

— Éppen most tanácskoztam a polgármester úrral arról a dologról és abban állapodtunk meg, hogy ezentúl a betegek lakását mégis közzé kell fogjuk. Azokon a házakon, ahol megbetegedések fordultak elő, különben is föltűnő cédulák figyelmeztetik a közönséget a fertőző veszedelemre. A cédulák tizenöt napig maradnak a ház kapuján. A tifuszjárványt még mindig enyhe lefolyásnak tartom és aki pusztító veszedelemről beszél, csak Budapest közgazdasági életének és az idegenforgalomnak árt. Most például nemzetközi vasúti konferencia lesz a fővárosban és a bajor kormány küldöttei távolmaradnak, mert a lapokból arról értesültek, hogy az egész várost megfertőzte a tifusz.

A tisztii főorvosi hivatal intézkedése nyomán ma már a következő jelentést adta ki:

A kiütéses tifuszban ma három új beteg van, akik a IX., Földvár-utca 7 sz., VIII., Alföldi-utca 6—8 sz. és VI., Hermina-ut 73. sz. alatt laknak. A három beteg közül az egyik a megfigyelő osztályban lett pozitív beteg. A betegek közül eltávolított 3 nő, a megfigyelőből 1 nő. A megfigyelőbe felvették 4 nőt és 3 férfit. A pozitív betegek száma 25 nő és 42 férfi, megfigyelés alatt áll 10 nő és 8 férfi. A tisztii főorvosi hivatal a közönség köréből érkezett kérelemnek engedve, elő-

lott a nevek közlésétől. A házak, amelyekben tifuszmegbetegedés fordult elő, felismerhetők a ház kapujára kiszegezett sárga céduláról.

EGYESÜLETEK.

(—) A Budapesti Országos Első Gyermekek-nedékhely Egyesület tegnap tartotta évi rendes közgyűlését gróf Károlyi Mihály elnöklésével. Novák Lajos titkár adta elő a titkári jelentést, amelyben az elnökség múlt évi működéséről számolt be. Az orvosi jelentést dr. Vámos Gyula főorvos mutatta be. Ennek tudomásulvétele után Nádassy Jusztáv a pénztári jelentést terjesztette elő.

(—) Az Élelmiszerkereskedők Egyesülete tegnap tartotta alakuló közgyűlését, melyen három évről megválasztotta a tisztikart és pedig elnöké Magyar Sándort, alelnöké Zsirkay Jánost, ügyészsé dr. Hajdu Miklós ügyvédet, titkárrá Török Zoltánt, pénztárnokká Vajdas Jánost, ellenőröké Viszkecs Edét, Kléber Istvánt és Schön Mártont. Együttal utasította a választmány az elnökséget, hogy a záróra kérdésében járjon el a belügyi és kereskedelemügyi miniszterekkel.

SPORT.

Alagi versenyek.

— Hétdik nap. —

Mindjárt a megnyitó futamot képező Eladók versenyében nagy szenzációt keltett Piros király győzelme. A Jankovich-ló, melyet már a mezőnyben résztvevő lovak majdnem mindegyike megvert, most játszva hagyta maga mögött ellenfeleit. A nagy favorit Vengeance ismét csufosan cserbenhagyta a rája fogadókat s még helyet sem kapott.

A Villám-handicap tizenkettes feldjében Isis lett a startfavorit. Azonban csak második lett rendkívül heves küzdelem után a már szép formát elárult Akác mögött.

A Katonatisztii akadályverseny-handicap ismét a favorit vereségét hozta. Itt Hester volt a kedvenc, mely nem kapott helyet, ugyszintén a második favorit, Dunois sem. Győztes heves tusa után Dacozos lett Fortunio előtt. Két bukás is történt e futamban, még pedig Marasquinról Zsivánovits, Faxenmacherin-ről Csernyák esett le, szerencsére egyiknek sem történt komolyabb baja.

A Sorsolt lovak versenyét imponáló stílusban nyerte meg Jupiter. A hároméves a már örvendetes javulásnak indult Czárán Zoltán tulajdona s mai győzelméből megállapíthatjuk, hogy még sok örömet fog szerezni közkedvelt tulajdonosának. Ebben a futamban különben Lorum mint másfél reás favorit állt starthoz, de csak harmadik lett.

Az Áprilisi díj-ban Bajadere ráduplázott hétfői győzelmére, csak hogy most nem volt oly favorit, mint akkor s a nap második nagy meglepetése volt győzelmé.

Részletes eredmény a következő:

I. Eladók verseny. Díj 1200 korona. Táv 1200 méter. 1. Jankovich-B. Gy. 3é. pm. Piros király 64 k. (Szakonyi). 2. Fáy-Halász G. 3é. pher. Caekler 62½ k. (Kiss G.). 3. Br. Neimans 3é. sk. Moulin Rouge 66½ k. (Zangen B.). Futottak még: Lottó, Bagola, De, Vengeance, Linda, Lagerbier. Biztosan másfél hosszal nyerve, három hosszal harmadik Tot.: 10:179, 20:94, 32, 32.

II. Villám-handicap. Díj 1800 korona. Táv 1000 méter. 1. Geist G. 3é. stpk. Akác 49 k. (Smutny). 2. Jankovich-B. Gy. 3é. sk. Isis 50 k. (Smejda). 3. Fáy-Halász G. 3é. sm. Grimaldi II. 50 k. (Peschka). Futottak még: Napagedl, Margit, Tante Agnes, Igaz legyen, Noroc, Dumb bell, Rose of Sorrent, Miczbán, False. Küzdelem után félhosszal nyerve, nyakhosszal harmadik. Tot.: 10:85, 20:52, 35, 149.

III. Katonatisztii akadályverseny handicap. Díj 1500 korona. Táv 4000 méter. 1. Br. Baich B. hadn. 5é. sher. Dacozos 64½ k. (tul.). 2. Gr. Merweldt M. 3rn. id. pm. Fortunio 61 k. (Goldschmidt). 3. Gr. Merweldt M. 3rn. 4é. sm. Grand Seigneur 66 k. (Wodianer). Futottak még: Hester, Dunois, Marasquin és Faxenmacherin, melyek elbuktak. Küzdelem után egy hosszal nyerve, négy hosszal harmadik. Tot.: 10:45, 20:38, 100, 92.

IV. Sorsolt lovak verseny. Díj 1200 korona. Táv 1600 méter. 1. Czárán Z. pm. Jupiter 70 k. (Krause). 2. Br. Bánffy A. sk. Tabula 71 k. (Pálffy). 3. Br. Baich P. hadn. pm. Lorum 70 k. (br. Baich). Futottak még: Mácsola, Repülj fecském, Wrangler, Witch ridden. Könnyen három

hosszal nyerve, másfél hosszal harmadik. Tot.: 10:49, 20:30, 46, 26.

V. Gátverseny-handicap. Díj 1500 korona. Táv 2400 méter. 1. Rohonczy G. 6é. pher. Okos 63 k. (br. Baich). 2. Goldschmidt K. hadn. 6é. sher. Edömér 74½ k. (Goldschmidt). 3. Zsivánovits E. hadn. 5é. pk. Nevermore 62 k. (Zsivánovits). Futottak még: Campanile, Tiny Tim, Finczos, Landeskind. Könnyen öt hosszal nyerve, nyakhosszal harmadik. Tot.: 10:36, 20:34, 56, 67.

VI. Áprilisi díj. Díj 1500 korona. Táv 1600 méter. 1. Czárán J. sk. Bajadere 67½ k. (Zangen B.). 2. Jankovich-B. Gy. pm. Pius 61½ k. (Szakonyi). 3. Badescu Gy. pm. Tempora mutantur 65½ k. (Folies). Futottak még: The Pride, Rébusz, Suffragette, Tun, Buon giorno, Gróf, Raseur. Küzdelem után félhosszal nyerve, fejhosszal harmadik. Tot.: 10:121, 20:69, 167, 91.

(*) A bécsi ügétversenyek mai, kilencedik napjának eredménye a következő:

I. Nyeretlenség verseny. Díj 2100 korona. 1. Hedwig (Ryerson). 2. Dagobert. 3. Kirkwood. Futottak még: Mitzi F., Gazella, Champignon, Memphis, Carolus S., Lene H. Tot.: 10:18, 20:25, 31, 38.

II. Elsa-verseny. Díj 2600 korona. 1. Antrima (Pilat Gy.). 2. Fidelitas. 3. Dongó B. Futottak még: Bankó, Cypresse, Waselbua, Mailüfterl, Darabant. Tot.: 10:87, 20:45, 41, 33.

III. Trainersklub verseny. Díj 1800 korona. 1. Fondor (Seidl). 2. Szamóca. 3. Drache. Futottak még: Folies Caprice, Csárdás, Ellie Ansel, Ex-libris, Bravo Azmon és Wiener, Babám, melyekre nem fogadtattak el tétek. Tot.: 10:17, 20:25, 26, 36.

IV. Ama-Z-díj. Díj 4000 korona. 1. Flieg davon (Tappan). 2. Aufwieglern és Lucza holtversenyben. Futottak még: Allein. Tot.: 10:24, 20:23, 21, 24.

V. Vigasz-verseny. Díj 1800 korona. 1. Flush Royal (Tappan). 2. Jongleur. 3. Dalny. Futottak még: Gemeinderath, Kibicz, Antschl, Cervantes, Karneval, Brácsos S. Tot.: 10:75, 20:30, 29, 26.

VI. Kaplanhofi díj. Díj 3000 korona. 1. Eboli (Pilat Gy.). 2. Junta. 3. Demission. Futottak még: Liebling, Inn, Baronesse I., Lauriene, Elemér, Ferenó, Sashalom. Tot.: 10:44, 20:47, 92, 56.

VII. Trieszti díj. Díj 2300 korona. 1. Fatma (Armstrong). 2. Nicotin. 3. Pumi. Futottak még: Lidércz, Tingl-Tangl, Franzl H. Tot.: 10:71, 20:71.

VIII. Kettesfogatu urkocsis-verseny. Díj 2300 korona. 1. Imre—Pityu (br. Sennyey G.). 2. Alf—Asan. 3. Prinz Senator—Starter. Futottak még: Flottwell—Mamsell, Bravo—Czankó, Czenta—Hofdame, Eljen—Jocus és Budavár—Jubilee Boy (mely mint harmadik disqualifikáltot). Tot.: 10:28, 20:28, 30.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ A sikkasztó közjegyző. Szegedről jelentik, hogy dr. Kern Lajos szegedi közjegyző bünygyében az orvoszakértők két heti vizsgálat után megállapították, hogy Kern, kit 82 rendbeli sikkasztással vádolnak, elmebajos s ezért az április 22-ére kitűzött főtárgyalást elnapolták. Kern Lajos további sorsa attól függ, vajjon szükségesnek tartja-e a bíróság Kern elmebeli állapotának behatóbb megfigyelését. A három szegedi törvényszéki orvosnak az az egyhangú véleménye, hogy a letartóztatott közjegyző évek óta beszámíthatatlan állapotban van.

§ Halálra ítélt gyilkos. Luzernben az esküdt-szék ma egyhangulag halálra ítélte Muff Mátyást, aki tavaly december 20-án meggyilkolt és kirabolt négy embert, egy vidéki marhakereskedőt, nejét és két bérését, azután a holttesteket egy pajtába vitte s rájuk gyújtotta, a lakásból pedig 10,000 frankot rabolt. Muff az egész tárgyalás alatt egy szót sem szólt, egyetlenegy kérdésre sem válaszolt és az ítélet kihirdetését is némán hallgatta meg. A főtörvényszék e hó végével fogja az esetet tárgyalni s ha helybenhagyja az ítéletet, akkor nincs felebezésnek helye.

§ Megszűnt sajtópör. A „Pesti Napló“ 1909 február 21-én megjelent számában a székesfővárosi középítési bizottság kebelében alakított kisajátítási albizottságról, illetve ennek tagjairól azt írta, hogy hivatalos titkokat árulnak el és eképp módot nyújtanak arra, hogy élelmes emberek a kisajátítási albizottság titkait a főváros rovására értékesítsék. Pár nappal később, február 24-én ugyancsak a „Pesti Napló“ e vádak megismétléseként azt írta, hogy a kisajátítási albizottságban hat törvényhatósági bizottsági tag foglalt helyet, akik közül egy tisztességtelen, mert a Csalogány-utca kisajátítási titkát elárulta. A közlemény miatt a kisajátítási bizottság tagjainak megrágalmazásáért a polgármester felhatalmazása alapján a kir. ügyészség perbe fogta Pásztor Mihály és Kéry Pál hírlapírókat. Mára volt kitűzve ebben az ügyben az esküdt-

ezéki főtárgyalás dr. Füzesséry bíró elnöklésével. A tárgyalás megkezdése előtt a védő kijelentette, hogy a cikket a szerzők téves információ alapján írták és annak megjelenését sajnálják. Miután ily módon elégtételt nyújtottak a megsértett kasszátviszály bizottság tagjainak, a polgármester a vádat visszavonta és az ügyész is elejtette a vádat.

KÖZGAZDASÁG.

A Wiener Bankverein közgyűlése.

Bécs, április 6.

A Wiener Bank-Verein ma tartotta Bécsben 40-ik rendes közgyűlést. Az igazgató-tanács javaslatára a közgyűlés egyhangulag elhatározta, hogy a bruttó-nyereségből, mely a múlt évi áthozattal együtt 23.205.696,87 koronára rug, a költségek és egyéb kiadások levonása, továbbá a tartalékalap javadalmazása és végül az alapszabályszerű levonások eszközzése után osztalék fejében 7 és fél százalék, vagyis részvényenként 30 korona fizetessék folyó évi április 7-től kezdve, a fennmaradó 1.536.793,20 korona pedig új számlára vitessék át. A közgyűlés lovag Schenk Adolf, nemes Smidaich Czjzek János, herceg Hohenlohe-Schillingsfürst Fülöp Ernő, gróf Hoyos Szaniszló és báró Klinger Oskárt, kiknek mandátuma az 1910. évben lejárt, az igazgató-tanácsba újból megválasztotta, dr. báró Haerdtl Henriket pedig mint új tagot beválasztotta. Az igazgató-tanács által előterjesztett jelentésből kiemeljük a következőket:

Az intézetnek a lefolyt üzletévben is sikerült üzletkört kibővíteni és ügyfelei számát szaporítani, miáltal forgalmát a múlt évi 41 milliárd 519.595,000 koronáról 45 milliárd 707.623,000 koronára fokozta. Az intézet fióktelepei kielégítő módon fejlődnek. A betétkönyvekre és pénztárjegyekre elhelyezett összegek az intézetnél 52 millió 227.741,62 koronáról 62.601.806,23 koronára emelkedtek. Az üzleti forgalom megvilágítására szolgálnak a következő adatok: Beérkezett váltók összege 1 milliárd 684.272,348 korona, beérkezett külföldi váltók összege 754.883,877 korona, szelvény- és ércpénzforgalom 745.836,910 korona, összes pénztári forgalom 17 milliárd 110.184,043 korona, folyószámla-forgalom a főkönyv egyik oldalán 10 milliárd 728.080,715 korona, jutalékok a banküzletből 5.313,782 korona, összforgalom az 1909. évben 45 milliárd 707.623,000 korona. A banknál vezetett számlák száma a múlt évi 55,731-el szemben 61,552-re szaporodott.

1909. évi 4 százalékos adómentes osztrák állami kincstárjegyek. Az osztrák állami hitelügyletekre alakult konzorcium átvett a kormánytól korona 220.000,000.— n. é. 4 százalékos állami kincstárjegyet, amelyeket aláírásra bocsátott és teljes eredménnyel értékesített. Az intézet részt vett ezen műveletben; az ebből eredő nyereség a mérlegben elszámoltatott.

Frs. 100.000,000.— n. é. 1909 évi kibocsátása 4 és fél százalékos bolgár állami arany kölcsön. A múlt év vége felé az intézet átvett a bolgár kormánytól Frs. 100.000,000 1909 évi kibocsátása 4 és fél százalékos bolgár állami aranykölcsönt, amelynek értékesítésére eladási szindikátust létesített. A realizáció a folyó évben megtörtént; az abból származó nyereség később fog elszámoltni.

Bagdadbahn-Baugesellschaft és a bagdadi vasút-kölcsön. A Deutsche Bank, Berlin, vezetése alatt álló szindikátus, melyben az intézet is részesedik, átvette a török kormány által engedélyezett bagdadi vasút kiépítése céljából újonnan alakult Schweizerische Baugesellschaft részvényeit. Ez a szindikátus ugyancsak átvett két 4 százalékos kölcsön zálogokkal biztosított Frs. 108.000,000 és Frs. 119.000,000 n. é. török állam-kölcsönt, mely kölcsönök a bagdadi vasútnak a török kormány által részére biztosított hozzájárulási összegnek ellenértékét képezik.

Az „Anker” élet- és járadékbiztosító-társaság. Ezen intézet a múlt esztendőben fokozott mértékben fejlődött. A biztosítások összege tetemesen szaporodott és a társaság továbbra is sikertesen megtartja kiváló pozícióját. Az 1909 évi osztalék ugyanannyi lesz, mint tavaly volt, azaz 24 százalék.

Aktienbrauerei Sarajevo. Ez a vállalat az elmúlt üzleti időszakban igen jó eredményt ért el. Az 1908—9. üzletévben, úgy miként az előző évben, 17 és fél százalék osztalékot fizetett részvényeseinek. Az alaptőke felemelésénél a bank megfelelő arányban résztvett.

Vereinigte Elbeschiffahrts-Gesellschaften Aktiengesellschaft. Igen kedvezőtlen esztendő után, melyben az áruforgalom tetemesen csökkent, a fuvarváltékek alacsonyok és a vizállás rossz volt, a vállalatnál a múlt évben valamivel kedvezőbb vi-

szonyok állottak be, úgy, hogy kilátás van arra, hogy a társaság csekély osztalékot fog fizetni.

Cs. kir. szab. szőnyeg- és butorszővetgyár-részvénytársaság, ezélt Haas Fülöp és Fiat. A kedvezőtlen konjunktúra dacára a társaság a tavalyival azonos osztalékot, azaz 10 százalékot fizet.

Bosnyák-Hercegovinai Szabadalmazott Országos Bank. Ez az intézet örvedetesen fejlődik és bő tartalékolások után ismét 9 százalék osztalékot fog fizetni.

A magyar üzletek közül kiemelendők:

A Magyar Asphalt Részvénytársaság 5 százalékos kölcsön-kötvényei. A Magyar Asphalt Részvénytársaság K 3.800.000 5 százalékos kötvény-kölcsönt bocsátott ki, melyet az intézet a Pesti Magyar Kereskedelmi Bankkal együtt átvett és haszonnal értékesített. Az elért nyereség a mérlegben elszámoltatott.

Rimamurány-Salgótarjáni Vasmű Részvénytársaság. Az intézet konszortialis üzleteinek számú-lája főképp a Rimamurány-Salgótarjáni Vasmű RT. részvényeire több évre alakult szindikátusban való tetemes részesedése következtében nagyobb mérvű emelkedést tüntet fel. Ez a szindikátus igen nagy mennyiségben vásárolt részvényeket, ami által a bank befolyását a társaságnál előrelátható időkre biztosította. A társaság és az ezzel kapcsolatos vállalatok üzletmenetéről a jelentés közli, hogy az utóbbi években történt új befektetések által az előállítási költségek lényegesen csökkentek, ami által a visszafejlődő konjunktúra és a beállott árszökkenés kiegyenlítést nyerne.

„Klotild” Első Magyar Vegyipar Részvénytársaság. Ennek a társaságnak részvényei a múlt évben a tőzsdén kedvező eredménnyel vezettek be. A bank a birtokában levő részvények egy részét eladta, míg a többit tárczájában tartja. A vállalat üzletmenete kielégítő és minden valószínűség szerint ugyanannyi osztalékot mint tavaly, azaz 3 százalékot fog fizetni.

Magyar Ruggyaatárugyár Részvénytársaság. A nyersgummiárak erős hullámzását ezen társaság is megérezte, anélkül azonban, hogy a vállalat jövődelmezőségét befolyásolta volna. Az osztalék ugyanannyi lesz, mint tavaly.

Magyar Vasúti Forgalmi Részvénytársaság. Ezen társaságnál, melynek üzletmenete az elmúlt évben igen kielégítő volt, az intézet részvénybirtoklók van érdekelve. A társaság az előző évi 12 és fél százalék, 25 K-val szemben 13 százalék, 26 K osztalékot fizet.

Magyar Gázüzőfény Részvénytársaság. A társaság az elmúlt üzletévben is jó eredménnyel működött és bő tartalékolások után ugyanannyi osztalékot fizet, mint tavaly, azaz 25 százalékot, 50 koronát.

Kábelgyár Részvénytársaság, Pozsony. A társaság kedvező üzletévre tekinthet vissza és részvényeseinek úgy mint tavaly, az idén is 11 százalék osztalékot fizet.

Magyar Kender- és Lenipar R.-T., előbb Salzmann és Társa. A vállalatnak kendergyárában és fonódájában a múlt üzletévben igen kedvezőtlen viszonyokkal kellett küzdenie, úgy hogy a mérleg az alapszabályszerű leírások után veszteséggel zárult. A telepeknek jelenleg folyamatban levő kibővítéséből a jövőben kedvezőbb eredményt remélnek.

Magyar Takarékpénztárak Központi Jelzálogbankja mint R.-T. Ezen intézet alaptőkéjének fel-emelésénél a bank megfelelő módon közreműködött. Az intézet üzletforgalma állandóan emelkedik. Az osztalék a lefolyt üzletévre, miként az előző évben, ismét 5 és fél százalék lesz.

Megsemmisítik a kamarai választásokat.

Az „Egyetértés” elsőként közölte azt a hírt, hogy a kamarai választások körül olyan visszaélések történtek, amelyek elegendő anyagot szolgáltatnak arra, hogy a választásokat megsemmisítsék. Dr. Vázzonyi Vilmos — mint már jelentettük — a bizalmi férfiak segítségével össze is gyűjtötte az erre vonatkozó adatokat s azok alapján a választásokat meg is felebbezte. A felszólamlási hatánap lejárt s a választásokat vezető bizottság ma Déri Ferenc tanácsos elnökle alatt foglalkozott a beadott felebbezéssel. A mai tárgyalás eredménye aztán az a szenzációs tény, hogy a kamara kereskedelmi osztályának választásánál olyan visszaéléseket követtek el a „Reform” párt név alatt szerepelt ellenzék, hogy azok feltétlenül a választás érvénytelenítésére vezetnek. A felebbezés nyomán megállapította ugyanis a Bizottság, hogy a kereskedelmi osztályban a Reform-párt részéről tíz hamis szavazatot adtak le; olyanok is szavaztak, akik a választók névsorában nem voltak, a névsorban lévők nevében viszont mások szavaztak le stb. Megállapította a bizottság azt is, hogy a ki-

sebbségben maradt hivatalos listán szerepelt, legtöbb szavazatot kapott jelölt és a győztes Reform-párti listán legkevesebb szavazatot kapott jelölt között mindössze csak négy szavazatkülönbség volt, úgy hogy a Reform-párt győzelmét csakis a visszaélésekkel megszerzett szavazatok biztosíthatták. Ezeket a lekonstatált tényeket a felebbezéssel együtt most már a bizottság sürgősen felterjeszti a kereskedelmi miniszterhez döntés végett. A miniszter vagy megsemmisíti az egész kereskedelmi osztály választást és új választást rendel el, vagy — ami valószínűbb — nem teszi ki a fővárosi kereskedelmet egy újabb választási harcra, hanem a beigazoltan inkorrekt szavazatokat érvénytelenítve, a hivatalos névsort jelenti ki győztesnek. Az iparosztály választását — amelyben a hivatalos névsor rendben győzött — a bizottság megerősítésre ajánlja a miniszternek.

Ullmann Adolf — főrend. Az „Egyetértés” már hónapokkal ezelőtt megírta, hogy a király Ullmann Adolfot a Magyar Általános Hitelbank vezérigazgatóját a főrendiház tagjává nevezi ki. Ezt a hírt ma politikai és pénzügyi körökben mint aktuális valóságot emlegették. Ugy látszik, a kormány, méltányolva Ullmannnak az állami hitel-műveletek lebonyolítása körül elért nagy sikereit, a főrendiházban is neki juttatja azt a széket, melynek nagynevű elődje báró Kornfeld Zsigmond szerzett díszet és tekintélyt. Ullmann Adolf a közgazdasági életben méltó utódja lett Kornfeldnek, amit eddig végzett, az Kornfeld munkájának egyenes folytatása volt. Hisszük, hogy a törvényhozás díszes székében is méltán tölti be helyét. Nagy tudásától közgazdasági életünk képviselőjében komoly feladatok megoldását várja tőle a közvélemény ebben a pozícióban is, melybe igaz érdemeinek jutalmául került.

A Temesvári Belvárosi Takarékpénztár csödben. A temesvári törvényszék a Temesvári Belvárosi Takarékpénztár ellen, az igazgatóság kérésére, elrendelte a csödot. A szóban forgó intézetet 1893-ban alapították s 1907—1908-ban 5 százalékos osztalékot fizetett. Alaptőkéje 200.000 korona, tartalékalapja 76.000 korona, betétei pedig 805.000 korona. Ezekkel szemben a váltótárca egy millió korona s a jelzálogos követelés 284.000 korona. Az intézetnek zálogháza is volt, mely 259.000 koronát tartott lekötve. Ilymódon 572.000 korona visszleszámítást vett igénybe. Az intézetet általában gyöngének tartják már hosszabb idő óta s hír szerint 1909-ben már megszorított hitelekkel dolgozott. Csökkent a betét is, mert ez 1908. végén 805.000 korona volt, míg most körülbelül 700.000 koronára szállott le. A Temesvári Belvárosi Takarékpénztár két héttel ezelőtt tartotta közgyűlését, amelyen 13.000 korona tiszta nyereségről számolt be az igazgatóság jelentése. Ugyanakkor elhatározták, hogy a takarékpénztár alaptőkéjét 200.000 koronáról 500.000 koronára emelik föl s ezzel válték az intézet föllendülését biztosítani. A bukás fő és közvetlen oka a visszleszámítási hitel tömeges megvonása; ehhez járult a betétek tömeges felmondása, úgy hogy az intézet kénytelen volt fizetéseit beszüntetni. Az intézet nevében dr. Róna Ignác kedden délben benyújtotta a törvényszéknek a csödotnyitási iránti kérvényt, amelyet az igazgatóság összes tagjai aláírtak. A takarékpénztár elnöke dr. Weldin József, vezérigazgatója Adler József, igazgatóságának tagjai Morán Miksa, Bonn Mihály, Lenz János, Morán Emil, Stumpfoll Ede, felügyelő-bizottságának tagjai pedig Steiner Ferenc (elnök), Csermák Károly és Fleisch Mátyás. A csödot híre a városban meglepetést keltett, a betevők közül sokan a takarékpénztárba siettek, de ott már nem fizettek ki egy fillért sem. Hír szerint a betevők pénze, amely mintegy 750.000 koronát tesz ki, nem veszett el és az intézetet vezető körök törekvése oda irányul, hogy a betevők ne szenvedjenek kárt. A visszleszámítási hitel felmondását a Temesvári Első Takarékpénztár kezdte meg néhány nappal ezelőtt, erről tudomást szerzett több fővárosi pénzintézet, amelyek szintén érdekelve voltak és ugyancsak felmondták a hitelt. Ezt követte nyomon az elkerülhetetlen bukás. A temesvári törvényszék kedden foglalkozott a csödotkérről, azt elrendelte és egyben tömeg-gondnokul dr. Róna Ignácot nevezte meg. A követelések bejelentésének határideje június 6-ika, a felszámolási tárgyalás határideje pedig július 6-ika. A csödotbekerült intézet bizományban volt felhatalmazva a városi zálogház vezetőjével, a városi tanács nyomban intézkedett, hogy a zálogintézet a város részére átvéttessék.

Az új koronajáradék egészben nyilvános aláírásra kerül. A sajtó egyhangú állásfoglalásának meg lett a kívánt eredménye. A Rothschild-csoport Bécsben ma végleg megállapodott abban, hogy a 112,5 milliós 4 százalékos új koronajáradékot egészben nyilvános aláírásra bocsátja. Az aláírás feltételeit pénteken, február 8-án teszik közzé, míg maga az aláírás április 12-én lesz. Jegyzőhelyek Budapesten a Magyar Általános Hitelbank, vidéken: annak fiókjai; Bécsben az Oesterreichische Creditanstalt, ennek vidéki fiókjai, ugyancsak az Oesterreichische Allgemeine Bodenkreditanstalt. Németországban Berlinben, Boroszlóban, Frankfurtban, (M/m.) Hamburgban, Lipszében, Münchenben és Kölnben lesznek jegyzőhelyek. A kibocsátási árfolyam nálunk 92,50 kor. lesz; Németországban valamivel magasabb.

Nagy birtokváltás. Montag Manó és Dező földbirtokosok temesmegyei „Birda” nevű birtokát 2.150.000 koronáért egy konzorcium vette meg. A vállalat a temesi Agrár Takarékpénztár Részvénytársaság folyósítja.

Hüttl Tivadar utódai. Megirtuk ma, hogy Hüttl Tivadar közgazdasági tisztjeinek betöltése körül minő kombinációk folynak a pénzpiacon. Többek között megirtuk azt is, hogy a Budapest-Lipótvárosi Takarékpénztárnál az elnöki székben Linszer Imre lesz az utód. Mint értesülünk, ez a kombináció legalább is korai volt, mert a Takarékpénztár igazgatósága elhunyt elnökének emléke iránt való kegyeletből, ma tartott igazgatósági ülésében egy határozott, hogy az elnöki széket a legközelebbi közgyűlésig betöltetlenül hagyja.

Fizetésképtelenségek. A bécsi hitelezői védőegylet a következő fizetésképtelenségeket jelenti: Sonnenschein A. Jakab cipész, Budapest. — Friedlaender Béláné és Társa kereskedő, Kisujszállás. — Scherer M. üveg-, porcellán- és bútorkereskedő, Zombor. — Szerény Ambrus kereskedő, Nagyszőlős. — Rosenzweig Lipót kereskedő, Dés. — Kiss és Kriszt kereskedő, Dés. — Szántó Károly kereskedő, Pápa. — Farkas J. borkereskedő Zalagörszeg. — Hoch és Glück kereskedő, Miskolc. — Ifj. Streit Sámuel be nem jegyzett kereskedő, Veszprém. — Weisz B. és Társa kereskedő, Máramarosziget. — Kovács Samu kereskedő, Budapest.

A Drasche-téglagyár osztléka. Már megirtuk, hogy a „Közszékhely és téglagyár társulat Pesten, vagy mint közönségesen mondani szokták, a Drasche-gyár, az évben nagyobb osztléket fizet. Ez az osztlék — amint értesülünk — az 1908. évi 20 koronával szemben az 1909. üzletév után 26 korona lesz. Ezt a nagyobb osztléket az a nagyarányú építési konjunktúra okozta, amely múlt évben Budapesten bekövetkezett s amely még az új évben is fokozottabb mértékben uralkodik, úgy hogy a beavatottak azt mondják, hogy ez a fölemelt osztlék állandósulni fog.

A margarin-ellenőrzés. A budapesti kereskedelmi és iparkamara felterjesztése folytán gróf Serényi Béla földművelésügyi miniszter most arra utasította az országos kémiai intézet igazgatóságát, hogy szakközvegyei a margarin és mesterséges ételzsírok gyártásának és közforgalmának ellenőrzését csak folyó évi május hó 1-től kezdje meg. Május hó elejétől augusztus hó végéig csak a gyárak ellenőrzendők, abban a tekintetben, hogy: 1. Alkalmazzák-e a szabályszerű feliratokat. 2. Belekeverik-e az előírt arányban a dimethyl amidonbenzolt? A folyó évi szeptember hó 1-től fogva pedig ellenőrzendők az üzletek is. A földművelési miniszter ezen máltányos intézkedése, amely a szakkörökben megnyugvást kelthet, azt a kötelességet is hártja az élelmiszer gyárosokra és kereskedőkre, hogy ezeket a jogszabályokat az említett határidőktől kezdve szorosan betartsák. A budapesti kamara az érdekelt cégeket külön levélben, de ezután is felhívja erre. Az élelmiszerkereskedők figyelmét, nevezetesen arra hívja fel a kamara, hogy mesterséges ételzsír szállítmányok tekintetében rögtön az átvételnél győződjenek meg arról, hogy a szállított margarin vagy ételzsír tartózára stb. a szabályszerű jelzések alkalmaztattak-e mert ennek figyelmen kívül hagyása az ő részükről is gondatlanságot képezne. A dimethyl amidonbenzol hiányáért azonban — miután ennek bekeverése a gyáros van kötelezve, — természetesen úgy a nagy-, mint a kiskereskedő csak akkor büntethető, ha kifejezetten ezen anyagot nélkülöző mesterséges ételzsír vagy margarin-sajtót rendelt.

Papírok megadóztatása. Tudott dolog, hogy a legutóbbi kiegyezés alkalmával az értékpapírok megadóztatására nézve is történtek kölcsönös megállapodások. Ennek értelmében most a pénzügyminiszter 35.053—1910. szám alatt az összes pénzügyigazgatóságokhoz körrendeletet intézett, melyben a korábbi rendeletek pótlásául közli azokat a papírokat, amelyek tőkekamat- és járadék-adó alá esnek. A rendelet függeléké 123 olyan papírt tartalmaz, amelyek ezen adózás alá esnek. Ezek a papírok mind osztrák viczinális és hajózási papírok, amelyek nálunk alig vannak forgalomban. Ez alapon nagyon kevés pénzt visz el tőlünk az osztrák.

Budapesti gyapjuárverések. A Magyar Általános Hitelbank által rendezett gyapjuárverések idején elso sorozatának megnyitása f. évi június hó 13-ára tűzött ki. Az árverésekre felküldendő gyapjuküldemények a magyar államvasutak összes vonalain tetemes díjkezdemenyben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és felvilágosításokkal szolgál az aukciókat rendező Magyar Általános Hitelbank áruosztálya, Budapest, V., Nádor-utca 12.

Az „Atlantica” papirosai a tőzsdén. Már megirtuk, hogy a tőzsdetanács elrendelte az „Atlantica” tengerhajózási részvénytársaság részvényeinek az Angol-Osztrák Bank budapesti fióktelepe vezet be a tőzsdére, e hó 15-én kezdik jegyezni s bevezető árfolyamuk — hir szerint — 260 korona lesz.

Az osztályorsójáték mai húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorolták ki:

Tízszáz koronát nyertek:	34042	48027	50236.				
Ötszáz koronát nyert:	91381.						
Kétszáz koronát nyertek:	590	3095	7997	17210			
20945	29755	36474	45629	46411	62541	63943	66707
75626	77060	92859	97270.				
Ezer koronát nyert:	6734	8535	10765	13764	14122		
14812	15629	20151	23655	24396	25520	28278	37730
40514	46206	47493	51321	53271	58108	61517	61933
62047	62920	65327	68723	68821	71422	72673	73259
77615	80770	80886	81624	87008	87060	89996	90272
95882	97433	98071	99017	103276	103921	105876	106311.
Ötszáz koronát nyert:	993	1106	3254	3571	4082		
4397	6734	7703	9236	9990	11981	12817	13319
19531	23647	23811	23989	25671	26899	28381	28519
32601	35275	37204	37227	39487	45830	49366	51681
53627	55996	56119	57333	57364	57821	58450	61835
62245	62917	63320	63975	66034	66188	67833	73113
73505	75479	77982	80613	80651	82734	83034	83454
84021	84398	85624	86188	86206	86377	92492	93879
94142	97528	98780	91539	100331	104174	104986	109267.

Török szerencseje örök! A mai napon kihúzott 10.000 koronás főnyereményt a 48027 számra és az 5000 koronás főnyereményt a 91381 számra Török A. és Társa bankház r. t. Budapest (Szervita-tér 3.) szerencsés vevo nyerték.

A gabonatőzsdéről. A vetésekre nézve igen kedvező időjárás ma a határidőpiacon nagy lánghaságot idézett elő. A mai üzlet megint igen lánghán és a tegnapi zárlatnál jóval alacsonyabb jegyzésekkel indult meg. Kezdetben októberi búzára aránylag jó vételkedv mutatkozott, minek folytán eme cikk jegyzése mérsékeltlen emelkedő irányt követett, később azonban mégis csak tulsulyra jutott a kínálat, mire az imént elért árelőny hamar veszendőbe ment. Áprilisi búzában csak egészen jelentéktelen üzlet fejlődött ki lassan visszazoruló árfolyamok mellett. A májusi tengeri ma nagyon lángha volt és felváltotta a 6 koronás jegyzést, illetve ez alá került. A zab teljesen el volt hanyagolva, csak szórványosan fordult elő benne egy-egy üzletkötés. Az áprilisi buza 7 fillérrel a tegnapi zárlaton alul, 13,48 koronán indult, előbb 13,49 koronán is köttetett, aztán 13,26-ig ment vissza és zárlatkor 13,30 koronán maradt. A tegnapi zárlatkoz viszonyítva, végeredményképen ma az áprilisi buza huszonöt fillérrel, a májusi buza huszonhárom fillérrel, az októberi buza tizenkét fillérrel, az áprilisi rozs tizenöt fillérrel, az októberi rozs kilenc fillérrel, az áprilisi zab kilenc fillérrel, a májusi tengeri hat fillérrel hanyatlott.

A vámpolitikai központ ügyéhez. E cím alatt megirt híreinkre ma Lukács Géza ur a következő sorok közlését kérte tőlünk: „Becces lapja április 6-iki számában „vámpolitikai központ” ügyéhez cím alatt megtámadja a „vámpolitikai központ” ügyében eddig kifejtett működésemet. Engedje meg, hogy a cikk néhány ténybeli tévedését helyreigazítsam, anélkül, hogy annak személyeskedő hangját magamévá tenném. Tény az, hogy az én kezdeményezésemet megelőzőleg az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés beadvánnyal fordult a kereskedelmi kormányhoz egy kereskedelempolitikai központ szervezése érdekében; tény az is, hogy Wolff Gerő pozsonyi kamarai titkár a kamarai központ érdekében egy elaboratumot készített, de viszont az is tény, hogy a két terv közül bármelyiknek a megvalósítása nem lett volna gazdasági összerdőkeincnek a viszhangja. Egy az összes gazdasági érdekeinket reprezentáló vámpolitikai központ eszméje igenis az én szerény munkáim nyomán vettette fel s a nyilvánosság igenis az én felhívásaim, cikkeim, valamint dr. sóvári Schneider Sándorral megirt munkám alapján lett figyelemre méltó tervre. Hogy pedig jelzett munkám nem találkozott volna a kritikuskok rokonszenvével, erre bátor vagyok megjegyezni, hogy az egész sajtó — az On b. lapját beleértve — szívesen fogadta e munkát. Amidőn még megemlítem, hogy a vámpolitikai központnak megfelelő módon való létesülése esetén — anélkül, hogy abban hivatalra pályáznék — fázadozásaim eredményével meg volnék elégedve, remélem, hogy elejét veszem minden további személyes élű polémianak.”

Fizetésképtelenség Ujpesten. Az „Ujpesti nagy áruház” ma — értesülésünk szerint — fizetésképtelenséget jelentett. 70 áruhitelzője van a cégnek s árutartozása 53.000 koronára rug. Pénzért 10.000 koronával tartozik.

A Generali forgalma. Az Assicurazioni Generali életbiztosítási osztálynál márczius havában 1953 ajánlat 16.016.553 korona 29 fillér biztosítási összeg erejéig nyújtott be és 1723 kötvény 14.497.811 korona 97 fillér biztosítási összegre állított ki. F. évi január 1-je óta 5769 ajánlat 47.494.449 korona 70 fillér biztosítási összeg erejéig nyújtott be és 5044 kötvény 42.103.245 korona 03 fillér biztosítási összegre állította ki. Az 1910. január elseje óta bejelentett károk összege 2.550.089 korona 27 fillér rug. Az életbiztosítási osztály kimutatott állománya 1909. december hó 31-én 139.471 kötvény után 1.034.103.236 korona 09 fillér tőkét és 1.955.478 korona 64 fillér járadékot tett ki, amire készpénzben 304.144.877 korona 43 fillér van tartalékba helyezve. Az 1909. évben az életbiztosítási osztály által kifizetett károk 16.861.144 korona 41 fillért tettek ki s az összes ágazatoknál a társulat alapítása óta (1831.) az évenkénti kimutatások szerint fizetett károk 977.344.967 korona 32 fillért tesznek ki. A biztosítás minden pótdíj nélkül érvényben marad a teljes összeg erejéig, ha a biztosított népfelkelési kötelezettségét fogva hivatott be. A betöréscsopás elleni biztosítási osztálynál ugyanezen hónapban 94 káreset jelentett be 69.806 korona összeggel, f. évi január 1-je óta 297 káreset 143.000 korona összeggel került bejelentésre.

Az István-téglagyár tökeemelése. Az „István” téglagyár r. t. ma tartotta meg Székely Ferenc elnöke alatt XVII-ik rendes közgyűlését. A közgyűlés az igazgatóság s a felügyelő-bizottság jelentését jóváhagyta és elhatározta, hogy a mutatkozó 75.058,81 korona nyereségből a kellő leírások és az igazgatósági jutalék levonása után a 17-es számú szelvényeknek egyenként 18 koronával (6 százalék) leendő beváltására 49.500 korona fordítottassék, 1625,41 korona pedig az új üzletév számlájára vitessék át. A szelvényeket folyó hó 7-től kezdve a Belvárosi Takarékpénztár R. T. (IV. Kigyó-tér 1.) váltja be. Ezután a közgyűlés egyhangulag elfogadta az igazgatóság azon indítványát, hogy az alapítókét 1250 drb 300 K névértékű részvény kibocsátása útján 825.000 koronáról 1.200.000 koronára emelje fel. Végül beválasztották az igazgatóságba új tagokul dr. Leitner Adolfot és Békeffy Gézát, a felügyelő-bizottságba pedig újból a régi tagokat. A közgyűlést követő igazgatósági ülésen Fenyő Miksa cégjegyző a részvénytársaság ügyvezető-igazgatójává neveztetett ki.

A hitelszövetkezetek kongresszusa. Ma tartották meg az Országos Központi Hitelszövetkezetek kötelekebe tartozó szövetségének szokásos évi kongresszusát. A kongresszust gróf Széchenyi Sándor nyitotta meg. Ezután dr. Horváth János tett jelentést a múlt évi

Szmokingöltöny 40, prima selyem 45, Frakk, v. Ferencz József-öt. egész selyem-bélésel 55 frt.

legnagyobb angol kölmékből, oszák mérték szerint, első rangú kivitelben.

ZÉLINGER SAMU angol készpénzrendszeri őr szabótermelői (V. ker., Belváros, Magyar-u. 3., I. em. Kossuth Lajos utca mellett. — Telefon 116—59.

kongresszus határozatainak végrehajtásáról. Ezután dr. Szántó Menyhért miniszteri osztálytanácsos tartott előadást, hogy a szövetségek mit tehetnek a falu egészségügye érdekében. A figyelemmel hallgatott előadás hozzászóló Jancsó Lajos szólott hozzá. Indítványozza, hogy az előadó értékes előadása megküldessék a részletes tárgyalás végett az egyes szövetségek igazgatóságának. Az indítványt a kongresszus magáévá tette, miután gróf Mailáth József elnök mondott köszönetet az előadónak. Ezután dr. Horváth János terjesztette elő a gróf Károlyi Sándor-alap által kiosztott segélyekre és ösztöndíjakra való kezelőbizottsági jelentést. A bizottság a folyó esztendőben következőknek adományozott: I. segélyt ifj. Pap István (Ocsény), Szokoly István (Bussa), Kürth István (Almáskamarás), Szotyori István (Dobozmeger), Tóth Károly (Tárnok), Orosz András (Szalóka), Petró András (Tárnok), Babinecz Tivadár (Kökényesd), Zemkó Ferencz (Nagybecskö), özv. Grósz Jánosné (Bethlenháza), Izsák János (Csurgó), Rubovszky István (Szegevár), Paudák István (Piskorevei), Lueskay János (Czibakháza), Godzsa László (Kisgrézse), Ocskay Gyula (Cs. Apátfalva), és Káldy Pál (Ócsa.)

Kondíció-konvenziók a textilszakmában. Ezzel a címmel jelent meg dr. Radányi László tanulmánya, amelyben beszámol arról a nagyfontosságú mozgalomról, amit a Magyarországi Kereskedelmi Utazók Egyesülete indított meg azért, hogy a textilszakma eladási feltételeit konvenziószerűen rendezze. Minden szakma közül talán a textilszakmában a legmostohábbak, a legelfajultabbak a viszonyok; szinte hihetetlen és nevetséges szokások vannak érvényben az eladási feltételek dolgában. Ezeket a bajokat mással, mint kondíció-konvenziók létesítésével kiküszöbölni nem lehet. De ez nemcsak feltétlenül szükséges, hanem feltétlenül előnyös is mindazoknak, akikre vonatkoznak: a vevőknek, az eladónak épp úgy, mint az üzletszerzőnek. Részletesen bizonyítja ezt a szóbanforgó tanulmány a után ismerteti azokat a konvenziókat, melyek a textilszakma egyik-másik ágában máris megvannak a monarchiában. A végrehajtás módjának a szempontjából és jogi oldaláról is megtárgyalja a kérdést, végül pedig programot ad arra, hogy mik a további tennivalói a konvenziók kötésének előmozdítására megindult mozgalomnak. A tanulmányt maróthi Fürst Bertalan előszava vezeti be.

Zálogházak forgalma. A magyar királyi zálogházak igazgatóságának kimutatása szerint a zálogházak forgalma a múlt hónapban a következő volt: Felvettek a központi intézetben 22.529 ékszer- és 27.073 ingótételt összesen 436.947 korona becsértékben; kiváltak 26.023 ékszer- és 28.911 ingótételt összesen 482.215 korona becsértékben. A belvárosi intézetben felvettek 12.192 ékszer- és 26.320 ingótételt összesen 273.339 korona becsértékben; kiváltak 12.233 ékszer- és 28.232 ingótételt összesen 296.591 korona becsértékben. A terézvárosi intézetben felvettek 8.649 ékszer- és 13.243 ingótételt összesen 252.095 korona becsértékben; kiváltak 11.799 ékszer- és 15.265 ingótételt összesen 300.784 korona becsértékben. A II. kerületi fióktüzetben felvettek 3048 ékszer- és 3298 ingótételt összesen 75.464 korona becsértékben; kiváltak 3399 ékszer- és 3229 ingótételt összesen 79.251 korona becsértékben. A VII. kerületi fióktüzetben felvettek 6092 ékszer- és 3319 ingótételt összesen 150.547 korona becsértékben; kiváltak 5448 ékszer- és 3366 ingótételt összesen 138.805 korona becsértékben. A felvétel március hónapban 91.926 ékszer- és 17.128 ingótétellel volt kisebb, mint az előző hónapban.

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonátőzsde.

Budapest, április 6.

A készáruüzlet lanyha volt ma az irányzat. Csekély kínálattal szemben a malmok tartózkodók voltak és még a tegnapi árhoz sem voltak hajlandók vásárolni. Mivel másrészt az eladók sem erőltették a dolgot, csak egészen jelentéktelen forgalom fejlődött ki. Mindössze alig 3000 q buza kelt el, a tegnapiaknál 15 fillérrel olcsóbb árhoz. A legdrágább eladási ár 13.95 korona volt 80 kilós tiszavidéki búzáért, a legolcsóbb pedig 13.50 korona 75.5 kilós felsőmagyarországi búzáért. Egyéb gabonafélék árai nem változtak. Forgalomba került: 1400 q rozs 8.50—8.62 és fél koronás árhoz, 700 q zab 7—7.60 koronás árhoz; és 100 q tengeri 6 koronás árhoz. A határidőpiacról közgazdasági rovatunkban számolunk be.

Eladott:

Buza. Tiszavidéki: 200 q 79 k 27.90 K, 300 q 79 k 200 q 79 k (fehérmezei) 200 q 78 k 27.70 K, 150 q 78.5 k 27.60 K, 100 q 78 k 27.60 K, 500 q 79 k 27.90 K.
Pestvidéki: 240 q 76.8 k 27.30 K.
Fehérmezei: 310 q 76 k 27.15 K.
Fehérmezei: 150 q 79 k 27.60 K, 200 q 79 k 27.60 K, 100 q 77.5 k 27.20 K, 100 q 75.5 k 27 K.
Zab: 200 q 14 K kpf hibás, 100 q 14.40 K kpf par. 100 q 15.20 K kpf, 200 q 14.80 K kpf, 100 q 14.70 K kpf.
Rozs: 750 q 17 K kpf par, 200 q 17.20 K kpf par, 350 q 17.25 K kpf par.
Tengeri: 100 q 12.— K kpf par.

Kimutatás

a hazai nyilvános áruraktárak és szövetségi gabonáraktárak gabona és orlemény forgalmáról és készleteiről 1910. március 26-tól április 2-ig.

A forgalom és készletek részletezése	mennyiség métermázsákban						
	Buza	Rozs	Árpa	Zab	Tengeri	Liszt	Korpa
I. Készlet és forgalom.							
Készlet 1910. márc. 26-án.	371583	131808	84946	127332	78268	111606	59330
Készlet 1910. márc. 26. ápril 2-án.	13925	3085	941	10190	9826	4123	1778
Készlet 1910. márc. 26. ápril 2-án.	30128	5808	4376	10459	9780	5809	1488
Készlet 1910. ápril 2-án	355380	120085	81511	127063	78364	109920	59615

II. Az 1910. április hó 2-án megállapított készletek részletezése.

A) Nyilvános áruraktárak.	Buza	Rozs	Árpa	Zab	Tengeri	Liszt	Korpa
Barcs	10188	2886	290	25546	14914	17	—
Berettyóújfalú	865	2667	4705	825	268	—	—
Békéscsaba	29267	141	1561	2335	3118	7133	—
Brassó	7402	4246	748	10415	5618	—	—
Budapest	177061	7616	11717	13182	259	36471	35364
Csáktornya	7887	2781	523	5436	668	1677	1121
Czegled	—	—	—	—	—	—	—
Debreczen	9968	20940	897	4589	555	4407	6188
Erményfalva	638	7446	81	480	2777	—	48
Fiume	—	—	—	—	—	—	—
Győr	254	591	1757	804	471	628	404
Kába	2092	694	932	197	828	—	109
Karczag	5899	284	1143	455	457	1811	854
Kassa	1361	2888	3396	490	116	5571	101
Kisújszállás	807	194	929	412	30	—	—
Kisvárd	—	—	—	—	—	—	—
Kolozsvár	4665	455	989	1776	830	4559	8497
Marosudvas	10425	100	—	4892	865	34	—
Marosvásárhely	9518	1052	257	458	408	598	—
Mátészalka	1901	9671	928	3323	480	—	—
Mezőkaszony	2245	648	199	2754	303	—	—
Mezőtúr	3343	343	719	369	834	—	—
Miskolc	13144	1838	7765	5633	814	6121	1650
Nagybecskerek	3947	894	916	972	12829	—	—
Nagykanizsa	3941	3576	8424	1304	862	—	—
Nagyvárad	2368	5004	1309	2428	875	—	50
Nagyzeben	111	2925	1498	2658	118	19057	2918
Nagyvárad	8402	1302	126	2592	6177	—	951
Nyíregyháza	9026	28340	2399	959	47	2816	26
Nyitra	539	170	741	607	250	2094	—
Pancsova	2758	101	—	—	3209	2192	1860
Pozsony	509	661	10997	—	—	6014	—
Szatmárnémeti	909	47	921	216	11	171	153
Szeged	3460	13688	1023	6556	359	—	—
Szoboszló	897	231	2882	177	156	—	—
Szombathely	1598	844	4915	7026	494	1825	250
Temesvár	7643	189	2663	4914	4888	1644	2800
Verecz	8236	210	1833	2368	10261	1650	—
Eszék	—	—	—	—	—	—	—
Szécsény	—	—	—	—	—	—	—
Zágráb	130	—	1281	10009	9039	2081	—
Zimony	—	—	—	—	—	—	—
B) Szövetkezeti gabonáraktárak.	1981	3592	162	463	181	1313	1281

A készáruüzlet jegyzéke a mai tőzsdén a követő

Készlet volt:	kilós	ára 100 kg.	kilós	ára 100 kg.
Buza	75	—	79	28.10—28.10
Tiszavidéki	76	—	80	28.55—28.70
"	77	27.0—28.	81	—
"	78	27.90—30.50	82	—
Fejérmegyei	75	—	79	28.—28.40
"	76	27.—27.40	80	28.45—28.55
"	77	28.40—27.05	81	—
"	78	27.70—28.20	82	—
Festvidéki	75	—	79	28.—28.40
"	76	—	80	28.30—28.60
"	77	28.65—27.85	81	—
"	78	28.55—28.15	82	—
Bánsági	75	—	79	28.10—28.50
"	76	—	80	28.4—28.70
"	77	27.60—27.90	81	—
"	78	27.85—28.30	82	—
Bácskai	75	—	79	28.—28.40
"	76	27.25—27.55	80	—
"	77	27.70—28.	81	—
"	78	28.90—28.20	82	—
Rozs I-rendű uj	—	—	—	17.50—17.60
" közepminőségű uj	—	—	—	17.30—17.40
Árpa takarmány I-rendű	—	—	—	12.90—13.20
" II-rendű	—	—	—	12.80—14.—
Zab I-rendű	—	—	—	15.20—15.70
" II-rendű	—	—	—	14.70—15.10
Tengeri belföldi uj	—	—	—	12.20—12.30

A határidőpiacra köttetett:

Délelőtt:

Előforduló kötések (50 kg.-kint) 1910-re:

Buza apr. 13.48—13.49—13.26—13.30—	—
Buza májusra 13.36—13.12—13.19—13.18—	—
Buza októberre 11.03—11.09—10.97—11.—	—
Rozs októberre 8.43—8.41—8.47—8.36—8.39—8.38	—
Tengeri májusra 6.05—6.16—5.98—6.01,	—
Tengeri júliusra 6.24—6.25—6.16—6.20—6.19	—
Zab áprilisra 7.22—7.16—	—
Zab októberre 6.71—6.72.	—

1 óra 30 perccor zárulnak:

Buza áprilisra	13.20—13.31
Buza májusra	13.18—13.19
Buza októberre	11.—11.01
Rozs áprilisra	8.51—8.62
Rozs októberre	8.38—8.39
Tengeri májusra	6.—6.02
Tengeri júliusra	6.19—6.20
Zab áprilisra	7.16—7.17
Repcze augusztusra	13.80—13.90

Budapesti gabonaforgalom.

1910. április 4-től 1910. április 5-ig.

Érkezett	Elszállított	
	métermázsá	—
Buza	7970	—
Rozs	5567	—
Árpa	610	101
Zab	12512	2873
Tengeri	11694	—
Liszt	411	16984
Korpa	—	2359

Értéktőzsde.

Az értéktőzsde ma lanyha és tartott volt. A spekuláció tartózkodó volt és inkább adta, mint vette az értékeket. A nemzetközi értékek egészen el voltak hanyagolva; ezekben egy a kereslet, valamint a kínálat is igen csekély volt és így a forgalom is a legszűkebb határok között mozgott, mi mellett az árfolyamok jó ideig alig változtak, utóbb pedig mérsékelten visszamentek. A helyi értékek piacán nem volt egyöntetű az irányzat; amíg a legtöbb helyi érték erősen volt kínálva és ennek folytán többé-kevésbé csökkent, addig néhány érték jól volt keresve és emelkedő irányt követett. Így a Vasuti forgalmi, az Egyesült téglá- és cementgyár, az Ujlaki- és az István-téglagyár iránt állandóan jó vételkedv mutatkozott. Az alább felsorolt értékeken kívül forgalomba került a mai üzlet folyamán: Magyar aszfalt 219—218 koronán, Kereskedelmi r.-t. 728—723 koronán, Budapesti takarékpénztár 460—465—463 koronán, Magyar Villamossági 413—416—411.50 koronán, Salgó 630—634—636—634 koronán, Vasuti forgalmi 435—437—436 koronán, Egyesült téglá- és cementgyár 322—321.50 koronán, Ujlaki 385—387 koronán, Danubius 388—385 koronán, István téglagyár 411—413 koronán, Agrárbank 467—466.50 koronán, Kereskedelmi Bank 3685—3680 koronán, Drasche 603.50—606 koronán.

Az előtőzsdén előfordult kötések:
Osztrák hitel 684.75—685.25—684.75, Magyar hitel 809.50—810.75—809.50, Államvasutak 750.—, Jelzálogbank 475.25, Városi villamosvasutak 353—349—349.50, Közüti 713.50—713, Magyar koronajáradék 93.17.50—93.20—93.12.50 K.

A déli tőzsdén előfordult kötések:
Osztrák hite! 684.75—684.25, Magyar hitel 809.25—808.50, Államvasut 749.50, Jelzálogbank 475—474.25, Közüti 712—710, Városi villamosvasut 349—346—347 korona.

Rendelésszerűen készült

frakk- és smoking-öltönyök

délvidékre utazóknak,

színházi és átmeneti

kabátok, elsőrangú kivitelben, divatos szabásban, jutányos áron kaphatók!

Deutsch F. Károly és Tsa

Budapest, IV., Ferencziek-tere 2. sz.

A templommal szemben.

Utóközde délután 4 órakor: Osztrák hitel 685.25, Magyar hitel 808.50, Államvasut 748, Jelzálog 473.75, Leszámlító 543.50, Rimamurányi 665.25, Városi 348, Közüti 711.50.

Bécsi gabonátözsde.

Bécs, április 6. (Saját tudósítónktól.) A terménytözsde irányzata lanyha lett, mert a külföldi piacok bágyadt irányzatot követtek, a newyorki árjegyzések hanyatlottak és az időjárás enyhére fordult.

Jegyzetelt buza: tiszavidéki 14.40-14.70, bányási 14.20-14.50, fejevári 13.25-13.60, mosoni és győri 13.25-13.60, felsőmagyarországi 13.20-13.65, délvasuti 13.25-13.75, márhelyi 13.10-13.50, romániai 14.25-14.55, orosz 13.75-14.40.

Rozs: északmagyarországi 9-9.20, eszlőkői 8.95-9.15, pestmezei 9.10-9.30, délvasuti 8.90-9.10, különfele magyar 8.80-9.10, osztrák 8.75-9.10.

Árpa: morvaországi 7.75-8.45, márhelyi 7.30-7.50, bécsvidéki 7.50-7.60, csepeli 6.70-7, tótfévidéki 6.40-6.50, győri 6.30-6.90, délvasuti 6.80-7.70, északmagyarországi 6.40-7, maláta 6.70-6.90, takarmány 6.25-6.70.

Magyar tengeri 6.35-6.70, Cinquantin 8.45-8.85, Magyar szab 7.65-8.20, válogatott 8.20-8.55, osztrák 7.45-7.80.

Bécsi értéktözsde.

Bécs, április 6. A javult newyorki árjegyzések következtében a mai előtözsden az irányzat barátságosabb lett, azonban a spekuláció tartózkodóan viselkedett, mert a piacon általános az az aggodalom, hogy az Angol bank holnap fel fogja emelni a kamatlatbat.

Tizenegy órakor: Osztrák hitel 684.25, Magyar hitel 810, Laenderbank 446.75, Államvasutak 750, Délivasut 116.50, Alpezi 741, Skoda 349.50, Török sorsjegy 241, Salgótarjáni 635, Magyar koronajáradék 93.10 K.

Egy óra 30 perckor: Osztrák hitel 684.25, Magyar hitel 809.50, Anglo 318.50, Bankverein 553.75, Laenderbank 496.50, Union 598.25, Államvasut 749, Délivasut 117, Dunagőzhajózás 1132, Alpezi 739.75, Rimamurányi 665, Orosz járadék 102.95, Török sorsjegy 241 K.

Bécs, április 6. (Magyar értékek zárata). 4 százalékos arany-járadék 118.80, Tiszai és szegedi kölcsön-sorsjegy 156.75, Magyar hitelbank részvény 8.25, Magyar leszámlító és váltó részvény 541, Rimamurányi 663.50, Magyar cukoripar, Adria hajózási részvénytársaság 46, Magyar koronajáradék 93.5, 4 százalékos magyar földterem. kötvény, Magy. nyeresem.-kölc. sorsjegy 224, Kassa-Oderbergi Vasutreszv. -, Magyar jelzálogbank 473, Magy. kereskedelmi bank -, Az irányzat javult.

Bécs, április 6. (Osztrák értékek zárata). 4.2 százalékos papír-járadék 94.85, 4 százalékos osztrák arany-járadék 117.85, 1860-as sorsjegy 171.50, Osztrák hitel-sorsjegy -, Angol-osztrák bankrészvény 318.75, Bécsi Bankverein 553, Osztrák magyar bank 1781, Déli vasut 114.75, Dunagőzhajózási társ. 1126, Dohányrészt. 404, Cs. k. arany (vert) 1138, Német bankv. 117.4, Osztr. Lloyd 575, 4.2 sz. ezüst jár. 94.85-98.80, Osztr. koronajáradék 94.80, 1864-es sorsj. 328.50, Osztrák hitelintézeti részvény 685.50, Union-Bank 598.25, Osztrák Landerbank 496.50, Osztrák-magyar államvasut 74.25, Elbavölgyi vasut -, Alpezi részvény 7.975, 20 frankos 19.11, Londoni váltóár 240.77, Lipótkohó -, Török sorsjegy 241.

Külföldi értéktözsde.

Berlin, április 6. (Értéktözsde.) A mai tözsde irányzata szilárd volt, mert a nemzetközi pénzpiac viszonyait kedvezőbben ítélték meg és a magasabb newyorki jegyzések is ösztönzőleg hatottak. Az élénkebb üzleti tevékenység kifejlődésének azonban az építő iparban történtek állottak utjában. Élénkebb forgalom fejlődött ki bányatektelekben, amelyekben nagyobb visszavásárlások történtek és villamosági részvényekben. Utóbbiak közül Schuckert-részvények realizációk alatt szenvedtek.

Berlin, április 6. Zárlat. (Saját tudósítónktól.) Zárlatkor jegyeztetik: 4.2 százalékos papír-járadék -, 4 százalékos osztrák arany-járadék 100.40, osztrák hitelrészvény 215.50, Déli vasut 20, -, orosz bankjegyek 216.25, 4 százalékos új orosz kölcsön -, Disconto Commandit 189.60, Dinamitruszt 182.25, Harpei 198.70, Unifikált török járadék 94.90, 4.2 százalékos ezüst jár. -, 4 százalékos magyar arany-járadék 95.80, Magyar koronajáradék 93.30, Osztrák-magyar államvasut 160.20, Bécsi váltóár 50.50, Olasz járadék -, Ált. villamosági Edison 265.40, Gelsenkircheni 209.60, Laurakohó 212.80.

London, április 6. Angol consol 81 1/4.

Frankfurt, április 6. Zárlat. 4.2 sz. papír-járadék -, 4 sz. osztr. ar.-jár. 100.0, Magy. ar.-jár. 95.50, Osztr. hitelint. részv. 215.50, Osztrák-magyar államvasut 16.30, Északnyugati vasut -, Bustichradl vasut -, Londoni váltóár 204.55, Bécsi Bankverein 141.10, Villamos részvény -, 3 százalékos magyar aranykölcsön -, 4.2 százalékos ezüstj. járadék 98.80, Osztrák koronajáradék 94.85, Magyar koronajáradék 93.10, Osztrák-magyar bank 129.65, Déli vasut részvény 20.60, Elbavölgyi vasut -, Bécsi váltóár 850.20, Párisi váltóár 811.23, Union bankrészvény -, Alpezi részv. -, Hamburg, április 6. (Zárlat.) 4.2 százalékos ezüst járadék 95.60, 1860. sorsjegy 174.50, Déli vasut 21, 4 százalékos aranyj. járadék 100, Osztrák hitelrészvény 215.60, Osztrák-magyar államvasut 160, Olasz járadék 104.40, 4 százalékos Magyar aranyj. járadék 90.35

Páris, április 6. (Zárlat.) 3 százalékos francia járadék 96.72, Osztr. aranyj. járadék 100.10, Magyar aranyj. járadék 98.75, 5 százalékos boigár kötvény 1896. évről 50, -, 3/4 százalékos Olasz járadék -, Déli vasuti elsőbbségi kötv. 81, 5 százalékos marokkói járadék 520, 4 százalékos 1890. román kölcs. 95.45, 4 százalékos amort. román jár. 1905. 93, 5 százalékos orosz járadék 106.15, 4 és fél százalékos 1909. orosz járadék 100, 4 százalékos spanyol jár. 96.42, 4 százalékos unifikált török jár. 94.35, Török sorsjegy 219.50, Török dohányrészvény 420, Osztrák földhitelintézet 1279, Osztr. Landerbank -, Magyar jelzálogbank -, Banque de Paris 180, Banque Ottomane 721, Osztrák-magyar államvasut 805, Déli vasut 123, Meridionalvasut -, Hartman gépgyár 190, Rio Tinto 1, Sucerie d'Égypte 75, Tula 372, Uríkányi kőszén 194, Chartered 5.50, De Beers 486.50, East Rand 138, Jagersfontein 231.50, Trans. Land Comp. 88.50, Váltó Amsterdamra (rövid) 207.7, Váltó német piacokra (rövid) 1.375, Váltó Bécsre (rövid) 1.468, Váltó Belgiumra (rövid) 7/8, Olasz aranyváltó rövid 5/8, Váltó Svájcra (rövid) 1/8, Csekk Londonra 252.30, Magánkamatláb 2 1/8.

Üzleti tudósítások.

Sertéskonzumvásári jelentés.

(A székesszéki állattárs. és közvágóhid igazgatósága.) Április 6. Előző napi eladatlan maradvány 590 drb sertés. Pótfelhajtás 22 drb sertés. Mai felhajtás 451 drb sertés, összesen 1033 drb sertés. Eladatott 798 drb sertés. Mai maradvány 235 drb sertés.

Következő árak jegyeztettek: Zsirsertés: Oreg I. rendű 350 kilogrammon felüli életsúlylevonással 158 fillér, II. rendű 280-350 kilogrammig életsúlylevonással 152 fillér, fiatal nehéz 300 kilogrammon felüli életsúlylevonással 158-176 fillérig, fiatal közép 220-300 klg.-ig életsúlylevonással 165-180 fillérig, fiatal könnyű 120 kilogrammig levonással 164-180. Husserlés, könnyű 140-300 kilogrammig 166 fillérig. Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, elősúlyban értendők. A vásár irányzata közepes. Az árak változatlanok.

Felelős szerkesztő:

PURJESZ LAJOS.

Kiadó-tulajdonos:

A Magyar Újságkiadó Részvénytársaság

Igazgató: ERDŐS ARKAD.

Table with multiple columns: BUDAPESTI ÉRTÉKTÖZSDE, Mai záró árfolyam, Pénz, Ár, Záloglevelek, elsőségek, Bankok, Takarékpénztárak, Biztosító társaságok, Gőzmalomok, Iparvállalatok, Sorsjegyek, Bazilika, Pénznemek és váltók. Contains financial data for various assets and companies.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Április 6. —

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Molnár Lajos központi szolgálatra be- rendelt kir. segédtanfelügyelőt a VIII. fizetési osztály harmadik fokozatába kir. tanfelügyelővé nevezte ki és továbbra is központi szolgálatra rendelte; Gerényi Jakab központi szolgálatra berendelt gazdasági szaktanítót, a magyaróvári gazdasági akadémiát végzett okleveles gazdát a IX. fizetési osztály 3. fokozatába kir. segédtanfelügyelővé nevezte ki és szolgálatára továbbra is a központba rendelte. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Bemsey Ilona elemi népiskolai okleveles tanítónőt a Bándpusztai vallásalapítványi uradalmi róm. kath. jellegű elemi iskolához rendes tanítónővé, Ehmann Janka okleveles tanítónőt a nagyadpusztai állami elemi iskolához rendes tanítónővé;

a pénzügyminiszter a zombori adóhivatalhoz Lénárd János ottani adóhivatali ellenőrt adóhivatali pénztárnokká és Pakulár Gerő ottani adóhivatali segédet adóhivatali ellenőrré, a rózsahegy adóhivatalhoz Juhász József ottani adóhivatali ellenőrt adóhivatali pénztárnokká és Száby Győző ottani adóhivatali segédet adóhivatali ellenőrré, a marosillyei adóhivatalhoz Nagy János marosillyei adóhivatali segédet adóhivatali ellenőrré, a tenkei adóhivatalhoz Ferges Dénes tenkei adóhivatali segédet adóhivatali ellenőrré, Szilvás Rezső fogvasztási adóhivatali tisztet az állami tisztviselői XI-ik fizetési osztályából a X-ik fizetési osztályba fogvasztási adóhivatali tiszté, Gyuricskó Iván fogvasztási adóhivatali gyakornokot és Csirik Béla pénzügyőri szemlést a XI-ik fizetési osztályba fogvasztási adóhivatali tisztékké, Virág A. Lajos budapesti pénzügyi számgyakornokot ideiglenes minőségű pénzügyi számtiszté, a topolyai adóhivatalhoz Rénai Antal topolyai adóhivatali gyakornokot adóhivatali tiszté, a királyhelmezi adóhivatalhoz Szente Lipót Pál zirczi adóhivatali gyakornokot adóhivatali tiszté, a tieli adóhivatalhoz Molodván Aurél ócecsi adóhivatali gyakornokot adóhivatali tiszté, a deveseri adóhivatalhoz Sulaesik Imre nagygimnáziumi adóhivatali gyakornokot adóhivatali tiszté, Mágóri Sámuel debreczeni méneskari őrnagyt ideiglenes minőségű kataszteri irattartó kezelő irodatiszté, Adler János világi lakost ideiglenes minőségű segélydíjazás pénzügyi számgyakornokká a lugosi, Stereiczky Aladár lippai lakost pedig ideiglenes minőségű díjtalan pénzügyi számgyakornokká az aradi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevő-éghéz;

a belügyminiszter dr. Feketeházy Tibor díjtalan miniszteri fogalmazó-gyakornokot fizetés nélküli miniszteri segédfogalmazóvá;

a pécsi ítélőtábla elnöke Schwanner Károly ügyvédjelölt, pécsi lakos, a pécsi ítélőtábla korábbi díjtalan joggyakornokká, dr. Lutz Miklós pécsi törvénytudó díjtalan joggyakornokot díjaz joggyakornokká;

a zombori pénzügyigazgatóság Tury Péter szabad-

kai díjtalan adóhivatali gyakornokot, állomáshelyen való meghagyással, ideiglenes minőségű díjaz adóhivatali gyakornokká nevezte ki.

Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Láng János pásztori állami polgári iskolai igazgató-tanítót eddigi minőségében a brádi állami polgári iskolához, Mutnyánszkyne-Hrabóczy Malvin jázberényi állami tanítónőt a szászabányai, Südenhorst Zwiedinek Laura szászabányai állami tanítónőt az oraviczabányai és Brand Viktória oraviczabányai állami tanítónőt a jázberényi állami elemi iskolához helyezte át.

Áthelyezett mértékhatósági hivatal. A kereskedelemügyi miniszter az Alsófehér és Szeben városok területére kiterjedő hatáskörrel szervezett állami mértékhatósági hivatal székhelyét Gyulafehérvárról egy állandó kirendeltségnek székhelyé mellett Nagyszében városba helyezte át.

Pályázatok. Keeskenyén anyakönyvvezetői helyettesi állásra április 15-ig; a győri adóhivatalnál két gyakornoki állásra 14 nap alatt; Medvesen (Trencsém.) postamesteri állásra 29-ig; a váci tevénytelen fejezői állásra április 7-ig; a kolozsvári törvényeségi fogháznál fogházmeesteri állásra 4 hét alatt; a közigazgatási bíróságnál két hivataliszolgái állásra május 3-ig; a szombathelyi pénzügyigazgatóságnál számtisztviselői állásra 14 nap alatt lehet beadni a pályázatokat.

VIZÁLLÁS.

ápr. 6. ápr. 6. ápr. 6. ápr. 6.

Állomás	Létszám	Állomány	Szám	Érték	Érték	Érték	Érték
Debrecen	63.7	5.0	SE	4	19	8	4
Ungvár	61.6	5.0	SE	4	18	7	4
Késmárk	62.1	1.6	S	4	9	4	4
Losoncz	60.0	0.0	SW	0	0	0	0
Gyula	58.9	0.7	SE	1	10	8	0
Budapest	61.1	7.0	SE	1	17	9	0
Bécs	58.8	8.8	S	1	11	9	4
Köszvény	58.0	8.2	SW	1	11	5	4
Fécs	58.3	2.0	NE	1	21	16	4
Zágráb	58.7	7.0	NW	1	10	10	4
Fiume	57.7	8.6	SE	1	15	9	0
Szeged	59.7	1.2	SE	1	19	7	0
Temesvár	59.1	8.4	S	2	12	3	0
Nagyvárad	59.8	8.4	E	2	14	6	0
Kolozsvár	63.8	2.8		1	18	1	0
Nagyszében	62.2	2.6	SSE	1	14	2	0
Szatmár		9.8	NE	0	17	8	0
Eger		6.6	E	1	12	5	0
Aradvár		3.4	N	4	8	9	2
Selmeczbánya		2.3	E	1	28	6	1
Komárom		8.2	S	0	5	10	5
Magyaróvár		6.8	S	4	1	9	6
Sopron		4.8		2	1	10	4
Bécs		6.2		4	1	14	0
Cikvenica		6.2		0	1	15	3
Debrecen		6.7	S	2	4	18	4
Kecskemét		5.7	S	2	20	9	4
Oronóza		5.6		0	2	14	3
Arad		8.7		1	1	14	7
Zombolya		5.4		1	1	12	1
Verecz		8.3		0	0	9	6
Orsova		5.6		4	4	8	4

IDŐJÁRÁS.

Az elmúlt nap időjárásának áttekintése:

Hazánkban tegnap néhány északi vármelegben előfordult szórvaesés (1-2 mm.) eltekintve, az idő száraz és csendes volt. A hőmérséklet erősen emelkedett, úgy hogy ma reggel az ország legnagyobb részében 8-10 fok C. körül van. A napi maximum 20 fok C. volt a Dunántul legtöbb állomásán, az Alduna mentén és a nagy Alföld egyes pontjain, a minimum pedig -3 fok C., Erdély délkeleti sarkában.

Prognózis a következő huszonnégy órára:

Lényegtelen hőváltozás és nyugaton helyenként csapadék várható.

Állomás	Létszám	Állomány	Szám	Érték	Érték	Hőmér.	
						max.	min.
A-Szatmár	63.7	5.0	SE	4	19	8	4
Ungvár	61.6	5.0	SE	4	18	7	4
Késmárk	62.1	1.6	S	4	9	4	4
Losoncz	60.0	0.0	SW	0	0	0	0
Gyula	58.9	0.7	SE	1	10	8	0
Budapest	61.1	7.0	SE	1	17	9	0
Bécs	58.8	8.8	S	1	11	9	4
Köszvény	58.0	8.2	SW	1	11	5	4
Fécs	58.3	2.0	NE	1	21	16	4
Zágráb	58.7	7.0	NW	1	10	10	4
Fiume	57.7	8.6	SE	1	15	9	0
Szeged	59.7	1.2	SE	1	19	7	0
Temesvár	59.1	8.4	S	2	12	3	0
Nagyvárad	59.8	8.4	E	2	14	6	0
Kolozsvár	63.8	2.8		1	18	1	0
Nagyszében	62.2	2.6	SSE	1	14	2	0
Szatmár		9.8	NE	0	17	8	0
Eger		6.6	E	1	12	5	0
Aradvár		3.4	N	4	8	9	2
Selmeczbánya		2.3	E	1	28	6	1
Komárom		8.2	S	0	5	10	5
Magyaróvár		6.8	S	4	1	9	6
Sopron		4.8		2	1	10	4
Bécs		6.2		4	1	14	0
Cikvenica		6.2		0	1	15	3
Debrecen		6.7	S	2	4	18	4
Kecskemét		5.7	S	2	20	9	4
Oronóza		5.6		0	2	14	3
Arad		8.7		1	1	14	7
Zombolya		5.4		1	1	12	1
Verecz		8.3		0	0	9	6
Orsova		5.6		4	4	8	4

„EGYETÉRTÉS“

politikai napilap.

Adóhivatali igazgató: PAJOR MÁTYÁS.

A KIS MISS

— Regény két kötetben. —

IRTA: B. M. CROKER.

— Képzeld csak, tegnap az országuton egy kis kalandom akadt, -- szölt most az őrnagy. — Először egy barna esomagot találtam s később rátaláltam az ifjú hölgyre is, aki azt elvesztette, s aki ugy fel volt rakódva, mint egy esomaghordó. Azt mondta, hogy az özvegyi lakban lakik, -- s most én nagyon szeretném tudni, ki ez a hölgy?

— Csinos volt? Sötét szemű, szőke haju?

— Az őrnagy irétt. — Nos, akkor ez a legifjabb miss Movbray.

— Micsoda? — kiáltotta a vendég, s hangos habotába tört ki.

— Igen, igen, az, Ella Movbray, a kis mostoha testvér, aki ez ideig egy brüsszeli iskolában volt nevelőbe.

— Hiszen róla eddig a pillanatig mitsem tudtam.

— Azt elhiszem, mert nem is beszéltek róla. Körülbelül hat hét előtt érkezett Brüsszelből.

— És azoknál odaát lakik?

— Igen.

— Nem esodálkoznék rajta, ha az életet ott nagyon ridegnek, szomorúnak látja.

— Azt hiszem, még nagyon fiatal ahhoz, hogy ezt érezze, és itt mégis csak jobban érezheti magát, mint az iskolában. Különböben nagyon csinos teremtés, és azt hiszem, hogy még nagy jövője lesz.

Miután Baldwin őrnagy megkapta a kívánt felvilágosítást és két csésze pompás teát megivott, elbueszott Mrs. Preedytől és hazafelé tartott. A Wildflower-ut többé nem volt ijesztő neki. Valahányszor végig lovagolt rajta, mindig szétnézett, vajjon nem pillant meg egy magas, karcsu, csüngő

ezopfős, szép fiatal teremtést. Néha szerencsével járt ezen az úton, mert találkozott a szép leánnyal, sőt egy pár szót is válthatott vele. A leány igazán elragadó, bájos volt!

Mrs. Preedynek igaza volt.

Milyen kár, hogy ennyi báj, szépség, ártatlanság szinte eltemetve a rideg özvegyi hajlékban. Egyszer bájos mosollyal mondta neki a fiatal leány, hogy őt máshol nem lehet látni, csak a faluba vezető uton, mert még sehol se mutatták be. Baldwin őrnagy hirtelen elhatározta magát egy nap s újabb látogatást tett a két hölgnél; most otthon voltak. Augusztával szemben a szeretetreméltó gavallért játszotta és ezáltal újra felélesztette benne a reményeket. Montecarlóról csevegett, ahova nemsokára elutazik s átvette ott lévő ismerősök számára az üdvözlöt. Majd meghívta a hölgyeket, mindhármukat, ahol Mrs. Preedy is ott lesz teára. Ez valami hallatlan volt és Augusztá elragadtatva ígérte meg a maga és Rosabel nevében, hogy ott lesz, de Ellát kihagyta a játékból. Mikor az őrnagy, családostól meglepett arczát látta, mosolygva biztosította, hogy kis testvérük „még iskolásleány s nem jár társaságba.”

Ella ebben a pillanatban a kamrában az ezüstnemű tisztításával foglalatzkodott.

Az őrnagy a teaestélyt követő héten elutazott Délfranciaországba. Szerette volna a legifjabb miss Movbrayt még látni — éppen úgy, mint a legidősebb meg őt, — s így mindkettőjük csalódottan éltek tovább napjaikat.

Minden meghívásra, melybe a kis leány is bele volt véve, udvariasan, de lemondóan válaszolt a két idős nővér. Ha rendes nagy estélyi meghívás volt, azt felelték, hogy miss Ella még nincs abban a korban, hogy azon résztvegyen; ha pedig gyermekösszejövetelekről volt szó, azt sem fogadták el, mert nekik unalmas lett volna azon résztvenni. Megsajnálták is a költséget kocsi, keztüre, és

különösen azért sem fogadták el, mert nem akartak olyan vendégszeretet, amelyet nem tudnak hasonlóval viszonzni. A testvéreknek tényleg nagy raktárak voltak a kifogások és mentegetődzések terén. Csak a lelkesesaláddal tettek kivételt.

Ella résztvevett a vasárnapi iskolahangversenyen és ott kitünő erőnek bizonyult, így tehát nagy morgások mellett megengedték neki, hogy a hockey-játékban is résztvegyen. Az egyhangú, komor napok lassan multak s kezdett tavaszodni, majd nyáron, mikor a virágok nyíltak, Ella ifjúsága, tettereje versenyt fejlődött a virágokkal. Ha a házban elvégezte a munkáját, minden szabad idejét a kertben töltötte. Segített a kertészeknek. Megnyírta a gyepet. A bokrokat nyesegette. Öntözött, egyszóval szorgalmas volt. A faluba is bejárt néha, háromszor is egy nap — úgy hogy a szép fiatal leány kedves mosolyával ismert és kedvelt személyiséggé vált.

Rossznyelvi emberek azt híresztelték, hogy az egykori kastély tulajdonosnője cseldek használja szegény kis mostohatestvérét. Ő csinálja az ágyakat, port törül, foltoz, javít és komornateendőket végez. Nem csoda, ha nem marad sok idő a szórakozásra s csak nagyritkán jut egy délután a lelkészházba a tennis-játékhoz. Végül ez a hír a jóindulatu Brownjohn lady fülébe is eljutott s kötelességének tartotta, hogy Augusztánál látogatást tegyen, sőt ezekre a pletykákra figyelmeztesse.

Nem volt kellemes kötelesség s a lady, miatlatt Augusztához ment, utközben úgy érezte magát, mintha a fogorvoshoz menne. De eszébe jutott, hogy sir Thomas valamikor igen jó barátja volt Movbray Henrinek, ő maga pedig nagyon megszerette a boldogtalan végű fiatal asszonyt, így tehát némi jogot formált ahhoz, hogy lelkére beszéljen Augusztának.

(Folyt. köv.)

SZINHÁZAK.

Csütörtök, 1910. április 7-én.

NEMZETI SZINHÁZ.

Faust.

Tragédia 6 szakaszban. Írta: Goethe. Fordította Décsi Lajos.

Személyek:

Faust	Odry
Margit	Váradi A.
Mephisto	Pethes
A gonosz szellem	Jászai M.
A boszorkány	Fái Sz.
Martha	Nagy I.
Lidi	V. Molnár R.
Az Úr	Somlay
Elnök	Gái
Az öreg paraszt	Hajdu
Wagner	Hajnal
Frosch	Rózsabegy
Brander	Nádai B.
Altmeier	Nagy J.
Siebel	Horváth J.

Kezdet 7 1/2 órakor.

VIGSZINHÁZ.

Az obsitos.

Énekes színdarab 3 felv. Írta: Bakonyi Károly. Zenéjét szerzerette Kálmán Imre.

Személyek:

Nemzetes asszony	Harsányi
Mácsi	Varsányi I.
Márcia	Vendrei
Józsa	Tanay
Andris	Hegedűs
Százszorszép	Tapolczay
Piroska	Kornai B.
Tinamér	Sarkai
Balint	Balassa
Oreg paraszt	Tibanyi
Szakácsné	Kiss I.
Bezirk	Szerényi
Hetes	Győző
Legény	Bárdi

Kezdet 7 1/2 órakor.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Tosca.

Melodráma 3 felv. Zenéjét szerz. Puccini G. Szövegét Sardou V. drámája nyomán írta Illica L. és Giacosa G. Ford.: Várady S.

Személyek:

Tosca énekesnő	Labia M.
Cavaradossi Marlo	Lunardi
Báró Scarpia	Foínhals
Angelotti Cesare	Kornai
A sekrestyés	Hegedűs
Spotlitta	Ke tész
Sclaronne	Kárpát
Bártnő	Ney B.
Pásztorfi	Váradi M.

Utána:

Magyar táncgyűjtemény.

Koreográfiaját szerzerette: Guerra Miklos. Zenéjét összeállította és részben bővítette: Szikla Adolf.

Kezdet 7 órakor.

VARSZINHÁZ.

Nincs előadás.

APOLLO-PROJEKTOGRAF

Vépszínház-utca 1-3. Telefon 68-39.

Az ököritől tüzkatasztrófa.

(Eredeti helyszíni főtételünk) Azonkívül a pártatlan sikerű teljesen új heti műsor:

A meggyanusított szolga. Nagybecsi a hálóban. A rossz gyám.

A modell. Az elcsesztett csomag. Kőfejtés.

A kísértet. Az utolsó pillanatban. Utazás a fehér tengeren.

Lehmann- család. Előadások hétköznapokon d. u. 6 órakor, vasár- és ünnepnapokon d. u. 3 órakor kezdődnek.

Tokaji Bortermelők Társasága r.-t. Tokaj

TELEFONSZÁM: TOKAJ 5.

A legmegbízhatóbb beszerzési forrása a felső tokaji szamorodni és aszu-boroknak. Próbarendelése alkalmas csoportok:

1 posta kosár: 1 palack 0.7 lit. 1904. évi kiváló szamorodni bor; 1 palack 0.7 lit. 1901. évi zamatos szamorodni bor; 1 palack 0.5 lit. 1904. évi 2 puttonos aszu; 1 palack 0.5 lit. 1901. évi 4 puttonos aszu ... K 11.55

Ládában:

20 palack 0.7 literes 1904. évi tokaji szamorodni bor ... K 33.—
 12 palack 0.5 literes 1904. évi tokaji 2 puttonos aszu bor ... K 37.20
 20 palack és pedig: 10 palack 0.7 lit. 1904. évi szamorodni bor és 10 palack 0.5 lit. 1904. évi 2 puttonos aszu bor ... K 47.50

Hordóban:

60 liter 1908. évi tokaji aszu bor ... 54.— korona.
 60 " 1907. " " pecsénye bor ... 66.— korona.
 60 " 1904. " " szamorodni bor ... 81.— korona.
 60 " 1901. " " szamorodni bor ... 128.— korona.

A csomagolásért, hordóért és adáért semmit sem számítunk fel. A megrendelő vasuti állomásáig bérmentve küldünk minden rendelést. Részletes árjegyzékkel szívesen szolgálunk.

Viszontadók kedvezményben részesülnek.

Kiváltunk

ZÁLOGBAN

levő arany- és ezüstszerkeket, sorsjegyeket s azokra magasabb kölcsönt nyújtunk.

MANNHEIM SIMON ÉS FIA

Budapest, IV., Párisi-u. 5.

(Főpostával szemben.)

Budapesti Cabaret BONBONNIÉRE

Teréz-körut 28. Telefon 52-88.

Kezdet 9 1/2 kor. Artistikus vezetők: Kövály Gyula és H. Heidelberg Albert.

Minden este fellépnek: Keleti Juliska, Balog R., Csabay Zs., Várady E., Csizsár Arthur, Deák K., Kormos, Dezsőfi, Pásztor.

A Montmartreón (Bluette).	Cabaret libre (színpa i tréfa).	Feministák (Kép a jövőből). Pump (Molnár F. tréfa).
---------------------------	---------------------------------	---

Jegyek árai: 3, 4, 5 és 6 korona.

Tátra Mulató

VII. ker., Király-u. 77.

1910. március hó 1-6-ai kezdve TELJESEN ÚJ MŰSOR!!

Trebat Elíz előadó művész, Stammer-kettős. Möller József szalonharmonista, The Walker's négyes, Zenta Jovana előadó művész, Hedy Silvano etoille Parisienne, Mórády Gizi előadó művész, Lizi Litzette soubrette. Der Doppelgänger. Eredeti bohózat. Irta Schmied Bertalan. Pályók. Fentartott helyek — Fesztár-nyitás 5 órakor. Telefon: 15-10. — Kezdet 8 órakor.

Fővárosi Orfeum

V. Párizsi-utca 17. W. L. HANS IMRE, igazgató.

Ma **Olga Desmond** a berlini „szépség-esték“ híressége különleges tánczaival. **ERNESTO BELLINI** a telepátikus fenomén, továbbá 10 attrakció. Az előadás kezdete 8 órakor.

SavoY

A főváros legszébb utvonala, nyugodt és előkelő helyen.

nagyszállóda

BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRUT 16.

A főváros legmodernebb és legújabb szállodája. 120 szoba és szalon. Központi gőzfűtés. Hideg és meleg vízvezeték minden vendégszobában. Lift. Vacuum Cleaner. Villanyvilágítás. Társalgóterem. Legnagyobb kényelem. Interurban, telefon. Szobák a K.-tól. Modern egészségügyi tekintetek szerint berendezve. Villamos-vasut közlekedés az összes pályaudvarokkal. ▲▲▲ Sürgőnyezim: Savoy-Szálloda Budapest. Telefon 154-08. 70747

Hatóságilag engedélyezett végeladás

Kanitz Ferencz és Társa

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 11. alatti, 28 éve fennálló

vászon- és fehérnemű-üzlete

végképp feloszlik és az áruaktár beszerzési áron, a téli áru beszerzési áron alul is adatik el.

Eladásra kerülnek: mindenféle vásznak, asztalneműk, törlok, mindenféle fehérneműk, ugyszinte gyermekfehérneműk, minden kor részére. Nagy választék pongyolákban és harisnyakban.

Tekintve az újabb áremelkedéseket, mert a cég azóta vásárlásokat nem eszközöl és miután a meglévő áruaktár teljesen haszon nélkül lesz eladva, 45-50 %-ot t-karit meg mindenki, aki a mostani végeladás alatt nálunk szerzi be szükségleteit.

Az eladás csakis azonnali készpénzfizetés ellen d. e. 9-1-ig és d. u. 3-7-ig történik.

Mintákat nem küldünk.

A kerékpárvilágot már 35 év óta uraló eredeti angol Heical Premier és The Champion

kerékpárokat dupla harangcsapáccsal és szabadonfutóval, 3 és 5 évi jótállással, minden árfelemelés nélkül szigorúan az eredeti gyári árakon havi 12 és 15 koronás részletre adjuk és

kerékpár-alkatrészeket az egész világon létező összes kerékpárhoz, külső és belső gummik, csengőket, lámpákat, pedálokat, lánczokat, konuszokat és csészéket óriási forgalmunk következtében mélyen leszállított nagyban eredeti gyári árban szállítunk vidékre is bérhova. **LÁNG JAKAB és FIA** kerékpár és alkatrész nagykereskedők Budapest, VIII., József-körut 41. szám. Fióküzletek: Baross-tér 4., és Budán II., Margit-körut 6. szám. Diszárjegyzékünk 1000 képpel kerékpár és alkatrészről ingyen és bérmentve.

EDISON MOZGÓFÉNYKÉP VÁLLALAT R. T.

BUDAPEST, VI., NAGYMEZŐ-UTCZA 21.

Telefon 64-20.

Minden villanyvilágításra berendezett lakásban és helyiségben tartható

Telefon 64-20.

Házi mozgófénykép előadás

Egy előadás díja K 50 R legkedveltebb otthoni szórakozás :: Megrendelhető telefon útján is

SZÍNHÁZAK.

Csütörtök 1910. április 7-én.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

A párisi Porte-Saunt-Martin színház tagjainak vendégjátéka.

Chantecler.

Edmond Rostand darabja 4 felvonásban, egy próloggal.

Személyek

Chantecler	Dorival G.
Fácántyúk	Gauthier M.
Gyöngytyúk	Dauville L.
A rigó	Lévy R.
Pulyka	Lorraine M.
A kutyá	Monteure H.
A macska	Rivery

Kezdeté 8 órakor.

KIRÁLY SZÍNHÁZ.

Luxemburg grófia.

Operett 3 felvonásban. Írta: Lehár Ferencz.

Személyek

Luxemburg grófia	Király
Bazil herceg	Rátay
Staza grófné	Erdel B.
Égissard Armand	Kovács
Vermont Juliette	Várdi L.
Dider Angéla	Petrás S.
Mencsikoff Szegej	Sárosi
Pavlevics Pavel	Tóth
Pelegrin	Sáfrány
Managere	Liget
Háróné	Saári R.
Saville	Pálóty
Boulanger	Báráz
Marchan	Egri
Sidonie	Németh E.
Aurelie	Csiszonné
Coralie	Seyomné
Francois, inas	Sántha J.
James, liftboy	Gergely I.
Jules, lópiczér	Krasznai

Kezdeté 1/8 órakor.

Fővárosi Városligeti Színház

Pesti zsidó.

Operett 5 képből. Szövegét írta: Föld Mátyás. Zenéjét szerzették: Barna Izso, Chorin Géza és Weiner István.

Személyek

A csigánykirály	56. Rácz L.
Dalasz Lili	Ferenccz
Villám Villi	Vörös Ily
Kaczer Vicza	Mozay I.
Hunzár	T. Csige B.
Gyökér Tóni	Fekete
Krenk baró	Thury
Glicerint Ottó	Szalay
Polacsekné	Láng Etel
Weidinger bácsi	Kellér
Méheske	Jászay Olga
Dr. Kaczer	Bihary
Bákirályné	Kelemen B.
	Balázs G.
	Káltay A.
	Szegedi J.
	Radó G.

Kezdeté 1/8 órakor.

Messenger Boy-ok

5-ik kép: CHANTECLER

Személyek

Kakas	Ferenccz
Árnyfény	Láng E.
Há. orzó kutyá	Szalay
A majom	Kellér

Kezdeté 1/8 órakor.

FŐVÁROSI GYERMEK-SZÍNHÁZ.

VI., Révai-utca 18. szám. Igazgató: Föld Zsigmond.

Ludas Matyi.

Várásregő 1-bb képből, ének és táncokból.

Kezdeté 4 órakor.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

Napoleon.

VI., Pálffy-utca. **Kezdeté 1/8 órakor.**

CIRKUSZ BEKETOV

Városliget. Telefon 107-46.

Ma, csütörtökön, április hó 27-én délután 4 órakor **Külön családi és gyermekmatiné** Egyenlő felhelyarák felnőtteknek és gyermekeknek. **Este 8 órakor Nagy előadás.** Délután és este egy és ugyanaz a műsor és **ROBINSON**, a fejszámoló.

Telkek a Hűvösvölgyben

viszágaz területen, vilamos végállomás közelében, köztutak a telepen, a **olcsó áron kaphatók.** Azonkívül telkek kaphatók 1 koronától feljebb négyezred-ölenkint a Szilágyi telenen 5 éves lefizetésre. Vonatközelkedés a Közvágóhídról. — Felvilágosítás nyerhető a Budapesti III. kerületi Takarékpénztárnál, Lajos-utca 183. és a Balázs-téle vendéglőben a villamos végállomásnál.

Milliárdosok, fejedelmek!

nem részeseültek meg oly fenomen szórakozásban, hogy a kontinens legnagyobb művészeit mint Carno, Bonoi, Scotti, Alnani, Slezák, Takács, Kurz Zelma, Galvany M., Melba N., Patti A., C. Ivó E., stb. ének-művészeit egy hangverseny keretében élveztezték volna. Pedig ebben a fejedelmi szórakozásban minden nagyobb anyagi áldozat nélkül bárkinek lehet része, ha fentli művészek briliáns felvételét egy „Eufon” konzertgépben meghallgatja. Az „Eufon” a technika legökölletesebb vívmánya, mely a hangot mellékzörgőtől mentesen, erősebben és tisztábban reprodukálja, mintha azt a hangversenyteremben hallanók. Táncczenét legjobban pótolja. Főelárúsítás:

„MUSICA” részvénytársaság
zongora-eladási és kölcsönző-telepén
(Igazgató: STERNBERG DEZSÓ)
Budapest, VI., Teréz-körut 1. sz.
Az amerikai „Columbia” művészlemezek főelárúsítása.
Kedvező részletfizetési feltételek!
Telefon: 4-81. Telefon: 4-81.

ROYAL ORFEUM

ERZSÉBET-KÖRUT 31. TELEFON 110-22

Minden este 8 órakor
REKORD-MŰSOR.
22 szám. **22 sláger.**
The Aeroplane Ladies
Mutatványok valódi aeroplánon.
Herman Kluik
a legkiválóbb német kabaré-költő és előadó-művész.
Boros Leigh Pinta és Harry
stb. stb.
Éjjeli 12 órakor a ragyogó tükörteremben **ROYAL-KABARET.** — Ének- és táncelőadás. — Keringőverseny. — Szigányzene reggeli 5 óráig.

FOLIES CAPRICE

Téli helyisége Révai-utca 18. szám.
Telefon: 11-22. Telefon: 14-22.
Igazgatók: Leitner és Keleti. Főrendező: Rott Sándor.
Az előadás kezdete 1/8 órakor.
11 órakor: Ma! Ujdonság:
„Oh diese Zimmerherren”
Böhözat. Írta: Hirschfeld Lajos. Rendező: Trebitsch S.
Est megelőzi 9 1/2 órakor
Tárgyalás éjfélnor
Böhözat. Írta: Cagliostro. Rendező: Werner Manó.
Jegyek kaphatók a nappali pén tárnál d. e. 9-11-ig és d. u. 3-6-ig. „Lyra” jegyirodában Andrassy-ut 15 és Boprony nagytársaságban Rákóczi-ut 1. — 12 óra után az első emeleti **CASINO DE PARIS**-ban a világ legelső ének- és táncszámok fellépte.

FORTUNA

zászlógyár

Budapest, VI., Király-utca 8.

választási zászlókat és jelvényeket

a leggyorsabban, jutányos árak mellett.
A választások kiírása előtt feladott rendelkezések kedvezményben részesülnek.

Alapított 1881. Alapított 1881.

PROPPER és ÖRLEI bank- és váltóüzlete

Budapest, Andrassy-ut 32. szám
elsőrangú bankösszeköttetéssel utján folyósítat előnyös, szolid tőrcza, jelzálog- és lombard-hiteleket, finanszíroztat ipar- és tisztviselőtelepeket és leszámítol directe is váltókat.

NAGY ENDRE CABARETJA MODERN SZINPAD

Andrassy-ut 69. Telefon 93-16
Minden este **Kis József dalai.**
Előadják: Medgyaszay Vilma, Ferenccz Károly, Sajó Géza.
— A választás nagy napja. (Aktuális tréfa). — A vajda Ehrlich G. Gusztávól. — Péter majom.
Főllépnék: Nagy Endre, Medgyaszay Vilma, Ferenccz Károly, Németh Juliska, Sajó, Pallai Rózi, Bárcsony, Ha-zár, Boldizsár, Vidor Ferike, Papp János.
Jegyek előre válthatók a cabaret pénztáránál, Andrassy-ut 69. Kezdeté 9 1/2 órakor.

STEINHARDT MULATÓ

Rákóczi-ut 63. sz. Telefon 54-23.
Kezdeté 1/8 órakor. Kezdeté 1/8 órakor.
Naponta szenzációs műsor!
11 órakor: **Talán a fodrász!** 11 órakor:
9 órakor: **Önálló vátterület!**
Böhözatok. Írták: Glinger és Taussig. Jörditotta Steinhardt.
10 órakor: **Nemzetközi női birokverseny!**
Továbbá: Steinhardt és Hunyady Emléj uj kuplékkal és több elsőrendű külföldi számok. — Vasárnap délután mérekelet helyáru előadás **birokversenyyel** egybekötve.
Jegyek: 10-11-ig és 3-6-ig Rákóczi-ut 63. és özv. Kontinó dohánykülönlegességi áruházában, Andrassy-ut 29. — Előadás után a remek télikertben reggeli 5-ig cigányzene és kabaret. B-lépő díj nincs.

Sürgöny Bécsből!

A mi „Caesar” zsebbeli gyújtó-szerzőmunk bevezetése alkalmából elhatároztuk, hogy minden más reklám mellőzésével 10,000 darabot ezen páratlan gyújtókészü-lékből forgalomba hozunk az azok a következő leszállított áron kaphatók: 1 drb 2 kor. helyett csak 2 kor., 3 drb 4.50 kor., 6 drb 8 kor., 12 drb 14 kor. utánvétel. Ezen reklámkiadvány elnyújtásával az árak ismét a névnyertékre emelkednek. „Caesar” a világ legjobb zsebbeli gyújtókészü-leke. Egy nyomásra azonnal fény és tűz támad. Soha cserben nem hagy! Nem villamos telep. Kicsérélhető tiszko s ezért évekig eltar.
Czím: Oest.-Ung. Union Unterneh-mung für pat. Erfindungen
Wien, V. Wiedener Hauptstrasse 104.

Tiszta alumíniumedények alkalmi beszerzése.

Po'gári konyhának megfelelő összeállítás!
Nehez minőség! Nem versenyáru!
4 drb fazék 1 1/2, 1 3/4, 2 1/4, 3 1/4 liter K 16.30
12 14 16 18 cm.
5 drb kondér 1 1/2, 2 1/4, 3 1/4, 4 1/4, 5 1/4 lit. K 19.20
12 14 16 18 20 cm.
5 drb fedő 12, 14, 16, 18, 20 cm. K 7.80
1 = pecsenyesütő, hossza 25 cm. 8.80
1 = áttörő szűrő, 14 cm. 4.25
1 = rántotta sütő, 16 cm. 2.70
1 = palacsinta sütő, 22 cm. 4.45
1 = merő kanál, 9 cm. 1.70
1 = babzó kanál, 8 cm. 1.55
1 = tejforraló, 18 cm. 5.80
1 = fánk sütő, 4 szemes 5.80
1 = leveleszűrő, 14 cm. 5.30
25 darab 50% csoportengedmény K 25.55
Kor 59.60

BARNÓ FERENCZ FIAT vásáru nagykereskedés
Alapítva 1832-ben.
konyhafelszerelés és háztartási cikkek osztályában
Budapest, IV., Váci-utca 37. sz.
(Merkur-palota.)

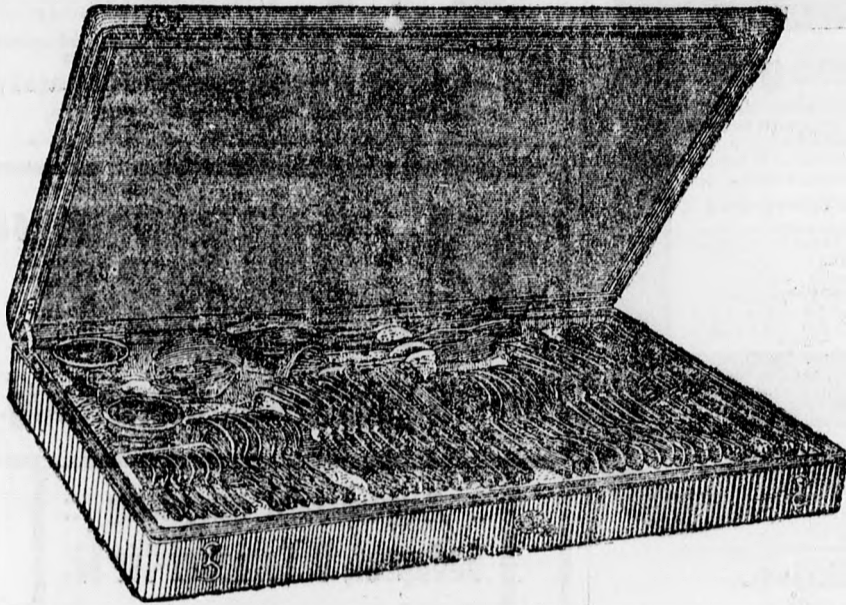
Heti műsor:

1910. április hó	Nemzeti Színház	M. kir. Operaház	Várszínház	Vigaszínház	Magyar Színház	Király-Színház	Uránia	Fővárosi Városligeti Színház
8 Pentek -----	Faust	Romeo és Julia	—	Théodore és társa	Chantecler	Luxemburg grófia	Hollandia	Erdészleány
9 Szombat -----	d. n. este Amibez minden asszony ért	Carmen	—	Théodore és társa	Chantecler	Üdvöske Luxemburg grófia	Az Országos Szin-művészeti Akadémia előadása.	A bohóc
10 Vasárnap -----	d. n. este Sari bíró ust	A makrancos hölgy	—	A kis cukros Théodore és társa	Sasfők Csákó és kalap	Az elvált asszony Luxemburg grófia	—	A postai zsidó A bohóc

Aufrecht és Goldschmied

nagyáruháza BUDAPEST, VII. Rákóczi-út 30.
Remek kivitelű tömören ezüstözött alpacca-ezüst evőkészletek, tálcák, kosarak, gyertyatartók és egyéb háztartási cikkek.
 Szandrik-féle hazai gyártmányu

evőkészlet hat személyre
 elegáns kazettában, 49 drb, ára 10 kor. havi részletre 200 kor.

Levágandó és hozzáánk beküldendő!

Megrendelési ív. ■ AUFRECHT és GOLDSCHMIED cégnél
 Budapest, VII. Rákóczi-út 30. sz.

ezennel megrendelem a fent körülírt 6 személyre való alpacca-ezüst evőkészletet elegáns kazettában, 200 korona árban, fizetendő 10 koronás havi részletekben a szállítástól kezdve Budapesten, Aufrecht és Goldschmied cégnél. A csomagolási és szállítási költségeket magam viselem. Három havi részlet elmulasztása az egész hátralékot esedékessé teszi.

Olvasható írást kérünk!

Lakhely _____
 Kelet _____
 Név és foglalkozás _____
 Háztartási cikkekről szóló árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Automatikus tömegfogó,
 patkányok részére 4 K. egereknek 2 K. 40 fill. egy éjjel 40 egereket fog felgyeget nélkül, időjárás nem befolyásolja, magától működik „Eclipse” sváb fogók ezer és ezer sváb és ruszli fogható egy éjjel árba 2 K. 40 fill. Mindenhol a legjobb eredmény. Széküldés utánvét mellett.
SCHÖLLER, Wien, III/E, Krieglberggasse 6. Számó
 elismerő- és köszönő-levél.

958. sorozat **Bon 028. szám**
Polgár Sándor
 m. kir. szab. nyírt orvosi mű- és kőszerezés
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 50. sz.
 köteles ezen utalvány beküldése mellett minden megrendelőnek 15% azaz tizenöt százalékos árkedvezményt adni az ered.
F. Bergerand fils,
 párisi különlegességek
 (óvszerek) gyártmányából. Kimerítő képes árjegyzék díjmentesen, zárt leveleken küldjük.
 Kívágatott az „Egyetértés”-ből. 26705

GYERMEK-RUHÁIM

utólérhetetlen különlegességet képeznek.

NEUMANN M.

CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ
 BUDAPEST, IV., MUZEUM-KÖRUT 1 ES 3.
 Árjegyzéket kívánatra ingyen.

1900. Páris világiállítás Grand Prix

Kwizda Ferencz János kerületi gyógyszerész Kornenburg, Bécs mellett. Cs. és kir. osztr. magyar, román királyi és bolgár királyi udvari szállító.

KWIZDA-féle szabadalmazott Szorító szárnyvédő-szalag ruganyos szorító szárnyvédő légvánkossal ellátva

szürke, fekete, barna és fehér színben. Gummiból, csak fekete színben.

4 nagyságban készülnek és pedig bal és jobb lábának. A szorító a-b-nél megmérve,
 20-23 cm. átméretű megf. az 1-ső sz. nagyság
 23-24 " " " a 2-ik " "
 25-27 " " " a 3-ik " "
 28-30 " " " a 4-ik " "

Egy darab ára:
 Szürke színben darabonként 1. sz. 6 K 05 f. 2. sz. 6 K 50 f., 3. sz. 7 K 05 f., 4. sz. 8 K 05 f.
 Fekete, barna, vagy fehér színben: 1. sz. 6 K 50 f., 2. sz. 7 K 05 f., 3. sz. 8 K 50 f., 4. sz. 9 K 50 f.

Kaphatók: Dulcz A. utóda IV., Egyetem-utóda 2. Freund és Rila V., Koronaherceg-utóda 3. Blasz József IV., Koronaherceg-utóda 9. Hájji és Szilassy VIII., Múzeum-körút 10. Huzella M. IV., Váci-utóda. Keleti J. IV., Koronaherceg-utóda 17. Kutscherá S. VII., Kerepesi-ut 32., Oldrich L. VI., Teréz-körút 6., Wasszely István IV., Váci-utóda.

Cs. kir. szab. Adria Biztosító Társulat.

Az igazgatóság a részvényes urakat tisztelettel meghívja a társulat hivatalos helyiségében, Triesztben (a társulat házában, Via Valdirivo 2. szám) f. évi április hó 23-án, szombaton délután 4 órakor tartandó

rendes közgyűlésére.

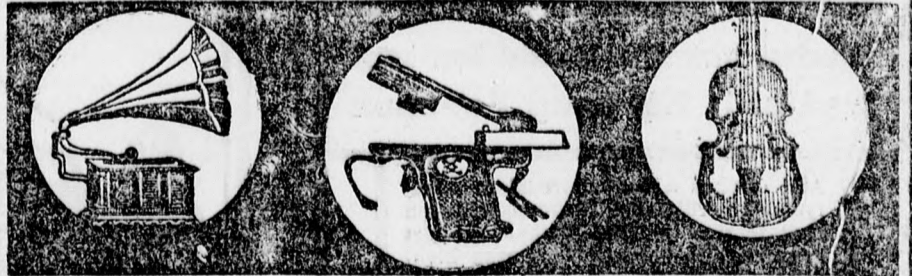
NAPIREND:

1. Az 1909. évről szóló igazgatósági jelentés felolvasása és a zárszámadások előterjesztése.
2. Igazgatósági tagok választása.
3. Két számvizsgáló és egy számvizsgáló-helyettes választása.

Azon részvényes urak, kik ezen közgyűlésen részt venni óhajtanak, felkértemek, hogy az alapszabályok 33. és 34. szakaszai értelmében, részvényeiknek ideiglenes részjegyeit f. évi április 16-ig a társulat trieszti központi irodájában, vagy Budapest, Bécs, Prága, Grác, Milanóban levő képviselleteinek valamelyikénél letétbe helyezték. Trieszt, 1910. április 5.

A cs. kir. szab. Adria Biztosító Társulat igazgatósága.

Kedvező havi részlettörlesztésre

Zörej nélkül
gramofonok
 és az összes létező gyártmányu
hanglemezek,
 mindennemű hangszerek, melyek nagy képes árjegyzéket és lemezek teljes jegyzékét ingyen és bérmentve küldjük.

CLEMENT
 automatikus pisztoly
 1909 évi minta.
 Browning-pisztoly tökéletesítő. Mellényzsebben előlr.
 Ára:
72 korona.
 Havi részlet 4 korona.
 E pisztoly ismertető jegyzékét kívánatra azonnal ingyen megküldjük.

Hegedűk
Fuvolák
Cimbalmok
 és egyéb forgatható mechanikai hangszerek, melyek nagy képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldjük.

VÁRI ÉS TÁRSA NAGYÁRUHAZ
 BUDAPEST, IV., Múzeum-körút 15.

TELEFON: 58-83

VÁLASZTÁS
ZÁSZLOK
BIZTOSÍTÁSSAL

VAGY
E NÉLKÜL

INTERURBAN TELEFON 58-83.

Választás biztosítással.

1. A képviselőjelölt vesz a versenyéig árai mellett tetszés szerinti összegben záslót.
2. Ha a jelöltet nem választják meg, úgy a felírt összeg felét visszatérítik.
3. Nem térítetik meg a fele összeg: Megválasztás, pótválasztás vagy visszalépés esetén.

— Megrendelési lapot csak jelöltek kapnak. —
LINHART festő zászlógyára
BUDAPEST, Hunyady-utca 27. szám.
Biztosítás nélkül 20 százalék engedmény.

BOROSZNÓ GYÓGYFÜRDŐ

Zólyom-megyében, mérföldekre terjedő fenyvesektől körülvett völgyben. Vasúti állomás, posta, távirda, telefon a fürdőtelepen. Por- és szélmentes havasi levegő. Glaubersós forrással ivó gyógymódra kitűnő sikerrel használhatók mindazon betegségek, melyeknél a karlsbadi kúra van javával: gyomor-, máj-, epe-, vesebetegségek, cukorbetegség, elhízás. Jól berendezett vizgyógyintézet; Kneipp kúrára alkalmas rét és patak. Szénsavas és fenyőfürdők. Hízoló és fekvő gyógymódok. Száznál több tiszta, száraz szoba. Konyha, házi kezelésben. Olcsó árak. Állandó fürdőorvos. Képes prospektust küld a tulajdonos: Rosenauer Lajos, Besztercebányáról.

ÚJ IDŐK

szépirodalmi, művészeti és társadalmi képes hetilap.
Szerkeszti: Herczeg Ferencz

Ami értékes a magyar irodalom műhelyéből kikerül, mindazt azonnal frissen megszerzi az ÚJ IDŐK. Munkatársai közt a szerkesztő Herczeg Ferenczen kívül ott találni a toll, a rajz és eset java reprezentálót. Regény, novella, vers, társadalmi és művészeti cikkek: minden, ami megjelenik hasábjain, az irodalmi finomság jegyében készül. Illusztratív része csupa ötlet, mindig szórakoztató. Nincs közérdekű esemény, amelyről eredeti fülvételekkel ne adna számot. Ennek révén kedvelt ismerős immár tizenöt év óta a magyar uri familiámban.

Előfizetési ára negyedévenként 4 korona

Mutatványozást kérsre ingyen küld a kiadóhivatal:

Budapest, VI., Andrássy-ut 10.

FOGAK 3 koronától szápadlás nélkül, gyökérel-távolítás fölösleges, aranykoronák és tartós fogtömések, foghuzások érzéstelenítésel. — Vidékiek 12 óra alatt kielégítenek. Régi hasznavehető fog-sort hasznavehetővé alakítok. " " "

Dr. Hegedüs Jakab fogorvos.
Budapest, VII. kerület, Erzsébet-kört 44.
Rendelés egész nap. Részletfizetésre is. 10 évi jótállás és fájdalommentes kezelés, tartós fogtömések 8 korona.

Nemi betegségek

alapos, gyors és gyökeres gyógyítására férfiaknál és nőknél a foglalkozás zavarása nélkül legjobban ajánljuk bevált leikkimeretes és nagy gyakorlaton alapuló gyógy módjainál fogva **Dr. GARAI** szakorvos, rendelő-meztetét Budapest, Andrássy-ut 24. **GYÓGYÍT:** húgyszervi, hólyag-, nemi és bőrbetegségeket, altesti sebeket és bujakört (syphilis), az önfertőzés utókövetkezményeit, magömlést, elgyengült férfit (impotentia) mindenféle női bajokat, fehérfolyást stb. Főmedényes gyógyítás feltűnés nélkül levéllel is. Titoktartás biztosítva. Rendel. d. e. 10-től d. n. 4-ig, este 7-8.

Halley üstököse.

Egyre közeledik földünkhöz Halley üstököse és még ma is nyílt és izgató kérdés, vajjon megjelenésének kritikus napján világhatásztrófa lesz-e, vagy más meglepetés éri-e a földet. Erről szól a

Halley üstököse és földünk sorsa

cím alatt most megjelent rendkívül érdekes füzet, melyet *Hoffmann Ottó* ismert nevű csillagászati író irt.

A vonzóan megírt füzetben szerző a nevezetes és félelmetes üstökös eddig ismert történetét vázolja és nemcsak az üstökössel és annak pályájával ismerteti meg az olvasót, hanem egyáltalában mindazzal, ami az üstökösre vonatkozik, betekintést nyújtván az üstökös megjelenése nyomán várható események rejtelmeibe is. A füzetben 12 érdekes rajz és eredeti fényképfelvétel van. Ára 40 fillér és aki 45 fillért (levélbélyegekből is) akár a kiadó Athenaeumhoz (Budapest, Rákóczi-ut 54.), akár bármelyik könyvvarúshoz beküld, bérmentve megkapja az érdekes füzetet.

Polgár Sándor
orvosi mű- és kötszerezés
BUDAPEST,
VII., Erzsébet-kört 50. sz.

Ajánlja dusan felszerelt raklárát saját gyártmányu orvosi, sebeszi és betegápolási tárgyakban.

Saját gyártmányu magy. kir. szabadalmazott Polgár féle

sérvkötő,
haskötő, görcsér elleni gummi-harisnya, orthopediai készülékek, műlábak és kezek stb.

Valódi francia különlegességek F. Bergerand fils párisi gyáról. Hamisítás ellen védve 16202 szám alatt.

Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve, csak megadandó, mily tárgy szükséges.

AZ „ANKER”

élet- és járadék-biztosító-társaság.

:: Magyarországi igazgatóság ::
Budapest, V. Erzsébet-tér 13.

1909. december havában benyújtott a társaságnál 863 ajánlat 5.877.236 K biztosított összegre és kiállított 709 kötvény 4.901.231 K összegre. Díjak fejében bevett a társaság 1.707.017 K-át elérés és elhalálozás folytán kifizetett 834.671 K-át. A január—decemberi 12 havi időszak alatt benyújtott 11.251 ajánlat 86.514.984 K-ra és kiállított 10.090 kötvény 76.787.084 K-ra. Ugyanezen időszakban díjakért 19.331.843 K-át vételezett be a társaság, elérési és halálesetek folytán pedig 16.314.421 K-t fizetett ki. A társaság vagyona 1908. december 31-én 178 millió K, biztosítási állomány 550 millió K. Halálozások és esedékesség vált elérési biztosítások folytán a társaság fennállása óta 365 millió K. fizetett ki.

Elsőrendű zongorák
Kovács Gyula
zongoratermelő,
Bpest, V., Cresham-palota.
Ferencz József-tér 7.

HAZASULANDÓK FIGYELMÉBE!

**JEGYGYÜRÜK,
HÁZASJÁRÉK-
TÁRGYAK**

**A
LEGELŐNYÖSEBBEN
POLGÁR KÁLMÁN**

**ÉKSZERESZ-ES MŰVESZ
üzletében szereshetően**

BUDAPEST, Erzsébet-kört 29.
VIDÉKI MEGRENDELÉSEKRE KÜLÖNÖS GONDOT FORDÍTOK.
ÁRJEGYZÉK 20 ÓO RAJZZAL INGYENES BÉRMENTVE

SOKAN KINLÓDNAK

meleg és nedves időben a viszketési bőrbajban, sümörben és fagyási fájdalomkból eredő mindennemű kisebedésekben szenvedők. Ilyenkor kiujulnak a régi bőrbántalmak, excemák, az idült sebek. Akik elejét akarják venni az ilyen kellemetlen és fájdalmas betegségeknek, akik bőrhámítás, bőrrepedezés és bármilyen régi bőrbajból származó kellemetlenségektől teljesen meg akarnak szabadulni, azok saját érdekükben rendeljenek egy eredeti doboz

Erényi „**ICHTHIOL-SALICYL**”-t

Használható: az arczon, hajközötti bőrbaj és kiütéseknél, ótvár, végbél és lábközött gyakran előforduló feldörzsölések, kisebesedések, és viszketési bántalmaknál, melegség által képződött kipállott égető fájdalomknál.

Orvosi nyilatkozatok szerint: a legjobb desinficiáló, hűtő, erősen szárító szer.

Orvosi nyilatkozatok szerint: kizárólagos (specifikum) ellenszer és azonnali fájdalomcsillapító hámorhoidás bántalmaknál; aranyér ellen legbiztosabb szer.

Orvosi nyilatkozatok szerint: a végbél-daganatot lohasztja, visszaféjződését gyorítja, tűzességét elveszi, fájdalmát megszünteti.

Orvosi nyilatkozatok szerint: az összes bőrbajok kezelhetők feltűnő eredményekkel, anélkül, hogy bármilyen utókellemetlenségek előadnák magukat.

Orvosi nyilatkozatok szerint: összes sebeknél, kiütéseknél, ótvárnál, nedves és száraz sümörnél, viszketésgépi bőrbajoknál, ahol az összes szártó, gyógyító és dezinficiáló szerekekkel (zink, karbol, jodoform, dermatol, xeroform, sublimat, praecipitat, Salicyl, Ichthiol, stb.) nem lehet eredményeket felmutatni, ott a valódi „ERÉNYI-ICHTHIOL-SALICYL” összeállítását kitűnőnek és értékesnek minősítették.

A közönség részéről az elismerés oly frappáns és általános, hogy nem létezik oly nap, a mikor ilyen köszönőlevelek tömegesen ne érkezzenek. Mutatóul közlünk néhányat; az aláírást titoktartás megőrzése végett kénytelenek vagyunk mellőzni.

Köszönő levelek:

Viszketeg vagy sümör a fejbőrön, arczon és testrészekben

Izzadságból származó feldörzsölések és tűzességi fájdalmak

Száraz és nedves sümör

Végbélviszkető fájdalmak

Lábszáron viszkető sebek és fekélyek

Kiujuló régi sebek

Aranyér-fájdalmak

Egy külföldi tanár levele: Budapesti sógorom révén az Erényi Ichthiol-Salicyl híre ide is eljutott és nagyon örülök, hogy kártyájára a hirdelt betegségek ellen mindenképpen szépen bevált. Magam is mindig valami régi bőrbajban szenvedtem és most nyoma sincs betegségemnek. Nagyon szép dolog, hogy egy magyar gyógyszerész magyar készítményével ilyen szép sikereket arat. Igaz tisztelettel vagyok Dr. N. D.

Tisztelt gyógyszerész ur! Soha se jutott volna eszembe újságokban teldicsért gyógyszereket hozatni, ha orvosom nem ajánlotta volna. Minden frázis helyett annyit juttatok tudomására, hogy egy 6 éves viszketésgéppel párosult sümörbajomtól teljesen meggyógyultam, melyben eddig az összes létező szerekek nem lehetett segíteni. Tisztelettel Dr. F. M. ügyvéd.

Tisztelt gyógyszerész ur! A küldött „Erényi Ichthiol-Salicyl” szerét 8 napig használtam és egy igen régi kisebesedett bőrbántalomtól szabadultam meg. Kérem sógorom részére Temesvárra is egy dobozt küldeni. Kész szolgálja M. M. adótitkár.

Egy körorvos levele: Tisztelt gyógyszerész ur! A feleségem részére hozatott „Erényi Ichthiol-Salicyl” egy végbél közötti viszkető acut bajnál próbáltam ki, melynek eredménye oly kielégítő volt, hogy ezután csakis az Ön szerét fogom betegimnek rendelni. Tessék gondoskodni arról, hogy az itteni gyógytárból is beszerezhető legyen. Szolgáltatára mindenképp kész vagyok tisztelettel Dr. M. B.

Egy jegyző így írt: Tekintetes gyógyszerész ur! Igen örülök, hogy az újságban megtaláltam hirdetését. Mióta az Erényi Ichthiol-Salicyl kenetetem fájdalomcsillapító láb-sebemre, azóta a folyás megszűnt és a seb hegedt. Kérek még egy dobozzal, hogy teljesen megszabaduljak bajomtól. Szívesen üdvözlöttem H. K.

Egy vidéki földbirtokos levele: Oly szerencsés összeállítású gyógyszert, mint az „Erényi Ichthiol-Salicyl” még nem tapasztaltam. Hámorhoidás fájdalomra rendeltem egy adagot és az teljesen megszűnt 1/4 tégely használása után. Feleségemnek kezéről legyől visszamaradt kiütések és viszkető sebek voltak, mely 2 nap alatt elmúlt, gyermekem arca oly ótváros és kiütéses volt, hogy alig látszottak a szeméi és a kenőcsö oly szépen letisztította és bezárította, hogy feleségemmel együtt nagyon nála-ak vagyunk. Most egyebet se teszek, mint a községben Erényi Ichthiol-Salicyl rendeltek polgártársaim részére. Ha Pestre megyek, személyesen fogom a gyógyszerárban felkeresni és köszönetet mondani. Igaz tisztelettel D. A.

Tisztelt gyógyszerész ur! Miután személyes tapasztalat után betegimmel többszörösen meg yőződtem, hogy az „Erényi Ichthiol-Salicyl” egy acut, mint macacs bőrbajoknál és a sümör minden fajtánál, továbbá végbél-fájdalmaknál egy igen kitűnő fájdalom-csillapító, szárító s desinficiáló hatású szer, ennél fogva kérem házi gyógyszeráram részére küldeni 5 adaggal belőle. Mindent fogom alkalmazni a megfelelő esetekben. Teljes tisztelettel Dr. F. R. orvos.

Egy vidéki erdőész így ír: Tisztelt gyógyszerész ur! Valahányszor közeleget a hideg idő, viszkető bőrbajom mindig kinez és előjön. Tavaly hozatam egy Erényi Ichthiol-Salicyl, ettől úgy meggyógyultam, hogy most semmi bajom, pedig ez előtt már november hóban is mutatkoztak a jelenségek. Azért bizalommal fordulok önhez és kérek a főerdész ur részére ugyanilyen gyógyszert. Remélem, hogy neki is úgy fog használni. Üdvözlettel I. T.

Tisztelt gyógyszerész ur! Öt év óta olvasom hirdetését és csak a mult héten próbálkoztam meg vele. Csak annyit írhatok a gyógyszerész urnak, hogy kár volt mindjárt meg nem hozatni azt a egyszerű hatású gyógyszert, legalább nem pancsoltam volna vele 5 esztendőig és sok haszontalan pénzkidobástól is megmenekülhettem volna. Kezelő orvosomnak megmutattam a maradványát és nagyon csodálkoztam, hogy lábszárfelelytől és kézfejemen levő csunya sümörös bajomtól is egyaránt és oly rövid idő alatt megszabadultam. Köszönettel vagyok és üdvözlö szívvel H. H. gazdálkodó.

Egy református pap levele: Még két év előtt hozattam végbél tűzességi fájdalom csillapítására egy doboz Erényi Ichthiol-Salicyl. Néhányszor használtam és azóta bajom vissza sem jött, a fájdalmak sem mutatkoztak. A 1/3 adagot, mely azóta megmaradt, oda adtam béresemnek, ki mindég szenvedett fagyástól visszamaradt afféle kiütéses sebekben. Mondhatom, hogy ettől a fél tégelytől az a szegény ember teljesen kigyógyult. Állandóan házamnál akarván tartani jó szerét, kérem küldjön még egy dobozzal belőle. Kész híve N. N.

Tisztelt patikáros ur! Kis leányom feje tele volt ótváros kiütésekkel és sebekkel, melyet sokszor vérig felkapart. Az uradalmi orvosunk adott egy kis kenőcsöt, mely már télig letisztította a sebeket. Miután töle hallottam, hogy ez a Diana gyógytárban kapható, hát kérek belőle egy valódi porciót. Az árát itt melékelem bélyegben. Isten vele és vagyok igaz tiszte öje F. B. földműves.

Egy vidéki járás-orvos nyilatkozata: Szívesen konstátélok, hogy praxisomban az Erényi Ichthiol-Salicyl várokozásomat teljes mértékben kielégítette minden egyes esetben. Betegem, kik leginkább különféle bőrbántalmak és chronicus seb-bajuk kezelése miatt fordulnak hozzám, nem győznek eléggé hálálkodni e szer hatásán.

Tisztelt gyógyszerész ur! Miután úgy hallottam, hogy a vóm hozatott öntől egy valódi gyógyszer, mely meggyógyította a 16 esztendő pikkelyes sümörjét, ne sajnáljon nekem is küldeni egyet belőle. Az árát a postán ki fogom szívesen fizetni, csak gyorsan tessék szállítani. Igaz szolgálja B. Z. uradalmi csász.

Egy bécsi bárónó levele (németből fordítva szöszertint). Budapesti barátom ajánlata folytán, ki úgy maga, mint gyermeke mindég kiütéses volt és ezek teljesen kigyógyultak, rendeltem meg a mult hónapban egy Erényi Ichthiol-Salicyl térjem részére. Kérem tudomásul venni, hogy tökéletes gyógyulás állt be és nevem megemlítése nélkül megengedem, hogy levelemet az újságokban közzé tegye. Azóta már többeknek is ajánlottam és nem vallottam szégyent egyszerű készítményével.

Bőrbántalmak

Hámorhoidás végbélhajok

Lábizzadás

Rezeken látható sebek vagy viszkető bőrkütegek és sümörök

Elavult mindentéle bőrbetegségek

Kipállott vagy feldörzsölt viszkető fájdalmak és sebek.

Legmakacsabb ótvár

Egy vidéki kereskedő köszönő levele: Tekintetes gyógyszerész ur! Testem és arcom tele volt bőrküteggel, melyet az orvosok nedves sümör név alatt kezelték eredménytelenül. A fővárosban dolgom lévén, elhatároztam, hogy egy börtöngyógyászhoz fordulok undok betegségem kiirtására. Orvosom felírt a receptre egy Erényi Ichthiol-Salicyl, melyet csak akkor tudtam meg, a mikor hazajöttem és a csomagot felbontottam. Eleinte bosszankodtam, mert ezt az újságból én is olvastam, de nem volt bizalmam az újság reklámoz. De mikor láttam, hogy 4 szeri bekentés után a kiütések már alig voltak láthatók és a viszketés is megszűnt, nagy bizalommal vgyok a gyógyszerész urhoz és kérem, küldjön egy Ichthiol-Salicyl, hogy bajommal teljesen végezhessenek. Hála köszönetem nyilvánításával maradtam kiváló tisztelettel S. F.

Egyedüli készítő:

ERÉNYI BÉLA Diana-gyógyszertára **Károly-körut 5.**
Eredeti nagy doboz ára 3 korona. (Postai rendelések utánvét mellett aznap eszközöltetnek).
BUDAPEST, BUDAPEST

